

Επίσημη Εφημερίδα C 206

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

49ο έτος
29 Αυγούστου 2006

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	<u>Περιεχόμενα</u>	<u>Σελίδα</u>
	I Ανακοινώσεις	
	...	
	II Προπαρασκευαστικές πράξεις	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	64η σύνοδος ολομέλειας της 26ης και 27ης Απριλίου 2006	
2006/C 206/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Θεματική στρατηγική για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης» και την Πρόταση για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη	1
2006/C 206/02	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως πλαισίου για κοινοτική δράση στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (Οδηγία για τη θαλάσσια στρατηγική)» και την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Θεματική Στρατηγική για την Προστασία και Διατήρηση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος»	5
2006/C 206/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, ξηρασία)»	9
2006/C 206/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις: η συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη και στην απασχόληση στις περιφέρειες»	17
2006/C 206/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Διάλογος μεταξύ των κοινωνιών των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υποψηφίων χωρών»	23

EL

2006/C 206/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για τα εξής θέματα — Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Κοινό Πρόγραμμα για την Ένταξη - Πλαίσιο σχετικά με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση» — Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Μετανάστευση και ανάπτυξη: συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές» — Πρόταση Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών	27
2006/C 206/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διακρατική κινητικότητα εντός της Κοινότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης: Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα	40
2006/C 206/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος διαπολιτισμικού διαλόγου (2008)»	44

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

64Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 26ΗΣ ΚΑΙ 27ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2006

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Θεματική στρατηγική για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης» και την Πρόταση για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη

(2006/C 206/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τη «Θεματική στρατηγική για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης» (COM(2005) 446 τελικό) και την Πρόταση για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη (COM(2005) 447 τελικό - 2005/0183 (COD)).

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 21ης Σεπτεμβρίου 2005 να ζητήσει από την ΕΤΠ την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης σύμφωνα με τα άρθρα 175 και 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 25ης Ιουλίου 2005 να αναθέσει την επεξεργασία της γνωμοδότησης αυτής στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη»

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών "Προς μια θεματική στρατηγική στα θέματα του αστικού περιβάλλοντος"» (COM(2004) 60 τελικό) – CdR 93/2004 fin ⁽¹⁾.

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής για το «Πρόγραμμα "Καθαρός αέρας για την Ευρώπη" (CAFE): Προς μια θεματική στρατηγική για την ποιότητα του αέρα» (COM (2001) 245 τελικό) – CdR 203/2001 fin ⁽²⁾.

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της επιτροπής «Πολιτική εδαφικής συνοχής» που υιοθετήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου (CdR 45/2006 τέιν. 1) Εισηγητής: ο κ. Jahn, Πρόεδρος του τοπικού διαμερισματος Hohenlohe (DE/EPP).

Εκτιμώντας ότι:

- 1) η ατμοσφαιρική ρύπανση συναντάται κυρίως στις αστικές περιοχές και, συνεπώς, έχει μεγάλη σημασία για τις πόλεις να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για την «Θεματική στρατηγική για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης»·
- 2) το ίδιο ισχύει και για την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη και τούτο για τον πρόσθετο λόγο ότι στην πρόταση προβλέπεται, μεταξύ άλλων, αναθεώρηση των προτύπων μέτρησης και αξιολόγησης της ρύπανσης σε λεπτά σωματίδια·

⁽¹⁾ EE EE C 43 της 18/2/2005, σ. 35

⁽²⁾ EE EE C 107 της 3/5/2002, σ. 78

- 3) Οι πόλεις, λόγω της πρακτικής εμπειρίας τους, μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην καλύτερη πρακτική εφαρμογή και, συνεπώς, στην επιτυχία της πολιτικής για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης·

υιοθέτησε κατά την 64^η σύνοδο ολομέλειάς της, στις 26 και 27 Απριλίου 2006 (συνεδρίαση της 26^{ης} Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **συμφωνεί** με την άποψη της Επιτροπής ότι, παρά την πρόοδο στην οποία γίνεται αναφορά στη «Θεματική στρατηγική», πρέπει να περιοριστεί περαιτέρω η ατμοσφαιρική ρύπανση από αέριους ή στερεούς ρύπους που βλάπτουν τόσο την υγεία όσο και το περιβάλλον – δεδομένου ότι η πολιτική για την καταπολέμηση της ρύπανσης περιλαμβάνει τόσο μια τοπική όσο και μια διασυνοριακή διάσταση· και ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω κοινών προσαρτημάτων όλων των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών παραγόντων· **υπενθυμίζει ακόμη** ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης λαμβάνουν χωροταξικά μέτρα (αποσύνδεση εκτάσεων που προορίζονται για κατοίκηση και εκτάσεων που προορίζονται για βιομηχανικές δραστηριότητες, μέτρα για τη διοχέτευση και για τον περιορισμό της κυκλοφορίας, δημιουργία ελεύθερων εκτάσεων και αύξηση του πρασίνου στις κατοικημένες περιοχές, συνεκτίμηση μικροκλιματικών δεδομένων για τον καλύτερο αερισμό των οικισμών) με πρωταρχικό στόχο την προστασία της υγείας των πολιτών·

1.2 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για το έγγραφο της Επιτροπής με τίτλο «Θεματική στρατηγική για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης» καθώς και για την πρόταση οδηγίας που δημοσιεύθηκε ταυτόχρονα διότι τα έγγραφα αυτά επιτρέπουν τόσο μια συζήτηση για τη στρατηγική όσο και την επικαιροποίηση των στόχων με βάση τα νέα ερευνητικά δεδομένα·

1.3 **διαπιστώνει** ότι, και από την άποψη των πόλεων, είναι απαραίτητο να πραγματοποιηθούν οι προσαρμογές όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή των μέτρων για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε τοπικό επίπεδο·

1.4 **υπενθυμίζει** ότι οι πόλεις, στην επικράτειά τους, οφείλουν να επιτύχουν μια ισορροπία μεταξύ των διαφόρων λειτουργιών και να ορίσουν τα απαραίτητα όρια για την επιτυχία μεμονωμένων τομειακών στόχων·

1.5 **συστήνει θερμά** να υπάρξει πρόβλεψη στην ευρωπαϊκή νομοθεσία για ευέλικτες λύσεις· **θεωρεί** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, όταν θεσπίζουν μέτρα, να δίνουν προτεραιότητα σε περιοχές στις οποίες υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που εκτίθενται σε μια υπερβολικά υψηλή ατμοσφαιρική ρύπανση (π.χ. κατοικημένες περιοχές)·

1.6 **τονίζει** με έμφαση ότι και στον τομέα της καταπολέμησης της ρύπανσης είναι απολύτως απαραίτητο να δοθεί προτεραιότητα στην πρόληψη των εκπομπών και η εξάλειψη των οχλήσεων να εκλαμβάνεται ως λύση ανάγκης· κατά συνέπεια, επισημαίνει τα εξής:

- να εναρμονίζονται οι καθορισμένοι περιβαλλοντικοί στόχοι και τα διαδέσμομα μέσα για τον περιορισμό των εκπομπών, ώστε να

είναι πράγματι εφικτή η επίτευξη των στόχων αυτών στην πλειονότητα των αστικών κέντρων,

- να λαμβάνονται συνοδευτικά μέτρα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής εφαρμογής των ευρωπαϊκών οδηγιών,

- να εφαρμόζονται τεχνολογίες μείωσης των εκπομπών και να καθιερώνονται αυστηρότερα πρότυπα εκπομπών για τα οχήματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. Euro VI για φορτηγά οχήματα) κατά τρόπο που να συμβάλλει στην επίτευξη των προτύπων για την ποιότητα του αέρα στα αστικά κέντρα,

- να ληφθούν, με στόχο τη μείωση του συνήθους επιπέδου ρύπανσης στα αστικά κέντρα με σωματίδια (PM10), τα οποία συντελούν σημαντικά στη μη επίτευξη των οριακών τιμών PM10 στα αστικά κέντρα, μέτρα ευρωπαϊκού επιπέδου, όπως π.χ. η άμεση αναθεώρηση της οδηγίας για εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 Θεματική στρατηγική

2.1.1 **θεωρεί χρήσιμη** τη «Θεματική στρατηγική» διότι πρόκειται για ένα έγγραφο αναφοράς για τη διαμόρφωση πολιτικής στον τομέα της καταπολέμησης της ρύπανσης και ενόψει του καθορισμού των στόχων και της πρακτικής εφαρμογής, ζητά να πραγματοποιηθεί μοντελοποίηση όχι μόνο με βάση τα «επιδημιολογικά ερευνητικά αποτελέσματα» και την «χρήση των τεχνολογικών μέσων» αλλά και με βάση τις υποθέσεις σχετικά με την πρακτική εφαρμογή των προτύπων σε ένα αστικό περιβάλλον·

2.1.2 κατά συνέπεια, **ζητά** με εμμονή οι ερευνητικές προσπάθειες του προγράμματος πλαισίου για την έρευνα να συνεκτιμήσουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς μιας ενεργούς πολιτικής καταπολέμησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε τοπική και εδαφική κλίμακα (π.χ. με τοπικές μελέτες περιπτώσεων και σκοπιμότητας) και, επομένως, **καλεί** την Επιτροπή να προσθέσει στο έγγραφο τη διάσταση αυτή·

2.1.3 **εκφράζει τη λύπη της** που, σύμφωνα με τη γνώμη της, η Επιτροπή, μέχρι σήμερα, δεν έχει μεριμνήσει όσο θα έπρεπε για τη συμμετοχή εκπροσώπων και οργανώσεων των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη χάραξη των θεματικών στρατηγικών και **θεωρεί ότι είναι απολύτως απαραίτητο** να προβλεφθεί η συμμετοχή των φορέων αυτών, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο του διαρθρωτικού διαλόγου που διεξάγει η Επιτροπή με τις ενώσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

2.1.4 **διαβλέπει τουλάχιστον τον κίνδυνο** ότι η «Θεματική στρατηγική» θα επηρεαστεί έντονα από την πολιτική για τη ρύπανση που επικεντρώνεται στην εξάλειψη των οχλήσεων, και **καλεί** την Επιτροπή να συμπληρώσει τη «Θεματική στρατηγική» και, προκειμένου να αποφευχθεί η αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, να δώσει προτεραιότητα σε μια πολιτική προσανατολισμένη στην πρόληψη αντί να εστιάζει το ενδιαφέρον της στην εξάλειψη των οχλήσεων·

2.1.5 **σημειώνει** ότι η κατ' αρχήν επιθυμητή σύνδεση με άλλες πολιτικές, αποτελεί μόνο δήλωση πρόθεσης και, συνεπώς, **ζητά** περαιτέρω διευκρινίσεις και θέσεις·

2.1.6 για τους ανωτέρω λόγους, **κρίνει απαραίτητο** να ενημερωθεί η «Θεματική στρατηγική» ιδίως όσον αφορά την πρόληψη και να συμπληρωθεί και να επεκταθεί με τη συμπερίληψη άλλων πολιτικών και με την έρευνα στον τομέα της πρακτικής εφαρμογής της καταπολέμησης της ρύπανσης με τους εξής τρόπους:

- εφαρμογή μιας φιλόδοξης ευρωπαϊκής πολιτικής για τις πηγές της ρύπανσης στη βιομηχανία, στην ενέργεια, στις συγκοινωνίες και στις μεταφορές,
- καθορισμό χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής,
- σύνδεση με άλλες πολιτικές που συμβάλλουν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης,
- συμπλήρωση και διεύρυνση των ερευνών για τα πρακτικά αποτελέσματα της πολιτικής.

Απαιτούνται ακόμη περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τη χρηματοδοτική στήριξη των τοπικών και περιφερειακών αρχών οι οποίες θα κληθούν να εφαρμόσουν σε μεγάλο βαθμό την πολιτική για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης·

2.1.7 **συνιστά** στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ασκήσουν πιο δραστήρια πολιτική για την προαγωγή της τηλεθέρμανσης και της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας. Αυτό μπορεί ταυτόχρονα να συμβάλει στην αποφυγή της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με την καύση βιομάζας σε κάμινους μικρής κλίμακας. Η εξάλειψη των εθνικών εμποδίων που οροθετούν το δυναμικό της τηλεθέρμανσης – π.χ. εξαιτίας της νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό – είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα σε τοπικό επίπεδο. Όσον αφορά τις νέες οικιστικές περιοχές και βιομηχανικές ζώνες, οι τρόποι παροχής θέρμανσης θα πρέπει να έχουν ήδη καθοριστεί πριν από τη σύνδεσή τους στο δίκτυο. Για το σκοπό αυτό, στο τοπικό επίπεδο εντοπίζονται συχνά οι καλύτερες προϋποθέσεις.

2.2 Πρόταση οδηγίας

2.2.1 **διαπιστώνει** ότι η ενημέρωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που προτείνει η Επιτροπή συνάδει με τους όρους και τις απαιτήσεις της πρακτικής εφαρμογής της πολιτικής για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και, συνεπώς, **ζητά** από τις αρμόδιες αρχές σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, να συμφωνήσουν σε αυτή την αξιολόγηση και κυρίως στο πλαίσιο αυτό να στηρίξουν από κοινού τις διατάξεις για μια πιο ευέλικτη και συνεπώς ενισχυμένη εφαρμογή στην πράξη·

Εξαιρέση των συστατικών των ρύπων και των παρατάσεων των προθεσμιών

2.2.2 εκφράζει την ιδιαίτερη ικανοποίησή της διότι θα ενσωματωθούν διατάξεις που θα επιτρέπουν να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές συνθήκες και καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να επιμείνουν παρά τις ενδεχόμενες αρνητικές γνώμες να διατηρηθούν:

- η πρόταση να αφαιρεθούν από την αξιολόγηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα οι επιπτώσεις που οφείλονται στη συγκέντρωση σωματιδίων λόγω της χειμερινής προσάμμοσης (Άρθ. 13, παρ. 3)·
- η πρόταση να αφαιρεθεί από την αξιολόγηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα το μερίδιο των ρύπων που οφείλεται σε φυσικές πηγές (Άρθ. 19) και **καλεί** την Επιτροπή να καταρτίσει σαφή οδηγό ή κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη μέτρηση αυτού του τύπου ρύπανσης·
- η πρόταση να προβλεφθούν εξαιρέσεις από τις διατάξεις λόγω ιδιαίτερων δυσχερών (π.χ. τοπογραφικών) συνθηκών (Άρθ. 20, παρ.2)·

καθώς και να προβλεφθεί η δυνατότητα παράτασης των προθεσμιών έως και για δέκα έτη (Άρθ. 20) εάν αποδειχθεί ότι ελήφθησαν όλα τα δυνατά μέτρα για τον περιορισμό των οχλήσεων·

2.2.3 **προτείνει** να προβλεφθεί στην οδηγία η νομική δυνατότητα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. λόγω τοπογραφίας), όπου η τήρηση των διατάξεων καθίσταται αδύνατη μακροπρόθεσμα ή για μεγάλο διάστημα και, εάν αποδειχθεί ότι ελήφθησαν όλα τα δυνατά μέτρα για τον περιορισμό των οχλήσεων, να υπάρχει η δυνατότητα χωριστών συμφωνιών για τις περιοχές αυτές με τη μορφή «τριμερών διευθετήσεων» (δηλαδή συμφωνιών που μπορούν να συναφθούν από την ΕΕ, το εκάστοτε κράτος μέλος και έναν ή περισσότερους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης για την εφαρμογή μέτρων ολοκλήρωσης με βάση συγκεκριμένα τοπικά δεδομένα)·

2.2.4 **αιτιολογεί** την πρόταση, αφενός, για να αποφευχθεί νομική αβεβαιότητα για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και, αφετέρου, να επιτρέψει έναν εφικτό περιορισμό, σύμφωνα με τις παρούσες συνθήκες, των ρύπων μέσω μιας τέτοιας ρύθμισης και **υπενθυμίζει** ότι ένα μέρος των εκπροσώπων των επιστημονικών και αρμόδιων αρχών θεωρούν ότι οι στόχοι ακόμη και με μεγάλες προσπάθειες, δεν μπορούν να επιτευχθούν στην πράξη·

Αναλυτικές μετρήσεις και αξιολόγηση των σωματιδίων

2.2.5 **επισημαίνει** ότι η οδηγία εξετάζει τρεις οριακές τιμές και ένα στόχο μείωσης για τα λεπτά σωματίδια. Η Επιτροπή συμπλήρωσε τα ισχύοντα ποιοτικά πρότυπα για τον αέρα όσον αφορά τα σωματίδια (PM10) με τα ποιοτικά πρότυπα για τα λεπτότερα σωματίδια (PM2,5) και το αιτιολόγησε με τα πορίσματα επιδημιολογικών μελετών (πρόγραμμα CAFE, ΠΟΥ, πρακτική στις ΗΠΑ και Ιαπωνία), σύμφωνα με τα οποία τα λεπτότερα σωματίδια είναι πιο επικίνδυνα διότι εισέρχονται στους μικρότερους βρόγχους των πνευμόνων και μια σχετικά υψηλή και διαρκής έκθεση σε PM2,5 είναι περισσότερο επιβλαβής για την υγεία από ό,τι μια ευκαιριακή υψηλή επιβάρυνση.

2.2.6 **Διαπιστώνει** επομένως ότι, σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας, οι ισχύουσες οριακές τιμές για τα PM10 (σε μια περιοχή μέτρησης, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τη μέση ετήσια οριακή τιμή των 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και την μέση ημερήσια οριακή τιμή των 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ για περισσότερες από 35 ημέρες ετησίως) θα πρέπει να συμπληρωθούν με τα πρότυπα που ισχύουν για τα PM2,5 (τήρηση των ετήσιων ανώτατων τιμών συγκέντρωσης των 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και έως το 2020 ένας μη δεσμευτικός στόχος μείωσης των μέσων αστικών συγκεντρώσεων PM2,5 κατά 20%) και, συνεπώς, διαπιστώνει ότι όσον αφορά τα σωματίδια προβλέπονται συνολικά τρεις οριακές τιμές και ένας στόχος μείωσης·

2.2.7 **εκφράζει τον φόβο** ότι η συνύπαρξη των ρυθμίσεων της πολιτικής για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στον τομέα της μείωσης των σωματιδίων προκαλεί πολλά νομικά και πρακτικά προβλήματα και, λόγω των πειστικών ερευνητικών πορισμάτων που αναφέρονται στη «Θεματική στρατηγική» σχετικά με τις επιπτώσεις των σωματιδίων, **ζητά** η μέτρηση και ο έλεγχος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από σωματίδια να καθορίζεται αποκλειστικά με βάση τα PM2,5, με μια ρεαλιστική οριακή τιμή, σε συνδυασμό με στόχο μείωσης·

2.2.8 **επισημαίνει** εξάλλου το γεγονός ότι, στο πλαίσιο αυτό, οι τιμές για τα PM10 και τα PM2,5 (φυσικά) συνδέονται στενά (συνεπώς η μία μέθοδος μέτρησης αντικαθιστά σε μεγάλο βαθμό την άλλη) και, για τον λόγο αυτό, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί μόνο μία μέθοδος μέτρησης και λογικά πρέπει να προτιμηθούν οι στόχοι ποιότητας του αέρα για τα PM2,5 διότι είναι πιο συνεκτικοί με την πολιτική για την ατμοσφαιρική ρύπανση. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η αναθεώρηση της οδηγίας 2004/107/EK, προκειμένου τα μέταλλα στα οποία αναφέρεται να μετρώνται σε PM2,5;

2.2.9 **αιτιολογεί** τη μετάβαση σε πρότυπα που να βασίζονται στα PM2,5 σε συνδυασμό με ένα στόχο μείωσης των σωματιδίων για λόγους υγείας και πολεοδομικής πρακτικής, και συγκεκριμένα αναφέρει τα εξής:

- ο περιορισμός των συγκεντρώσεων κοντά στο έδαφος σε όλες τις αστικές περιοχές μειώνει τους κινδύνους για την υγεία περισσότερο από ό,τι η εξάλειψη των ανώτατων οριακών τιμών σε ιδιαίτερα βεβαρημένες τοποθεσίες εντός των αστικών περιοχών, όπου συχνά δεν πρόκειται για κατοικημένες περιοχές·
- η ισχύουσα ημερήσια τιμή που λειτουργεί ως κείμεριο κριτήριο για τα μέτρα, θέτει το κέντρο βάρους της πολιτικής για την καταπολέμηση της ρύπανσης στην εξάλειψη των οχλήσεων, ενώ η εισαγωγή μιας ανώτατης τιμής εκπομπών απαιτεί την πρόληψη των εκπομπών με συμμετοχή όλων των αρμοδίων αρχών και εφαρμογή όλων των μέτρων·

2.2.10 **Ζητά**, στην περίπτωση που διατηρηθούν οι στόχοι ποιότητας του αέρα για τα PM10, με βάση τα ανωτέρω επιχειρήματα να μην ισχύσει η ημερήσια τιμή και να διατυπωθούν ρυθμίσεις που

να προβλέπουν ότι η εξάλειψη των εκπομπών θα αποτελέσει το κέντρο βάρους της πολιτικής για την καταπολέμηση της ρύπανσης, τόσο σε τοπικό όσο και σε εδαφικό επίπεδο·

Καθορισμός των περιοχών

2.2.11 σε συμφωνία με την πρόταση, **κρίνει** ορθό να καθορισθούν οι περιοχές των κρατών μελών που εμπίπτουν στο άρθρο 4. Η οριοθέτηση δεν πρέπει να είναι τόσο λεπτομερής αλλά να έχει μάλλον σφαιρικό χαρακτήρα· στην περίπτωση αυτή, **ζητά** να εξασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των μετρήσεων στην ΕΕ με την καθιέρωση ενιαίων κριτηρίων για τη χωροταξική διάταξη των σταθμών μετρήσεως (για τους υφιστάμενους σταθμούς μπορεί ενδεχομένως να προβλεφθεί η στάθμιση των μετρήσεων για την αντιστάθμιση των συνεπειών που έχουν ιδιαιτερότητες που σχετίζονται αποκλειστικά με τον τόπο εγκατάστασης). Για την χωροταξική και αριθμητική διάταξη των σταθμών μετρήσεως πρέπει να καθοριστούν συγκεκριμένες διατάξεις βάσει ενιαίων κριτηρίων, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο·

2.2.12 στην προκειμένη περίπτωση, **εκφράζει** τις ανησυχίες της μήπως η θέσπιση μέτρων αποκλειστικά για τον περιορισμό της κυκλοφορίας στον περίγυρο της μέτρησης, για παράδειγμα, με τη μετατόπιση της κυκλοφοριακής επιβάρυνσης, οδηγήσει στην αύξηση της ρύπανσης σε άλλες τοποθεσίες και —στη χειρότερη περίπτωση— επιδράσει αρνητικά στις προσπάθειες των δήμων οι οποίοι μέσω του περιορισμού της κυκλοφορίας στις πυκνοκατοικημένες περιοχές, επιδιώκουν να μειώσουν τα ατυχήματα, την ηχορύπανση και την ατμοσφαιρική ρύπανση. Για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα από την οδηγία, στη μείωση του αριθμού των ατόμων που εκτίθενται σε αυτήν.

Αλληλέγγυοι χρηματοδοτικοί κανόνες

2.2.13 **Ζητά με έμφαση** την χρηματοδοτική στήριξη των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών τους που αναλαμβάνουν το μεγαλύτερο βάρος της καταπολέμησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης·

Ερευνητικές προσπάθειες, συμπερίληψη των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών

2.2.14 **Διαπιστώνει** με ανησυχία ότι είναι αντιφατικές οι εκτιμήσεις των επιστημόνων όσον αφορά την πιο επιτυχή και τη συμφερότερη πολιτική για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και **ζητά** να καταβληθούν περαιτέρω ερευνητικές προσπάθειες, μελέτες των επιπτώσεων και αξιολόγηση του αντικτύπου σε συνάρτηση με την πρακτική εφαρμογή·

2.2.15 **Ζητεί** επειγόντως όπως εμπειρογνώμονες από τις ενώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των τοπικών και περιφερειακών αρχών συμμετάσχουν άμεσα στην επεξεργασία της πολιτικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 2006

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Michel DELEBARRE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως πλαισίου για κοινοτική δράση στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (Οδηγία για τη θαλάσσια στρατηγική)» και την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Θεματική Στρατηγική για την Προστασία και Διατήρηση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος»

(2006/C 206/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως πλαισίου για κοινοτική δράση στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (Οδηγία για τη θαλάσσια στρατηγική) (COM(2005) 505 τελικό) και την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Θεματική Στρατηγική για την Προστασία και Διατήρηση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος» (COM (2005) 504 τελικό).

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29^{ης} Νοεμβρίου 2005 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για αυτό το θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 265 παράγραφος 1 και το άρθρο 175 παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της στις 12 Απριλίου 2005 να αναθέσει την κατάρτιση αυτής της γνωμοδότησης στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη».

Έχοντας υπόψη την γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της της 12^{ης} Οκτωβρίου 2005 με θέμα «Ευρωπαϊκές πολιτικές για τη θάλασσα – ένα θέμα που αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές» – CdR 84/2005 fin.

Έχοντας υπόψη την γνωμοδότησή της της 9^{ης} Απριλίου 2003 για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Προς μια στρατηγική για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος» (COM(2005) 539 τελικό) – CdR 24/2003 fin ⁽¹⁾.

Έχοντας υπόψη την γνωμοδότησή της της 13^{ης} Ιουνίου 2001 για την «Ανακοίνωση από την Επιτροπή προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας – “Περιβάλλον 2010: Το μέλλον μας, η επιλογή μας” – Έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον» και την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον 2001-2010» (COM(2001) 31 τελικό – 2001/0029(COD)) – CdR 36/2001 fin ⁽²⁾.

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 46/2006 rev. 1) που υιοθέτησε η επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» στις 27 Φεβρουαρίου 2006 (εισηγητής: ο κ. **Michael Cohen**, Δήμαρχος της Kalkara (MT/PES)).

υιοθέτησε κατά την 64^η σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 και 27 Απριλίου 2006 (συνεδρίαση της 26^{ης} Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

1.1 **αποδοκιμάζει** το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια, τόσο το θαλάσσιο περιβάλλον όσο και το οικοσύστημα που υποστηρίζει έχουν υποβαθμιστεί σοβαρά, καθώς η ανθρώπινη παρέμβαση και η υπερεκμετάλλευση επιβαρύνουν σημαντικά την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

1.2 **παρατηρεί** ότι το 6^ο Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα Δράσης καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταρτίσει μία θεματική στρατηγική για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης αξιοποίησης και διατήρησης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

1.3 **αναμένει με ενδιαφέρον** την παρουσίαση, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2006, του Πράσινου Βιβλίου για τη χάραξη μιας νέας πολιτικής της ΕΕ για το θαλάσσιο περιβάλλον, η οποία θα λαμβάνει υπόψη την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική σημασία του θαλάσσιου στοιχείου στην Ευρώπη.

1.4 **σημειώνει** ότι η προτεινόμενη στρατηγική αποτελεί ένα θετικό και ευπρόσδεκτο βήμα προς την αναγνώριση της σημασίας της προστασίας και της διατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της ποικιλομορφίας των οικοσυστημάτων του.

1.5 **θεωρεί** ότι η προτεινόμενη στρατηγική αποτελεί τον απαραίτητο περιβαλλοντικό πυλώνα της νέας ευρωπαϊκής πολιτικής για τη θάλασσα.

⁽¹⁾ EE C 244 της 10.10.2003, σελ. 14.

⁽²⁾ EE C 357 της 14.12.2001, σελ. 44.

1.6 **υπογραμμίζει** ότι το θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και η προστασία και η διατήρησή του, έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις τοπικές και περιφερειακές οικονομίες και ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν έναν ρόλο να διαδραματίσουν στην εφαρμογή των στόχων που θέτει η στρατηγική.

2. Η υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Ευρώπης

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

2.1 **έχει επίγνωση** του γεγονότος ότι το θαλάσσιο περιβάλλον έχει ζωτική σημασία για τη συντήρηση της ζωής και της πλούσιας βιολογικής ποικιλομορφίας που υποστηρίζει·

2.2 **έχει συνείδηση** της σταθερής υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Ευρώπης, η οποία οφείλεται κυρίως σε ανθρώπινους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της ρύπανσης και της μόλυνσης των θαλασσών, καθώς και στον αντίκτυπο της μη βιώσιμης εμπορικής αλιείας·

2.3 **δίδει έμφαση** στο γεγονός ότι είναι σημαντικό να υιοθετηθεί μία βιώσιμη προσέγγιση της χρήσης των υφιστάμενων θαλάσσιων πόρων, προς όφελος τόσο της σημερινής όσο και των μελλοντικών γενεών·

2.4 **έχει επίγνωση** του γεγονότος ότι, εάν δεν ληφθούν το ταχύτερο δυνατό αντισταθμιστικά μέτρα, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να σημειωθούν ανεπανόρθωτες αλλαγές στα θαλάσσια οικοσυστήματα της Ευρώπης·

2.5 **τονίζει** ότι είναι σημαντικό να αναληφθεί επειγόντως δράση για να αναχαιτιστεί και να αντιστραφεί η διεργασία της υποβάθμισης·

2.6 **παρατηρεί** ότι μία προσέγγιση αυτού του είδους είναι απαραίτητη τόσο με βάση καθαρά περιβαλλοντικά κριτήρια όσο και με βάση οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

3. Ένα επαρκές θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των θαλασσών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

3.1 **σημειώνει** ότι το θαλάσσιο περιβάλλον δεν συμπίπτει με τα υπάρχοντα γεωπολιτικά όρια·

3.2 **έχει επίγνωση** του γεγονότος ότι ενδεχομένως υπάρχουν θεσμικοί φραγμοί που εμποδίζουν τη βελτίωση της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Ευρώπης, είτε σε παγκόσμια είτε σε ευρωπαϊκή είτε σε εθνική κλίμακα, και ότι οι υφιστάμενοι μηχανισμοί εφαρμογής των σχετικών μέτρων είναι συχνά ανίσχυροι και ανεπαρκείς·

3.3 **συμφωνεί** με την άποψη ότι για να αξιοποιηθεί η πρόοδος που ήδη έχει επιτευχθεί μέσω των υφιστάμενων θεσμών, πολιτικών και συμβάσεων και να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος, πρέπει να αναπτυχθεί ένα σφαιρικό όραμα για το θαλάσσιο περιβάλλον και τις συναφείς πολιτικές·

3.4 **τονίζει** τη σημασία της ανάπτυξης μιας ισχυρής ευρωπαϊκής πολιτικής για τη ρύθμιση των σχετικών με τη θάλασσα ζητημάτων, η οποία να αποσκοπεί επίσης στη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης των υφιστάμενων θαλάσσιων πόρων, ώστε να επιταχυνθούν οι προσπάθειες πρόωξης της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

4. Μία ανεπαρκής βάση γνώσεων

Η Επιτροπή των Περιφερειών

4.1 **σημειώνει** ότι η επιτυχία μιας πολιτικής εξαρτάται από την εξασφάλιση ενημέρωσης υψηλής ποιότητας·

4.2 **έχει επίγνωση** του γεγονότος ότι τα μέτρα παρακολούθησης και αξιολόγησης που υφίστανται στον ευρωπαϊκό χώρο δεν είναι ούτε ενοποιημένα ούτε ολοκληρωμένα, και ότι υπάρχουν κενά πληροφόρησης σε ό,τι αφορά την τρέχουσα κατάσταση του ευρωπαϊκού θαλάσσιου περιβάλλοντος·

4.3 **εκφράζει** την ικανοποίησή της για την πρόταση να υιοθετηθεί μία νέα προσέγγιση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, η οποία να αποβλέπει σε ένα μεγαλύτερο βαθμό εναρμόνισης, στην ευρύτερη διάδοση και χρήση των σχετικών δεδομένων και στην ανταλλαγή των διαθέσιμων σε εθνικό επίπεδο πληροφοριών, πράγμα που θα οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα.

5. Αντιμετώπιση της πρόκλησης

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

5.1 **συμφωνεί** ότι για να αποτραπεί ουσιαστικά ο περαιτέρω περιορισμός της ποικιλίας των βιολογικών ειδών και η περαιτέρω υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, και να αποκατασταθεί με επιτυχία η βιοποικιλότητα των θαλασσών, είναι απαραίτητο η σχετική πολιτική να περιλαμβάνει μία ολοκληρωμένη προσέγγιση για την προστασία και την αποκατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος·

5.2 **φρονεί** ότι, για να αποβεί επιτυχής μία προσέγγιση αυτού του είδους, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα συμφέροντα και να τεθούν σαφείς στόχοι.

6. Η στρατηγική

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

6.1 **εκφράζει την ικανοποίησή της** διότι διαπιστώνει ότι ο δεδηλωμένος στόχος της στρατηγικής είναι η προστασία και η αποκατάσταση των ωκεανών και των θαλασσών της Ευρώπης και η διασφάλιση ότι οι μελλοντικές ανθρώπινες δραστηριότητες θα διεξάγονται κατά τρόπο βιώσιμο·

6.2 **επιβεβαιώνει** ότι η σημερινή και οι μελλοντικές γενεές έχουν το δικαίωμα να έχουν στη διάθεσή τους ένα θαλάσσιο περιβάλλον το οποίο θα χαρακτηρίζεται από βιολογική ποικιλομορφία και δυναμισμό και το οποίο θα είναι ασφαλές, καθαρό, υγιές και παραγωγικό·

6.3 **έχει επίγνωση** του γεγονότος ότι αυτός είναι ένας φιλόδοξος στόχος, ο οποίος στην πράξη δεν θα είναι εύκολο να επιτευχθεί και ότι τα σχετικά αποτελέσματα θα μπορούσαν να προκύψουν μόνον μακροπρόθεσμα·

6.4 **επιβεβαιώνει** ότι η στρατηγική αυτή θα επιτύχει τους στόχους της μόνον εάν συμμετέχουν σε αυτήν όλοι οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες·

6.5 **μολονότι παρατηρεί** ότι οι στόχοι θα πρέπει να καθορίζονται σε υπερεθνικό επίπεδο, **επιδοκιμάζει** την πρόθεση – η οποία είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας – να διασφαλιστεί ότι η χάραξη και η εφαρμογή των μέτρων θα παραμείνει αρμοδιότητα των θαλάσσιων περιφερειών, πράγμα που θα επιτρέψει να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες, τα προβλήματα και οι ανάγκες τους·

6.6 **ανησυχεί, ωστόσο,** μήπως σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδιαίτερα δε όταν μία θαλάσσια περιφέρεια περιβάλλεται από σημαντικό αριθμό κρατών που δεν είναι μέλη της ΕΕ, η εφαρμογή προσκρούσει στην έλλειψη συντονισμού και δέσμευσης εκ μέρους των ενδιαφερόμενων μερών.

7. Ένα νέο μέσο πολιτικής

Η Επιτροπή των Περιφερειών

7.1 **συμφωνεί** ότι η σχετική δράση πρέπει να επιταχυνθεί για να μπορέσει η Ευρώπη να προστατεύσει και να διατηρήσει το θαλάσσιο περιβάλλον της·

7.2 **υποστηρίζει** το πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας που εκτίθεται στην στρατηγική, το οποίο αποσκοπεί στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας για το θαλάσσιο περιβάλλον της Ευρώπης μέσω μιας βελτιωμένης βάσης γνώσεων, ολοκληρωμένων και αποδοτικών από πλευράς κόστους δράσεων και αποτελεσματικών συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης·

7.3 **επιδοκιμάζει** την ευέλικτη προσέγγιση που υιοθετείται – με βάση την αρχή της επικουρικότητας – η οποία, μολονότι από την άποψη των στόχων είναι φιλόδοξη, από την άποψη των μέσων δεν είναι υπερβολικά περιοριστική, πράγμα που θα επιτρέψει να ληφθούν υπόψη οι συνθήκες που επικρατούν στις επιμέρους περιφέρειες.

8. Η οδηγία για τη θαλάσσια στρατηγική

Η Επιτροπή των Περιφερειών

8.1 **πιστεύει** ότι, ενόψει των υφιστάμενων ενδείξεων ραγδαίας υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Ευρώπης, πρέπει να ληφθούν ταχέως μέτρα για να διασφαλιστεί ότι ο επιδιωκόμενος στόχος της επίτευξης μιας καλής κατάστασης του ευρωπαϊκού θαλάσσιου περιβάλλοντος θα υλοποιηθεί πολύ πιο πριν από το 2021, που λήγει η προθεσμία·

8.2 **θεωρεί** ότι, με την απαραίτητη καλή θέληση, η καλή περιβαλλοντική κατάσταση μπορεί να επιτευχθεί σε πολύ μικρότερο χρονικό διάστημα·

8.3 **επικροτεί** την ιδέα του καθορισμού ευρωπαϊκών θαλάσσιων περιφερειών και υποπεριφερειών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η πρακτική εφαρμογή των μέτρων πολιτικής·

8.4 **θεωρεί,** ωστόσο, ότι θα πρέπει από εδώ και στο εξής να συμπεριληφθεί στη στρατηγική και ο Εύξεινος Πόντος, σημαντική θαλάσσια περιφέρεια που συνορεύει με δύο προσχωρούσες χώρες (τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία), καθώς και με την Τουρκία, με την οποία έχουν αρχίσει ενταξιακές διαπραγματεύσεις·

8.5 **πιστεύει** ότι τα διάφορα νησιά και εδάφη που αποτελούν τμήμα της γεωγραφικής περιοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν εντάσσονται στις καθορισμένες θαλάσσιες περιφέρειες και υποπεριφέρειες θα πρέπει επίσης να ενσωματωθούν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας πολιτικής·

8.6 **παρατηρεί** ότι, για την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων, τα κράτη μέλη και οι επιμέρους περιφέρειες πρέπει να συνεργαστούν στενά μεταξύ τους και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

8.7 **σημειώνει** ότι, στις περιπτώσεις όπου τα προβλήματα που θα εντοπιστούν από τα κράτη μέλη ή τις περιφέρειες εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν θα πρέπει μόνο να ενημερώνεται και να εκφράζει τη γνώμη της, αλλά να είναι η ίδια ο σημαντικότερος εταίρος στη διαδικασία και να συντονίζει την εφαρμογή των πολιτικών·

8.8 **πιστεύει** ότι δεν είναι αρκετό να παρέχει ένα κράτος μέλος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό του ότι ένα πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με μέτρα σε εθνικό επίπεδο·

8.9 **συνιστά,** σε τέτοιες περιπτώσεις, να αναλαμβάνει η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την υλοποίηση των απαραίτητων προγραμμάτων αξιολόγησης, παρακολούθησης και εφαρμογής για την αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος. Η Επιτροπή οφείλει επίσης να διευκρινίσει ποιες θα είναι οι συνέπειες, εάν οι στόχοι και τα μέτρα ενός κράτους μέλους δεν υλοποιούνται και, ως εκ τούτου, δεν εγκρίνονται από την Επιτροπή·

8.10 πέραν τούτου, **θεωρεί σημαντικό** να διατηρήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάποιο ρόλο στην παρακολούθηση της πρακτικής εφαρμογής και να παρεμβαίνει, όποτε είναι απαραίτητο, για να συντονίζει και να διευκολύνει την από κοινού εφαρμογή από τα διάφορα κράτη και τους φορείς της δεδομένης θαλάσσιας περιφέρειας·

8.11 **ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι στρατηγικές που θα χαραχθούν από τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν υπόψη την παρουσία στις θαλάσσιες περιοχές τους άλλων βιολογικών κοινοτήτων, όπως τα φύκια και οι θαλάσσιες χελώνες·

8.12 **ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναγνωρίσει ότι η εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων οργανισμών μπορεί να έχει επίδραση στο θαλάσσιο περιβάλλον, με περιβαλλοντικές συνέπειες που σήμερα είναι δύσκολο να προβλεφθούν·

8.13 **καλεί** τα κράτη μέλη να τηρούν αυστηρά τις απαιτήσεις του άρθρου 4 της οδηγίας κατά τη διεξαγωγή των εκτιμήσεων, τον καθορισμό των περιβαλλοντικών στόχων και τη διαμόρφωση των προγραμμάτων παρακολούθησης·

8.14 **πιστεύει,** στο πλαίσιο αυτό, ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές κάθε θαλάσσιας περιφέρειας θα πρέπει να συμμετέχουν επίσης άμεσα στη διεξαγωγή αυτών των εκτιμήσεων, στον καθορισμό των στόχων και στη διαμόρφωση των προγραμμάτων παρακολούθησης·

8.15 **έχει αμφιβολίες** για τα χρονοδιαγράμματα που προβλέπονται στο άρθρο 4 της οδηγίας και ιδιαίτερα για εκείνα που αφορούν τα προγράμματα μέτρων που θα υιοθετηθούν·

8.16 έχοντας επίγνωση του γεγονότος ότι μόνο μακροπρόθεσμα είναι ρεαλιστικό να επιτευχθούν επαρκή αποτελέσματα, **είναι υπέρ** της ιδέας μιας προοδευτικής και προσαρμοστικής διαδικασίας εφαρμογής, στην οποία θα λαμβάνονται υπόψη τα νέα δεδομένα που συλλέγονται από τα προγράμματα παρακολούθησης, οι νέες εξελίξεις και ο αντίκτυπος των μέτρων που θα ληφθούν. Έτσι, αν παρουσιαστεί ανάγκη, θα μπορούν να ληφθούν αμέσως βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα διορθωτικά μέτρα για να αντιμετωπιστούν οι ενδεχόμενες αρνητικές επιδράσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον·

8.17 **παρατηρεί** ότι, παρόλο που ενδέχεται να υπάρξει σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό κόστος βραχυπρόθεσμα ως μεσοπρόθεσμα, αναμένεται ότι τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη θα το αντισταθμίσουν σε σημαντικό βαθμό μακροπρόθεσμα·

8.18 **πιστεύει**, ωστόσο, ότι αυτές οι βραχυπρόθεσμες ως μεσοπρόθεσμες επιβαρύνσεις δεν θα πρέπει να θεωρούνται αποκλειστική ευθύνη του εθνικού ή του περιφερειακού επιπέδου διακυβέρνησης ή, ακόμη χειρότερα, να τις επωμιστούν μόνο συγκεκριμένα πρόσωπα και κοινότητες.

9. Συνέργειες με άλλες πολιτικές

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

9.1 **συνειδητοποιεί** την αυξανόμενη ανάγκη μιας σφαιρικής προσέγγισης, προκειμένου να επιτευχθεί σωστή ισορροπία ανάμεσα στα συχνά αντικρουόμενα περιβαλλοντικά και οικονομικά συμφέροντα που διακυβούνται·

9.2 **έχει επίγνωση** της σημασίας που αποδίδεται στην ανάπτυξη μιας νέας ευρωπαϊκής ναυτιλιακής πολιτικής, ιδίως ενόψει των φιλόδοξων στόχων των στρατηγικών της Λισαβόνας και του Γκέτεμποργκ·

9.3 **σημειώνει** ότι στην Πράσινη Βίβλο για τη νέα ευρωπαϊκή ναυτιλιακή πολιτική θα πρέπει να διευθετηθεί το ζήτημα του συνολικού πλαισίου διακυβέρνησης, μέσω του οποίου θα καταστεί δυνατή η κανονιστική ρύθμιση των χρηστών και των χρήσεων των ωκεανών και των θαλασσών. Είναι σημαντικό να διασφαλίσει η Επιτροπή τη συνεξέταση των περιβαλλοντικών θεμάτων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ναυτιλιακής πολιτικής και να μεριμνήσει για την ικανοποιητική ρύθμιση του συνολικού πλαισίου διακυβέρνησης, βάσει του οποίου καθορίζονται οι χρήσεις των ωκεανών και θαλασσών και προσανατολίζονται οι χρήστες τους·

9.4 **σημειώνει**, επίσης, ότι η στρατηγική έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να στηρίζει και να στηρίζεται σε υπάρχοντα μέτρα και πρωτοβουλίες, τα οποία, παρότι δεν έχουν σχεδιαστεί ειδικά για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, συμβάλλουν ως ένα βαθμό στην προστασία του·

9.5 **επικροτεί** την ανάπτυξη ενός σφαιρικού στρατηγικού πλαισίου, το οποίο θα πρέπει να χρησιμεύσει ως περιβαλλοντικός πυλώνας της μελλοντικής ευρωπαϊκής ναυτιλιακής πολιτικής·

9.6 **παρατηρεί** ότι αυτή η στρατηγική θα επιτρέψει ακόμη περισσότερο στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις και τις δεσμεύσεις τους βάσει διάφορων διεθνών συμφωνιών για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

9.7 **ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι θαλάσσιες στρατηγικές που θα χαραχθούν από τα κράτη μέλη θα συμπεριλαμβάνουν οπωσδήποτε, στα προγράμματα μέτρων τους, πτυχές σχετικά με τη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, δεδομένου ότι σε αυτές παρατηρείται ο μεγαλύτερος αντίκτυπος στο θαλάσσιο περιβάλλον.

10. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

10.1 **συνιστά** να ορισθεί ως προθεσμία για την επίτευξη της καλής κατάστασης του ευρωπαϊκού θαλάσσιου περιβάλλοντος το έτος 2018·

10.2 **συνιστά**, επίσης, να ορισθούν ως προθεσμίες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων το 2013 και το 2015 αντιστοίχως·

10.3 **ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει τον Εύξεινο Πόντο στις θαλάσσιες περιφέρειες·

10.4 **αναμένει** από την Επιτροπή να καθορίσει φιλόδοξα, σαφή, σταθερά και συγκρίσιμα κριτήρια για τον προσδιορισμό της «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης», τα οποία να συμβάλλουν στην ταυτόχρονη επίτευξη εξίσου «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης» σε ολόκληρη την Ένωση·

10.5 **πιστεύει** ότι είναι σημαντικό να παρακολουθούνται συνεχώς τα μέτρα εφαρμογής και να δημοσιεύονται τακτικά τα αποτελέσματα και τα δεδομένα που συλλέγονται·

10.6 **ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί την πρακτική εφαρμογή της πολιτικής στις διάφορες θαλάσσιες περιφέρειες και να αναλάβει η ίδια τον ρόλο του αποτελεσματικού συντονισμού και της διευκόλυνσης, λειτουργώντας ως ενδιάμεσος μεταξύ των διάφορων φορέων αυτών των περιφερειών·

10.7 **έχει εμπιστοσύνη** ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δημοσιεύει ανά τακτά διαστήματα εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής και τον αντίκτυπο της οδήγίας, παραθέτοντας σενάρια βέλτιστων πρακτικών·

10.8 **έχει εμπιστοσύνη** ότι όλες οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα υποβάλλονται και στην Επιτροπή των Περιφερειών, εκτός από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο·

10.9 επιπλέον, **έχει εμπιστοσύνη** ότι όποιες παρατηρήσεις και απαντήσεις διατυπώσει ενδεχομένως η ΕΤΠ σε σχέση με αυτό το θέμα θα συμπεριληφθούν επίσης στις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·

10.10 **έχει την πεποίθηση** ότι με τη σωστή ενημέρωση μπορεί να επιτευχθεί ενεργός συμμετοχή και υποστήριξη από πλευράς του κοινού·

10.11 **έχει επίγνωση** του γεγονότος ότι το βραχυπρόθεσμο ως μεσοπρόθεσμο κόστος ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στην κοινωνική και οικονομική ευημερία ορισμένων κοινοτήτων ή ατόμων και ότι το γεγονός αυτό, με τη σειρά του, ενδέχεται να έχει επίπτωση στον βαθμό της πολύ απαραίτητης συμμετοχής και υποστήριξης από πλευράς του κοινού· **ζητά**, συνεπώς, να αναπτυχθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο προγράμματα στήριξης, τα οποία θα βοηθούν τα άμεσα διγόμενα άτομα και κοινότητες να μετριάσουν τα ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα·

10.12 **Ζητά** από όλους τους φορείς που συμμετέχουν στην πολιτική, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ιδιωτικού τομέα, να υιοθετήσουν ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο για τη στήριξη μιας σημαντικής αύξησης της χρηματοδότησης των ερευνών στο θαλάσσιο περιβάλλον, εξασφαλίζοντας έτσι την ύπαρξη επαρκών χρηματοδοτικών πόρων για την εξερεύνησή του·

10.13 **πιστεύει** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, που βρίσκονται πλησιέστερα στον πολίτη, μπορούν να επιτύχουν ση-

μαντικά αποτελέσματα στην ενημέρωση και την εξασφάλιση της υποστήριξης του ευρέος κοινού·

10.14 **προσφέρεται** να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε αυτό το θέμα, ως εταίρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών, και **συνιστά** να διοργανωθεί, με χρηματοδότηση της ΕΕ, μια μακροπρόθεσμη ενημερωτική εκστρατεία με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 2006

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, ξηρασία)»

(2006/C 206/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Απριλίου 2006 να ζητήσει γνωμοδότησή της σχετικά με το θέμα αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 4, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 23ης Μαρτίου 2006, σύμφωνα με το άρθρο 40, παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού της, να ορίσει τον κ. Valcárcel Siso, Πρόεδρο της Αυτόνομης Περιφέρειας της Μούρθια (ES/ΕΛΚ), γενικό εισηγητή για τη σχετική γνωμοδότηση·

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Ενίσχυση της Ικανότητας Πολιτικής Προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(2004) 200 τελικό – CDR 241/2003 fin (1))·

Εκτιμώντας ότι:

- 1) οι φυσικές καταστροφές, δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες και ξηρασίες, αντιπροσωπεύουν αυξανόμενο κίνδυνο για την ίδια την ανθρώπινη ζωή, επηρεάζουν βαθύτατα την ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών, θέτουν σε κίνδυνο τους οικονομικούς τους πόρους, τη φυσική και πολιτιστική τους κληρονομιά, προκαλούν μετακινήσεις προσώπων, αποδυναμώνουν τις οικονομικές δραστηριότητες και την ίδια την ποιότητα ζωής του πληθυσμού των πληγισίων περιφερειών·
- 2) οι φυσικές καταστροφές δεν γνωρίζουν σύνορα και, επομένως, η συνεργασία των περιοχών που είναι εκτεθειμένες σε κοινούς κινδύνους καθίσταται αναγκαία·
- 3) οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, καθώς και η απερήμωση, η διάβρωση και η αλάτωση των εδαφών, πλήττουν όλα τα κράτη μέλη, παρότι σε διαφορετικό βαθμό, και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να αντιμετωπίσει τον περιορισμό των φυσικών καταστροφών ως θεμελιώδες στοιχείο της βιώσιμης ανάπτυξης·

(1) ΕΕ C 43 της 18.02.2005, σ. 38.

- 4) η αρχή της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής πρέπει να συνυπολογίζεται στις διάφορες φάσεις του σχεδιασμού, προγραμματισμού και εκτέλεσης των κοινοτικών πολιτικών για την πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών και για το μετριασμό των επιπτώσεών τους επί των πληγείσων περιφερειών και δήμων της Ένωσης·
- 5) πρέπει να υιοθετηθούν μέτρα προστασίας έναντι των φυσικών καταστροφών στα πλαίσια όλων των σχετικών κοινοτικών πολιτικών, ιδιαίτερος δε εκείνων που αφορούν τον αγροτικό κόσμο και το περιβάλλον, τις υποδομές και την πολιτική έρευνας και ανάπτυξης·
- 6) το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ αποδείχτηκε ανεπαρκές σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών και ότι η κατάσταση αυτή επιδεινώθηκε λόγω της έλλειψης συντονισμού μεταξύ των υφισταμένων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο μηχανισμών των διαφόρων κρατών μελών·

κατά την 64η σύνοδο ολομέλειάς της, της 26ης και 27ης Απριλίου 2006 (συνεδρίαση της 26ης Απριλίου), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. **διαπιστώνει** με ανησυχία τη σημαντική αύξηση σε αριθμό, σοβαρότητα και ένταση, των φυσικών καταστροφών που έπληξαν τα τελευταία χρόνια τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

2. **χαιρετίζει** το ενδιαφέρον που επέδειξε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενώπιον των φυσικών καταστροφών·

3. **προειδοποιεί** για την σοβαρότητα άλλων μορφών φυσικών καταστροφών, όπως σεισμοί, θαλάσσια κύματα βαρύτητας, τσουνάμι, ηφαιστειακές εκρήξεις και άλλα γεωλογικά φαινόμενα, καθώς και των φαινομένων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή και με την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και τα οποία προκαλούν ανύψωση του επιπέδου της θάλασσας στις ακτές μας και εξαφάνιση παραλιών, πλημμύρες σε κατοικημένες ζώνες, απώλεια υποδομών και εξοπλισμών και επισημαίνει, επίσης, τους κινδύνους που συνδέονται με τις ακραίες συνθήκες χιονιού και κρύου·

4. **επισημαίνει** ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, ως οι πλησιέστερες προς τους πολίτες αρχές, είναι οι πρώτες που πλήττονται και που εμπλέκονται σε περίπτωση καταστροφής και ότι η πλήρης συμμετοχή τους στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τον έλεγχο των πολιτικών και των δράσεων για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών είναι καθοριστική· γι' αυτό, κάθε χώρα της Ένωσης πρέπει να φροντίσει να αποκτήσουν οι περιφέρειες και οι δήμοι πρόσβαση σε ορθολογικά και λειτουργικά, νομικά, υλικά και οικονομικά μέσα για να μπορούν να φέρουν σε πέρας τις υποχρεώσεις τους·

5. **υπενθυμίζει** ότι η κοινοτική δράση οφείλει να συμπληρώνει τη δράση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, και **καλεί** την Επιτροπή να επαναπροσανατολίσει τις κοινοτικές δράσεις προς τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης·

6. **θεωρεί** αναγκαίοι οι αρχές της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, του συντονισμού και της συνδρομής μεταξύ των κρατών, των περιφερειών και των δήμων της Ένωσης να ισχύουν πραγματικά σε όλη την έκτασή τους, ούτως ώστε να προλαμβάνονται και να αποτρέπονται οι φυσικές καταστροφές και να μετριάζονται και να διορθώνονται οι επιπτώσεις τους·

7. **τονίζει** ότι είναι αναγκαία μια σθεναρή δέσμευση, τόσο των δημοσίων διοικήσεων όσο και των πολιτών, υπέρ του περιορισμού

των συνθηκών που προκαλούν τις καταστροφές ή που επιδεινώνουν τις συνέπειες και τα αποτελέσματά τους·

8. **υποστηρίζει** την αίτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να καταρτιστεί μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών (πυρκαγιών, πλημμυρών και ξηρασίας), με αναφορά στα διάφορα χρηματοδοτικά μέσα για την εφαρμογή της διασφαλίζοντας την διάθεση κοινοτικών πόρων στον τομέα της πολιτικής προστασίας δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις απομονωμένες, τις αραιοκατοικημένες και τις εξαιρετικά απομακρυσμένες περιφέρειες, καθώς και σε εκείνες που, για εγγενείς διαρθρωτικούς λόγους, πλήττονται ιδιαίτερα από τα φαινόμενα αυτά·

9. **ζητά** από τα κοινοτικά όργανα να εξετάσουν κατά πόσον θα ήταν σκόπιμο να περιληφθούν στην Στρατηγική αυτή οι σεισμοί και τα συνδεόμενα με αυτούς φαινόμενα, καθώς και οι ηφαιστειακές εκρήξεις, λόγω της ικανότητάς τους να προκαλούν καταστροφικές συνέπειες·

10. **επιμένει** να προσεγγίζει η εν λόγω Στρατηγική τις φυσικές καταστροφές με μια ολοκληρωμένη εστίαση που θα περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα (ανάλυσης και αντιμετώπισης των κινδύνων), μέτρα σχεδιασμού και δράσης (λειτουργική οργάνωση, κινητοποίηση πόρων, κ.λπ.) και μέτρα αποκατάστασης και παρακολούθησης·

11. **επισημαίνει** ότι έχει μεγάλη σημασία η Στρατηγική αυτή να περιλαμβάνει, σε όλες τις φάσεις της, μέτρα ενημέρωσης, κατάρτισης και ευαισθητοποίησης των πολιτών, σχετικά με τους κινδύνους των καταστροφών και με τα σχέδια δράσης, με ιδιαίτερη προσοχή για τα παιδιά και τους νέους, καθώς και για άλλα τμήματα του πληθυσμού, ιδιαίτερα ευαίσθητα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπως οι ηλικιωμένοι και τα άτομα μειωμένης κινητικότητας·

12. **εξορίζει** τον σημαντικό ρόλο των μέσων ενημέρωσης για τη διαμόρφωση μιας κοινής γνώμης ορθά ενημερωμένης και ικανής να ενεργεί ως αποτελεσματικό στοιχείο για την πρόληψη και τον περιορισμό των ζημιών που προξενούνται από τις καταστροφές·

13. **συνιστά** να συγκεντρωθούν προσπάθειες για να τεθούν σε λειτουργία τα αναγκαία συστήματα ενημέρωσης προκειμένου να βελτιωθεί η πρόβλεψη, παρακολούθηση και αξιολόγηση όλων των φυσικών καταστροφών, μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών· **υποστηρίζει**, ειδικότερα, τις υποδείξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την προώθηση του συστήματος GALILEO και για την διεύρυνση του πεδίου δράσης του Παγκόσμιου Παρατηρητηρίου για την Ασφάλεια και το Περιβάλλον, ώστε να περιλαμβάνει όλες τις φυσικές καταστροφές·

14. **φρονεί** ότι το 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο Έρευνας και Ανάπτυξης πρέπει να εντείνει την έρευνα για την πρόληψη καταστροφών, μέσω της χρηματοδότησης δράσεων που να αποβλέπουν στην ανάπτυξη προτύπων πρόβλεψης, καθώς και στη βελτίωση των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης·

15. **συνιστά**, στα εθνικά και περιφερειακά σχέδια αγροτικής ανάπτυξης, να δίδεται προτεραιότητα στα μέτρα που αποβλέπουν στην αποτροπή των αιτίων των καταστροφών (καταπολέμηση της διάβρωσης, αναδάσωση με κατάλληλα είδη δένδρων, υδραυλικά έργα, καθαρισμός και επίβλεψη των δασών, γεωργο-περιβαλλοντικές δράσεις εξοικονόμησης νερού, μεταξύ άλλων)·

16. **υπενθυμίζει** ότι, με στόχο τον περιορισμό της συχνότητας των πυρκαγιών, το έργο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να επικεντρωθεί στην καταπολέμηση των αιτίων των πυρκαγιών, με τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων πρόληψης και επίβλεψης των δασών, και **καλεί** την Επιτροπή να μεριμνά για την ορθή εφαρμογή της υφιστάμενης σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας·

17. **εκφράζει τη λύπη της** για το γεγονός ότι τα μέτρα πρόληψης των πυρκαγιών του προγράμματος Forest Focus δεν έχουν ενσωματωθεί στους άξονες προτεραιότητας του νέου Προγράμματος LIFE Plus·

18. **εφιστά την προσοχή** στην επιδείνωση της ξηρασίας, η ένταση και η διάρκεια της οποίας έχει επεκταθεί σε πολλές περιφέρειες της Ένωσης, των οποίων οι υδάτινοι πόροι έχουν μειωθεί δραστικά σε πρόσφατες περιόδους, με τις συνεπακόλουθες σοβαρές κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις·

19. **χαιρετίζει** την πρωτοβουλία που υπέβαλαν διάφορα κράτη μέλη στο Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος της ΕΕ, σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με το φαινόμενο της ξηρασίας, και **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υιοθετήσει τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας έναντι της ξηρασίας και τον περιορισμό του ενδεχόμενου κινδύνου για τους πολίτες, την οικονομία και το περιβάλλον·

20. **συνιστά** τη σύσταση Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου της Ξηρασίας και της Απερήμωσης, στα πλαίσια των δράσεων του 7ου Προγράμματος Πλαίσιο Έρευνας και Ανάπτυξης, και την υιοθέτηση μέτρων ευαισθητοποίησης για την βιώσιμη χρήση των υδάτων·

21. **φρονεί** ότι, λόγω της σοβαρότητας και της έντασης των φυσικών καταστροφών των τελευταίων ετών, είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν μέτρα στον τομέα της χωροταξίας, και να δοθεί, επίσης, μεγαλύτερη έμφαση σε ολοκληρωμένες εδαφικές δράσεις στο αγροτικό περιβάλλον·

22. **εκφράζει την ικανοποίησή της** για την πρόταση Οδηγίας σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση των πλημμυρών· και **προειδοποιεί** ότι δεν πρέπει να λησμονούνται οι σημαντικές πλημμύρες που επέρχονται στη Λεκάνη της Μεσογείου, και που συνδέονται με φαινόμενα δημιουργίας χειμάρρων και υπερχείλισης ποταμών· ταυτόχρονα, πρέπει να αναγνωριστεί ότι άλλες χώρες της Ένωσης αντιμετωπίζουν καταστάσεις όσον αφορά πλημμύρες, που είναι τελείως διαφορετικές και, γι' αυτό, απαιτούνται οι κατάλληλες προσαρμογές·

23. **ζητά** να διασφαλιστεί ορθός συντονισμός των ισχυουσών και μελλοντικών οδηγιών σχετικά με την διαχείριση των φυσικών πόρων ή/και των φυσικών φαινομένων με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε χώρας·

24. **ζητά** να ενισχυθεί ο κοινοτικός μηχανισμός πολιτικής προστασίας και, από την άποψη αυτήν, **υποστηρίζει** την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για ενίσχυση του Κέντρου Ελέγχου και Πληροφόρησης του κοινοτικού μηχανισμού, και συνιστά την κατάρτιση συμβατών προτύπων δράσης ή καταπολέμησης για το κάθε είδος καταστροφής, που να διευκολύνουν τον καλύτερο συντονισμό των εθνικών και περιφερειακών μηχανισμών διαχείρισης των καταστροφών·

25. **φρονεί** ότι πρέπει να αξιολογηθεί το ενδεχόμενο σύστασης μιας Ευρωπαϊκής Δύναμης Πολιτικής Προστασίας και εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι θα ήταν σκόπιμο να αναζητήσουν τα κράτη μέλη τρόπους για την εξασφάλιση της δέουσας διαλειτουργικότητας των πολιτικών και των στρατιωτικών δυνάμεων, και συνιστά την ενσωμάτωση των στρατιωτικών μονάδων έκτακτης ανάγκης στο κοινοτικό σύστημα πολιτικής προστασίας·

26. **εκφράζει την ικανοποίησή της**, γενικά, για την πρόταση σχετικά με το νέο Ταμείο Αλληλεγγύης, την συμπερίληψη των σοβαρών κρίσεων που προκύπτουν από βιομηχανικές και τεχνολογικές καταστροφές, των απειλών για τη δημόσια υγεία και των τρομοκρατικών ενεργειών· παρότι **ζητά** από την Επιτροπή να επανεξετάσει το κατώτατο όριο του ενός δισεκατομμυρίου ευρώ ή 0,5 % του ΑΕΕ, να εξασφαλίσει την δέουσα ευελιξία, διαφάνεια και ευχέρεια των διαδικασιών, και να ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες της πληγείσας ζώνης και στην περιφερειακή διάσταση ορισμένων φυσικών φαινομένων·

27. **ζητά** να περιλαμβάνεται ρητά η ξηρασία ως επιλέξιμο θεματικό πεδίο του Ταμείου Αλληλεγγύης, δεδομένου ότι πρόκειται για χρόνιο διαρθρωτικό πρόβλημα, που δύσκολα προσαρμόζεται στις καθορισμένες προθεσμίες καταγραφής, και με σοβαρές επιπτώσεις για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των πληττομένων περιοχών· **ζητά** επίσης να διατηρηθεί το Ταμείο τη στήριξή του για έκτακτες τοπικές κρίσεις·

28. **επισημαίνει** ότι τα Διαρθρωτικά Ταμεία συνιστούν καθοριστικό εργαλείο για τη χρηματοδότηση μέτρων πρόληψης και διαχείρισης των καταστροφών· **θεωρεί** καθοριστικό, από την άποψη αυτήν, να βελτιωθεί η ανεπαρκής συνεργία μεταξύ των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Αλληλεγγύης, μέσω της εφαρμογής στην πράξη της θεωρητικής εστίασης «της ανασυγκρότησης για την ανάπτυξη», η οποία συνεπάγεται τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στα πλαίσια της διαχείρισης των φυσικών καταστροφών·

29. **ζητά**, κατά τον προσεχή δημοσιονομικό προγραμματισμό 2007-2013, να εξασφαλιστεί η αναγκαία ευελιξία και ανακατανομή των πόρων μεταξύ ταμείων, καθώς και η ενδεχόμενη επαναχρησιμοποίηση των πόρων που απελευθερώνονται βάσει του κανόνα N+2 των Διαρθρωτικών Ταμείων, ούτως ώστε οι περιφέρειες να μπορούν να αυξήσουν, εάν το κρίνουν σκόπιμο, τους διαθέσιμους πόρους για περίπτωση καταστροφών·

30. **επαναλαμβάνει** ότι μια πραγματική στρατηγική για την καταπολέμηση των καταστροφών στη γεωργία δεν μπορεί να περιορίζεται σε έκτακτα δραστικά μέτρα και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη δράσεις κατάρτισης, ενημέρωσης και πρόληψης, για τη χρηματοδότηση των οποίων θα αξιοποιηθούν το πρόγραμμα Forest Focus, η Πολιτική Αγροτικής Ανάπτυξης ή το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, καθώς και η δημιουργία δημόσιας ασφάλισης χρηματοδοτούμενης από την Ευρωπαϊκή Ένωση·

31. **εκτιμά** ότι η πρωτοβουλία Interreg έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματική για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών σχετικά με την πρόληψη φυσικών καταστροφών και **παραπέμπει**, εν προκειμένω, στα παραδείγματα που παρατίθενται στο παράρτημα· και επικροτεί την αύξηση του προϋπολογισμού που προορίζεται για την εδαφική συνεργασία, όπως υιοθετήθηκε στα πλαίσια της συμφωνίας για τον νέο δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2007 – 2013·

32. **επισημαίνει** ότι η σύσταση των Ευρωπαϊκών Ενώσεων Διασυνοριακής Συνεργασίας ως φορέων με νομική προσωπικότητα μπορεί να βελτιώσει την εφαρμογή δράσεων για θέματα πολιτικής προστασίας·

33. **υποστηρίζει** το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη χρήση των κρατικών ενισχύσεων ή των δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών·

34. **ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά τον σχεδιασμό οιασδήποτε μορφής πρωτοβουλίας που σχετίζεται με την καταπολέμηση των φυσικών καταστροφών, εξασφαλίζοντας μια αποτελεσματική διαδικασία πρότερης διαβούλευσης με τους άμεσους αρμόδιους για τη διαχείριση καταστροφών.

Βρυξέλλες, 8 Μαΐου 2006

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών για την πρόληψη φυσικών καταστροφών

1. ESCAPE - European Solutions by Ευρωπαϊκές Λύσεις από την Co-operation and Planning in Emergencies (Συνεργασία και προγραμματισμός σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) (για πλημμύρες σε παράκτιες περιοχές)

Προκειμένου να μετριαστεί ο αντίκτυπος των πλημμύρων, εταίροι από τις περιοχές που πλήττονται περισσότερο στο Ηνωμένο Βασίλειο, στις Κάτω Χώρες και στο Βέλγιο, προώθησαν το πρόγραμμα ESCAPE. Το πρόγραμμα αυτό υπερέβη την πρόληψη και τη διαχείριση του κινδύνου και επιδίωξε να βελτιώσει τις πολιτικές στον τομέα της χωροταξίας, τις στρατηγικές για τη διαχείριση του κινδύνου, τα σχέδια για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων συμβάντων και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, με στόχο την ελαχιστοποίηση των ζημιών που προκαλούν οι πλημμύρες στις παράκτιες κοινότητες.

Μια βασική δραστηριότητα συνίστατο σε εκστρατεία ενημέρωσης σχετικά με τις πλημμύρες. Χρησιμοποιήθηκαν βίντεο, διασκέψεις, καθώς και μια εφημερίδα, προκειμένου να μπορέσουν τα παιδιά και οι ενήλικες, ο τοπικός πληθυσμός και οι επαγγελματίες να καταλάβουν τους κινδύνους που σχετίζονται με τις πλημμύρες. Η ενημερωτική εκστρατεία προσέφερε επίσης εξηγήσεις σχετικά με το τι πρέπει να αναμένεται από τις κυβερνήσεις και με τον τρόπο κατά τον οποίο οι άνθρωποι θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους εαυτούς τους. Μια άλλη σημαντική δραστηριότητα αφορούσε την ανάπτυξη ενός ευέλικτου και πολυλειτουργικού σχεδίου για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων συμβάντων με στόχο την προστασία του τοπικού πληθυσμού, των τουριστών και των επιχειρήσεων σε περίπτωση πλημμύρας. Ένα διασυνοριακό πλαίσιο σχεδιασμού για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων συμβάντων διατίθεται προς σε χρήση και σε άλλους.

Στο πλαίσιο του ESCAPE δημιουργήθηκε και δοκιμάστηκε επίσης ένα High Water Information System – HIS (Σύστημα Πληροφόρησης για την Πλημμυρίδα) για τις πλημμύρες που προκαλούνται από τη θάλασσα, το οποίο παρακολουθεί τις παλίρροιες, την ισχύ του ανέμου και το ύψος των κυμάτων. Στο σύστημα αυτό ενσωματώθηκε και ένα Decision Support System – DSS (Σύστημα Υποστήριξης των Αποφάσεων) που υπολογίζει το χρόνο που απαιτείται για την εκκένωση μιας πληγείσας περιοχής και συνιστά τις διαδρομές εκκένωσης χρησιμοποιώντας στοιχεία όπως οι οδικές δυνατότητες και η δημογραφία. Οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες τόσο για το σχεδιασμό σε περίπτωση απρόβλεπτων συμβάντων όσο και για τη χωροταξία μπορούν να χρησιμοποιούν τα συστήματα HIS και DSS για την πρόβλεψη των επιπτώσεων και για το χρονικό υπολογισμό των πλημμύρων που προκαλούνται από τη θάλασσα. <http://www.interrereg-northsea.org/project-details.asp?id=1-16-31-7-526-02>

2. AWARE - Attention to warning and readiness in emergencies (Προσοχή στην προειδοποίηση και στην ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης)

Ένα από τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το πρόγραμμα ESCAPE ήταν ότι, εφόσον οι έκτακτες ανάγκες δεν γνωρίζουν τα σύνορα, ούτε και ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων συμβάντων πρέπει να σταματά σε σύνορα. Το AWARE μπορεί να θεωρηθεί ως διάδοχος του ESCAPE. Ενώ το ESCAPE περιορίζεται στις πλημμύρες, το AWARE περιλαμβάνει και άλλους τομείς και έχει ως χαρακτηριστικότερο γνώρισμα τη διατομεακή συνεργασία σε περίπτωση καταστροφών που οφείλονται είτε σε φυσικά αίτια είτε σε ανθρώπινη παρέμβαση, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων συμβάντων και την προαγωγή της συνειδητοποίησης των κινδύνων από τους πολίτες.

Το AWARE εστιάζεται στη βελτίωση της ενημέρωσης κατά τρόπο ώστε να περιοριστεί η ευπάθεια του πληθυσμού στις διασυνοριακές περιοχές, τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά από μια καταστροφή, με τη βελτίωση των πηγών και των διαύλων πληροφόρησης και επικοινωνίας. Προκειμένου οι άνθρωποι, τα ΜΜΕ, οι αρχές και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης να συνειδητοποιήσουν περισσότερο τους υπάρχοντες κινδύνους και τους τρόπους αντιμετώπισης και αντίδρασης σε περίπτωση καταστροφικών συμβάντων, θα πραγματοποιηθούν δύο εκστρατείες αειφόρου συνειδητοποίησης για τη νεολαία και για τους επαγγελματίες, ακολουθούμενες από μια έκθεση όσον αφορά τις απαιτούμενες διευθετήσεις με τα ΜΜΕ σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο καλύπτουν τις καταστροφές που συμβαίνουν σε διάφορες χώρες και από μια μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με ένα μέσο το οποίο να παρέχει στις αρχές τη δυνατότητα να ενημερώνουν τους συγγενείς και τους φίλους των θυμάτων για τον ακριβή τόπο κατοικίας τους, αμέσως μόλις συμβεί μια καταστροφή. Το AWARE εστιάζεται επίσης στο περιεχόμενο και στη δομή της πληροφόρησης και της επικοινωνίας μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών στις διασυνοριακές περιοχές πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από μια καταστροφή. Στόχος είναι η συνεκτίμηση εκ μέρους των τοπικών διοικήσεων των διασυνοριακών επιπτώσεων που έχουν οι αποφάσεις τους και η διασφάλιση της ενημέρωσης των αρχών από την άλλη πλευρά των συνόρων. Έχοντας αποκτήσει κοινή γνώση και εμπειρία, μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της άντλησης διδαγμάτων, οι εταίροι θα καταρτίσουν έκθεση – συμπεριλαμβανομένων και συστάσεων – σχετικά με ένα εικονικό διασυνοριακό σύστημα διαχείρισης κρίσεων και θα προωθήσουν τη διεξαγωγή δύο διαπεριφερειακών συνεδριάσεων με ειδικούς στον τομέα της διαχείρισης κρίσεων και της αντιμετώπισης καταστροφών. Ο τελικός στόχος του προγράμματος συνίσταται στην ποιοτική βελτίωση της αντιμετώπισης καταστροφών στις διασυνοριακές περιοχές μέσω της ανταλλαγής προσωπικού μεταξύ των συμμετεχουσών περιοχών και της διοργάνωσης περιφερειακών και διασυνοριακών ασκήσεων (μόνον σε επίπεδο αρμοδίων αρχών) με διασυνοριακούς/διαπεριφερειακούς παρατηρητές για τη μεταβίβαση στοιχείων στο σύστημα εξασφάλισης της ποιότητας. www.project-aware.com

3. Chain of Safety (Αλυσίδα Ασφαλείας), μια πρωτοβουλία για το σχεδιασμό της αντιμετώπισης απρόβλεπτων συμβάντων από πλημμύρες η οποία καλύπτει ολόκληρη την περιοχή της Βόρειας Θάλασσας

Εφόσον οι καταστροφές δεν σταματούν στα περιφερειακά ή στα εθνικά σύνορα, το ίδιο πρέπει να ισχύσει και για τη διαχείριση των κρίσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνώρισε ότι τούτο αποτελεί πρόβλημα και αναπτύσσει επί του παρόντος, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, διάφορες πρωτοβουλίες για μια ευρωπαϊκή προσέγγιση του σχεδιασμού σε περίπτωση απρόβλεπτων συμβάντων. Το πρόγραμμα Chain of Safety σκοπεύει να εκθέσει τις απόψεις της περιοχής της Βόρειας Θάλασσας ως συνεισφορά στις εν λόγω πρωτοβουλίες με την προώθηση ενός προγράμματος εστιασμένου στη δημιουργία μιας δόμης για το σχεδιασμό της αντιμετώπισης απρόβλεπτων συμβάντων από πλημμύρες, βασισμένη στο πρότυπο του Chain of Safety και εκτεινόμενη σε ολόκληρη την περιοχή της Βόρειας Θάλασσας. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη διευκόλυνση της

συνεργασίας, της ανταλλαγής εμπειριών και της αμοιβαίας βοήθειας σε περίπτωση πλημμύρας στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας με τη συσώρευση γνώσης και εμπειρίας σχετικά με τις παράκτιες πλημμύρες, μέσω μιας αλυσίδας ασφαλείας η οποία θα καλύπτει ολόκληρη την περιοχή της Βόρειας Θάλασσας με στόχο τη βελτιστοποίηση της ενδοπεριφερειακής συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών της Βόρειας Θάλασσας προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των θυμάτων και να ελαχιστοποιηθούν οι ζημιές που προκαλούν οι παράκτιες πλημμύρες. Ο γενικός στόχος του προγράμματος έγκειται στη δρομολόγηση ενός σχεδίου για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων συμβάντων από πλημμύρες, εκτεινόμενου σε ολόκληρη την περιοχή της Βόρειας Θάλασσας. Τούτο προϋποθέτει συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς προκειμένου να συγκεντρωθούν παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών από τις συμμετέχουσες περιφέρειες.

Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος Chain of Safety μπορούν να διαιρεθούν σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες: συγκριτική ανάλυση των υφισταμένων περιφερειακών και εθνικών σχεδίων για την αντιμετώπιση πλημμύρων στις περιφέρειες της Βόρειας Θάλασσας· διαμόρφωση κοινής προσέγγισης όσον αφορά το Chain of Safety στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας· και κατάρτιση καταλόγου με τον αναγκαίο και το διαθέσιμο εξοπλισμό προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή ένα κοινό σχέδιο για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων συμβάντων από πλημμύρες.

4. Βελτίωση της βάσης γνώσεων NEDIES (Natural and Environmental Disaster Information Exchange System - Σύστημα Ανταλλαγής Πληροφοριών για Φυσικές και Περιβαλλοντικές Καταστροφές) του Κοινού Κέντρου Ερευνών

Η προστασία των πολιτών και του περιβάλλοντος στην Ευρώπη βρίσκεται αντιμετώπιση με μια διαρκή πρόκληση λόγω του ευρέος φάσματος των κινδύνων που προκύπτουν από φυσικά αίτια. Επομένως, η άντληση διδαγμάτων από τη συστηματική ανάλυση της εξέλιξης προγενέστερων καταστροφών και των περιστάσεων που ευνόησαν την εμφάνισή τους είναι υψίστης σημασίας για τη μελλοντική ελαχιστοποίηση των κινδύνων και για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων έναντι της ευπάθειας. Η διαδεδομένη εφαρμογή και κοινοποίηση των αντηθέντων διδαγμάτων αποτελεί άλλο ένα βήμα ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση της εμφάνισης ανεπιθύμητων συμβάντων και, κυρίως, για τη μετρίαση των επιπτώσεών τους. Για την υιοθέτηση του στόχου αυτού, το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) διατηρεί το Σύστημα Ανταλλαγής Πληροφοριών για Φυσικές και Περιβαλλοντικές Καταστροφές (NEDIES), το οποίο αποσκοπεί στην προετοιμασία και στη διάδοση των διδαγμάτων που αντλούνται από την πρόληψη, την επίδειξη ετοιμότητας και την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και τεχνολογικών ατυχημάτων. Οι εκδόσεις σχετικά με τις φυσικές καταστροφές που περιλαμβάνονται στο σύστημα NEDIES είναι διαθέσιμες μέσω δικτυακής πύλης.

Για την ενίσχυση και την επέκταση της βάσης γνώσεων NEDIES η οποία περιέχει δεδομένα σχετικά με τις καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων και των αντηθέντων διδαγμάτων, απαιτείται μια καλύτερα διαρθρωμένη και πιο ενδεδειγμένη κατανόηση των περιστάσεων της εκάστοτε καταστροφής, προκειμένου να καταστεί δυνατή η παροχή εκτεταμένων και πολύτιμων στοιχείων για τη λήψη αποφάσεων. Στο πλαίσιο μελέτης που του ανατέθηκε από το ΚΚΕρ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Πανεπιστήμιο του Zeeland (Κάτω Χώρες) αναπτύσσει ένα σχέδιο για τη δομημένη ανάλυση και τη χαρτογράφηση της χρονικής εξέλιξης μιας καταστροφής, των δράσεων που ανέλαβαν οι διάφοροι φορείς πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από το συμβάν, καθώς και των περιβαλλοντικών και λοιπών παραμέτρων που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης. Το σχέδιο αυτό αποβλέπει στην παροχή ικανοποιητικά διαρθρωμένων στοιχείων κατά τρόπο ώστε να διευκολυνθεί η άντληση διδαγμάτων. Τα πορίσματα της προαναφερθείσας μελέτης θα ενταχθούν στο πλαίσιο της «αλυσίδας ασφαλείας», γεγονός το οποίο θα έχει ως αποτέλεσμα να καταστούν ορατές οι αλληλένδετες συνέπειες σε όλα τα στάδια.

5. INTERREG IIIA – Ιταλία/Σλοβενία: Πρόγραμμα SIMIS για ένα συνδεδεμένο σύστημα ελέγχου του ποταμού Ιζόντσο - Σόκα (Soča)

Το πρόγραμμα αυτό στοχεύει στη βελτίωση του συστήματος ελέγχου της λεκάνης του ποταμού Ιζόντσο και, άρα, στη μεγιστοποίηση της ασφάλειας του πληθυσμού με την καταπολέμηση των πλημμύρων. Το πρόγραμμα χρησιμοποιεί επίσης στη βελτίωση των υπερεθνικών μέτρων ασφαλείας, στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Φριούλι-Βενέτσια Τζούλια και της Σλοβενίας και χρησιμοποιεί καινοτόμα τεχνικά μέσα. Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, τα επιχειρησιακά κέντρα της Παλμανόβα και της Λουμπλιάνα διασυνδέθηκαν και, συγχρόνως, διαμορφώθηκαν κοινά πρωτόκολλα για την παρέμβαση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Επίσης, πραγματοποιήθηκε ενδεδειγμένη μελέτη της υδρολογικής λεκάνης και εγκαταστάθηκαν προηγμένες μονάδες ελέγχου στα κρίσιμότερα σημεία της λεκάνης με στόχο την πρόβλεψη και την αποτροπή των πλημμύρων. <http://www.simis.si>

6. Διαπεριφερειακό πρωτόκολλο διασυνοριακής συνεργασίας για την αστική προστασία – Φριούλι-Βενέτσια Τζούλια/Καρινθία/Σλοβενία

Έχοντας επίγνωση των υφισταμένων κινδύνων για τον πληθυσμό είτε από φυσικά αίτια είτε λόγω ανθρώπινης παρέμβασης, καθώς και της ανάγκης για διασφάλιση της παροχής ταχείας αμοιβαίας βοήθειας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και όντες αποφασισμένοι να ενισχύσουν και να ενθαρρύνουν τη διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα της αστικής προστασίας, οι αρμόδιοι για την αστική προστασία της Αυτόνομης Περιφέρειας Φριούλι-Βενέτσια-Τζούλια και της Καρινθίας/Δημοκρατίας της Σλοβενίας εκφράζουν τη βούλησή τους να επιδιώκουν τη μέγιστη αμοιβαία συνεργασία και να συντονίζουν από κοινού τις απαιτούμενες παρεμβάσεις για την προστασία των όμορων πληθυσμών, των αγαθών, των εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος σε περίπτωση ή εν αναμονή έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων και των δασικών πυρκαγιών. Τα πρωτόκολλα διασυνοριακής συνεργασίας καθορίζουν τις κοινές λειτουργικές μεθόδους για την πρόβλεψη και την πρόληψη καταστροφών, για την ανταλλαγή στοιχείων σε πραγματικό χρόνο και για την ταχεία κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, για την παροχή αμοιβαίας βοήθειας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, καθώς και για το συντονισμό των συνεργειών διάσωσης των πληγέντων όμορων πληθυσμών.

Για την ανάληψη των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την πρόβλεψη, την πρόληψη και την ανταλλαγή πληροφοριών κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα της αστικής προστασίας, η Αυτόνομη Περιφέρεια Φριούλι-Βενέτσια-Τζουλία και η Καρινθία/Δημοκρατία της Σλοβενίας συνδέουν τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Κέντρα Αναφοράς τους, με στόχο την εξασφάλιση ταχείας αμοιβαίας κοινοποίησης όλων των σημαντικών πληροφοριών, και πραγματοποιούν ανταλλαγές γνώσεων και εκπαιδευτικών ασκήσεων. Οι περιοχές αυτές συμφωνούν επίσης να συνδέσουν τα δικά τους Επιχειρησιακά Κέντρα Αναφοράς με τη βοήθεια ενός αποτελεσματικού συστήματος μετάδοσης και συλλογής δεδομένων μεταξύ των αντίστοιχων Επιχειρησιακών Κέντρων Αναφοράς, προκειμένου να καταστεί δυνατή τόσο η αμοιβαία ανταλλαγή σημαντικών στοιχείων σε πραγματικό χρόνο από τα δίκτυα σεισμολογικής παρακολούθησης, υδρομετεωρολογίας και θάλασσιας μετεωρολογίας, τα οποία είναι εγκατεστημένα στις αντίστοιχες περιοχές, όσο και η διαμόρφωση μιας ειδικής σύνδεσης για την πραγματοποίηση τηλεικονοδιασκέψεων μεταξύ των Επιχειρησιακών Κέντρων Αναφοράς.

Οι προαναφερθείσες περιφέρειες δεσμεύονται για την ταχεία αμοιβαία επικοινωνία μεταξύ των Επιχειρησιακών Κέντρων Αναφοράς σχετικά με τους δυνητικούς ή πραγματικούς κινδύνους έκτακτης ανάγκης, οι οποίοι απειλούν τους όμορους πληθυσμούς, τα αγαθά, τις εγκαταστάσεις και το περιβάλλον κοντά στη μεθόριο. Προωθούν επίσης ένα πρόγραμμα για την πραγματοποίηση περιοδικών συναντήσεων μεταξύ του τεχνικού προσωπικού των αντίστοιχων δομών, προβαίνουν στην ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με τις σημαντικές τεχνικές και επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της αστικής προστασίας, μεταξύ άλλων και με την προώθηση κοινών σχεδίων που διαμορφώνονται και εφαρμόζονται στον τομέα της πρόβλεψης και της πρόληψης φυσικών κινδύνων, και διοργανώνουν κοινές εκπαιδευτικές ασκήσεις προσομοίωσης για την εξοικείωση με τις αντίστοιχες λειτουργικές μεθόδους σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Εάν τυχόν προκύψει κάποια έκτακτη ανάγκη στην επικράτεια τους, η οποία ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στους όμορους πληθυσμούς, οι εν λόγω περιφέρειες δύνανται να αιτηθούν την παροχή αμοιβαίας βοήθειας διαμέσου των Επιχειρησιακών Κέντρων Αναφοράς. Ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους, η αμοιβαία βοήθεια μπορεί να συνίσταται στην αποστολή εξειδικευμένου προσωπικού, κατάλληλα εξοπλισμένων εθελοντικών μονάδων, αεροσκαφών και ειδών πρώτης ανάγκης προς τους πληγέντες όμορους πληθυσμούς, καθώς και στην ανάληψη οποιασδήποτε άλλης ενέργειας που μπορεί να θεωρηθεί χρήσιμη για την αντιμετώπιση της εκάστοτε έκτακτης ανάγκης. Οι περιφέρειες αυτές συμφωνούν, επίσης, να συνεργάζονται για την κατάσβεση δασικών πυρκαγιών στις μεθόριες περιοχές. Η αμοιβαία βοήθεια παρέχεται δωρεάν.

7. DESERTNET – Παρακολούθηση και δράσεις για την καταπολέμηση της απερίημωσης στο ευρωπαϊκό τμήμα της Μεσογείου.

Το πρόγραμμα «DESERTNET» επικεντρώνεται στη μελέτη, στην παρακολούθηση και στην αειφόρο διαχείριση των περιοχών που διατρέχουν κίνδυνο απερίημωσης εντός της Λεκάνης της Μεσογείου. Το πρόγραμμα αυτό στοχεύει στην εκλογίκευση των πληροφοριών και των τεχνικών και επιστημονικών εμπειριών που αποκτώνται και διαμορφώνονται κατά τρόπο εξατομικευμένο για τις επικίνδυνες περιοχές, στο πλαίσιο των περιφερειακών και των εθνικών προγραμμάτων. Προβλέπεται να δημιουργηθεί μια πλατφόρμα υπηρεσιών, ένα δίκτυο πιλοτικών δράσεων και χρηστών, καθώς και ένα διαπεριφερειακό παρατηρητήριο για την καταπολέμηση της απερίημωσης, με στόχο να προαχθεί η υλοποίηση ενός ομοιογενούς συστήματος τόσο για την ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών όσο και για τον έλεγχο των διαδικασιών της απερίημωσης.

Το «DESERTNET» συνέβαλε στη δημιουργία ενός δικτύου πιλοτικών δράσεων, το οποίο αποσκοπεί στην καθιέρωση μιας διαδικασίας ομοιογενούς των μεθόδων, βασισμένης στη σύγκριση των εμπειριών διαφόρων περιοχών. Το δίκτυο αυτό υλοποιήθηκε απλά με την ανάπτυξη μιας πλατφόρμας υπηρεσιών η οποία κατέστησε δυνατή τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων σχετικά με τις μεθόδους, τα πρότυπα και τα διαθέσιμα δεδομένα στις περιφέρειες-εταίρους. Επίσης, η δομή αυτή αναμένεται να συντελέσει μελλοντικά στην απλούστερη διαχείριση των δραστηριοτήτων και των συνεργασιών στο πλαίσιο προγραμμάτων ή άλλων δραστηριοτήτων και, συγχρόνως, να αποτελέσει πραγματικό σημείο αναφοράς για τις επικρατέστερες και τις συνηθέστερα χρησιμοποιούμενες μεθόδους. Πιο μακροπρόθεσμα, οι εταίροι αναλαμβάνουν να προωθήσουν την πλατφόρμα υπηρεσιών, κυρίως με την αύξηση του αριθμού των χρηστών. Η εν λόγω επέκταση προβλέπεται να μετατρέψει την προαναφερθείσα πλατφόρμα σε έναν εικονικό τόπο ανταλλαγής γνώσεων, συμπεριλαμβάνοντας σε αυτήν – εκτός από τους χρήστες της – και τις Εθνικές Επιτροπές για την Καταπολέμηση της Απερίημωσης.

Οι περιφέρειες-εταίροι είναι οι εξής: οι ιταλικές περιφέρειες της Λιγουρίας, της Καμπανίας, της Καλαβρίας, της Τοσκάνης, της Σικελίας, της Αιμιλία Ρομάνια, της Βασιλικάτα και της Σαρδηνίας, καθώς και οι αυτόνομες ισπανικές περιφέρειες της Μούρθια και της Ανδαλουσίας (www.desertnet.org).

8. ROBINWOOD – Αναζωογόνηση αγροτικών και ορεινών περιοχών μέσω της βιώσιμης ανάπτυξης και χάρη σε ολοκληρωμένη δασονομική διαχείριση

Το πρόγραμμα ROBINWOOD συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του προγράμματος INTERREG III Γ – Νότια Ζώνη (South) και αποσκοπεί στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών με την αναζωογόνηση της αλυσίδας ανεφοδιασμού σε ξυλεία. Το πρόγραμμα αυτό προβλέπεται να εφαρμόσει μια καινοτόμο προσέγγιση βασισμένη στη βιώσιμη δασική διαχείριση, η οποία θα συνδυάζει χωροταξικές, περιβαλλοντικές, ενεργειακές, εδαφικές, οικονομικές και εργασιακές παραμέτρους.

Το πρόγραμμα ROBINWOOD περιλαμβάνει τις εξής πέντε βασικές θεματικές ενότητες:

- Συντονισμό και διαχείριση του προγράμματος
- Διατήρηση του εδάφους: στοχεύει στην εξεύρεση λύσεων για την πρόληψη της διάβρωσης, για τον έλεγχο της καθίζησης και για την προστασία από τις πλημμύρες, μέσω της δασονομικής διαχείρισης.

- Δασικοί πόροι: αποσκοπεί στη βελτίωση της δασονομικής διαχείρισης δια της ανταλλαγής των βέλτιστων πρακτικών και λύσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν την πιστοποίηση, τη διαχείριση και τον προγραμματισμό στο δασικό τομέα. Η εν λόγω συνιστώσα θα ολοκληρωθεί με την εκπόνηση ενός επιχειρησιακού σχεδίου δασονομικής διαχείρισης από τις συνεργαζόμενες περιφέρειες για την αξιολόγηση της οικονομικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των διαδικασιών δασονομικής διαχείρισης.
- Ενέργεια: αποβλέπει στην αύξηση της χρήσης της δασικής βιομάζας για την παραγωγή ενέργειας ουδέτερης ως προς τις εκπομπές CO₂ από έναν βιώσιμο πόρο.
- Επικοινωνία: έχει ως στόχο τη συνεκτίμηση των νέων εξελίξεων στις αγροτικές και ορεινές περιοχές των συνεργαζόμενων περιφερειών. Η επικοινωνία αποτελεί καθοριστικό μέσο για την προαγωγή της «αριστείας» και για τη διάδοση ορθών πρακτικών μεταξύ των περιφερειών-εταίρων.

Οι συμμετέχουσες περιφέρειες είναι οι ακόλουθες: η Λιγουρία (Ιταλία), το Βραδεμβούργο (Γερμανία), η Αυτόνομη Περιφέρεια της Μούρθια (Ισπανία), η Ουαλία (Μεγάλη Βρετανία), η Ανατολική Πομερανία (Πολωνία), η Ανατολική Σλοβακία (Αυτόνομες Περιφέρειες του Κοσίτσε και του Πρεšov – Δημοκρατία της Σλοβακίας).

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις: η συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη και στην απασχόληση στις περιφέρειες»

(2006/C 206/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την επιστολή που απηύθυνε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 25 Ιανουαρίου 2006 στον Πρόεδρο κ. Straub ζητώντας τη γνωμοδότηση της ΕΠΠ με θέμα «Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις: η συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη και στην απασχόληση στις περιφέρειες»·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του προέδρου της στις 10 Νοεμβρίου 2005 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» να επεξεργαστεί γνωμοδότηση για το θέμα αυτό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με θέμα «Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις: η αστική συμβολή στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση στις περιφέρειες»·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της (CdR 232/2004 fin) ⁽¹⁾ για την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής» (COM(2004) 492 τελικό – 2004/0163 (AVC))·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της (CdR 233/2004 fin) ⁽¹⁾ για την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης» (COM (2004) 495 τελικό – 2004/0167 (COD))·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της (CdR 140/2005 fin) για την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Πολιτική της συνοχής για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης: Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας, 2007-2013» (COM(2005) 299 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα του άτυπου Συμβουλίου Υπουργών με θέμα τις βιώσιμες κοινότητες, που πραγματοποιήθηκε στο Bristol στις 6 και 7 Δεκεμβρίου 2005·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Αστική διάσταση στο πλαίσιο της διεύρυνσης (2004/2258)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 38/2006 rev. 1) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» στις 23 Φεβρουαρίου 2006 (εισηγητής: ο Δρ. Michael Häupl (AT/SPE), Δήμαρχος της Βιέννης)·

υιοθέτησε κατά την 64^η σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 και 27 Απριλίου 2006 (συνεδρίαση της 26^{ης} Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι θέσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **υπενθυμίζει** καταρχάς ότι το 78% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζει στις πόλεις, σε μεγάλα αστικά κέντρα ή σε αστικές περιοχές. Περισσότερο από το 60% του πληθυσμού κατοικεί σε αστικές περιοχές άνω των 50.000 κατοίκων. Στα αστικά κέντρα συγκεντρώνονται μεγάλες δυνατότητες, αλλά αντιμετωπίζονται και πολύπλοκα προβλήματα·

1.2 με βάση τα παραπάνω **υπενθυμίζει**, επίσης, την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως είχε διατυπωθεί στην «Τρίτη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή: Νέα εταιρική σχέση για τη συνοχή: σύγκλιση, ανταγωνιστικότητα, συνεργασία» ⁽²⁾, να ενισχύσει τη σημασία των ζητημάτων που αφορούν τις

αστικές περιοχές, μέσω της πλήρους ενσωμάτωσής τους στα περιφερειακά προγράμματα δράσεων·

1.3 **υπογραμμίζει** την καθοριστική σημασία της αστικής διάστασης για όλες τις κοινοτικές πολιτικές και όχι μόνο για την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής. Μόνον εφόσον καταστούν ορατές και απτές οι θετικές επιδράσεις της πολιτικής αυτής για τον αστικό πληθυσμό, θα ανακτήσει η ΕΕ τον βαθμό αποδοχής που είναι απαραίτητος για την επιτυχημένη περαιτέρω ανάπτυξη των κοινών μας σχεδίων·

1.4 **υποστηρίζει** την πρωτοβουλία που υιοθέτησε το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο στην έκθεσή του σχετικά με την «Αστική διάσταση στο πλαίσιο της διεύρυνσης» ⁽³⁾ με στόχο την ενίσχυση της αστικής διάστασης όλων των κοινοτικών πολιτικών, αλλά και των πολιτικών των κρατών μελών, και υποστηρίζει επίσης τα αιτήματα της έκθεσης αυτής·

⁽¹⁾ EE C 231 της 20.09.2005

⁽²⁾ Τρίτη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή: Νέα εταιρική σχέση για τη συνοχή: σύγκλιση, ανταγωνιστικότητα, συνεργασία, COM (2004) 107 τελικό της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2004.

⁽³⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την αστική διάσταση στο πλαίσιο της διεύρυνσης της 13^{ης} Οκτωβρίου 2005, P6_TA--PROV(2005)0387, εισηγητής: Jean Marie BEAUPUY, δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

1.5 **τονίζει** ότι οι πόλεις συμβάλλουν ουσιαστικά στην υλοποίηση του νέου προσανατολισμού που δόθηκε στη στρατηγική της Λισαβόνας το 2005. Η οικονομική ανάπτυξη δεν αποτελεί, ωστόσο, αυτοσκοπό. Είναι περισσότερο το μέσον που θα συμβάλει στην αύξηση της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της οικολογικής βιωσιμότητας. Η οικονομική ανάπτυξη συμβάλλει στη διατήρηση του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου και διασφαλίζει κατ' αυτόν τον τρόπο την ποιότητα ζωής των πολιτών της Ευρώπης. Το σημαντικότερο θέμα για τους πολίτες της ΕΕ είναι η απασχόληση. Ωστόσο, η νέα επικέντρωση στην οικονομική ανάπτυξη και στην αύξηση της παραγωγικότητας δεν θα πρέπει να παραγκωνίσει τις άλλες διαστάσεις της στρατηγικής της Λισαβόνας·

1.6 **επιστά την προσοχή** στο γεγονός ότι οι πόλεις λειτουργούσαν πάντα ως φυτώρια διαφόρων εξελίξεων: οι περισσότερες κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις ξεκίνησαν από τις πόλεις. Αυτές οι χαρακτηριστικές για τις πόλεις μεταβολές περικλείουν ευκαιρίες αλλά και κινδύνους, τόσο για κάθε άτομο όσο και για την κοινωνία συνολικά. Οι πόλεις έμαθαν να προσαρμόζονται και να αντιδρούν. Έμαθαν να αντισταθμίζουν τις δυσλειτουργίες της αγοράς, οι οποίες οφείλονται εν μέρει σε αυτές τις μεταβολές. Συνεπώς, οι πόλεις διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο, δεδομένου ότι χρειάζεται η προσαρμογή πολλών τομέων στις νέες προκλήσεις για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας·

1.7 **επικρίνει** το γεγονός ότι, λόγω της προσέγγισης «από τη βάση προς τα άνω», που υιοθετήθηκε κατά την ανάπτυξη και την υλοποίηση της στρατηγικής της Λισαβόνας, η πλειονότητα των ευρωπαϊκών πόλεων δεν συμμετείχε στην προετοιμασία των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι πόλεις συμμετείχαν τυπικά, όχι όμως πρακτικά. Σχετική έρευνα έδειξε ότι, γενικά, οι πόλεις συμμετείχαν κυρίως όταν το αντίστοιχο κράτος μέλος διέθετε ειδικό υπουργείο αρμόδιο για τις πόλεις (π.χ. Κάτω Χώρες), ή όταν οι πόλεις ήταν ταυτόχρονα περιφέρειες (Βερολίνο, Αμβούργο, Βιέννη κλπ.). Το αποτέλεσμα ήταν να παραμείνουν εν μέρει αναξιοποίητες οι δυνατότητες που προσφέρουν οι πόλεις και η μεγάλη τους ικανότητα να δημιουργούν δεσμούς συνεργασίας μεταξύ των δημοσίων και ιδιωτικών παραγόντων και των κοινωνικών φορέων. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει ουσιαστικά και μια έρευνα που εκπόνησε η ΕΤΠ με τίτλο «Εφαρμογή της εταιρικής σχέσης της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση: Η συμβολή των περιφερειών και των πόλεων»⁽¹⁾. Σύμφωνα με την έρευνα αυτή, μόνο το 17% των πόλεων και περιφερειών εξέφρασε την ικανοποίησή του σχετικά με τη συμμετοχή του στην προετοιμασία των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων·

1.8 **διαπιστώνει ότι**, σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 26 της πρότασης κανονισμού περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία⁽²⁾, οι πόλεις συμμετείχαν αναλογικά σε μεγαλύτερο βαθμό στην προετοιμασία των εθνικών στρατηγικών πλαισίων αναφοράς. Ωστόσο, η ρητή αναφορά της αστικής διάστασης σε αυτά τα στρατηγικά πλαίσια και στα επιχειρησιακά προγράμματα που ακολουθήσαν δεν αποτελεί ακόμη γενικό κανόνα·

1.9 **επικρίνει** το γεγονός ότι το υφιστάμενο σχέδιο στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών της Κοινότητας για την περίοδο 2007-2013⁽³⁾ δεν αναφέρεται σχεδόν καθόλου στην αστική διάσταση της πολιτικής συνοχής. Η αστική διάσταση εξετάζεται μόνο στο πλαίσιο των «εδαφικών ιδιαιτεροτήτων». Την παράλειψη αυτή έδειξαν σαφώς και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης σχετικά με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013. Σε πολλές περιπτώσεις ζητήθηκε να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι πόλεις για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης. Οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να αναγνωρίσουν ρητά τη ζωτική σημασία των πόλεων. Εάν δεν υπάρξει σαφής ευρωπαϊκή ρύθμιση η οποία να προβλέπει την υποχρεωτική συμμετοχή των πόλεων, υπάρχει κίνδυνος να μην ενισχυθεί, αλλά να περιοριστεί η αστική διάσταση της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2007-2013·

1.10 **συνεπώς, επιδοκιμάζει** την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως διατυπώνεται στο έγγραφο εργασίας της με τίτλο «Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις: η αστική συμβολή στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση στις περιφέρειες»⁽⁴⁾, να λάβει υπόψη την κριτική που εκφράστηκε και να ενισχύσει τελικά την αστική διάσταση στην μελλοντική πολιτική συνοχής. Το έγγραφο περιγράφει με εξαιρετικό τρόπο την καθοριστική σημασία που έχουν οι πόλεις για την περαιτέρω ανάπτυξη της Ευρώπης, των κρατών μελών και των περιφερειών. Υπογραμμίζει σαφώς την ουσιαστική συμβολή των πόλεων στην οικονομική μεγέθυνση, στην απασχόληση, στην κοινωνική συνοχή και στην αειφόρο ανάπτυξη·

1.11 **εκτιμά** ιδιαίτερα το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσιάζει την αστική διάσταση με όλη της την πολυπλοκότητα. Η ολοκληρωμένη αυτή προσέγγιση αποτελεί καθοριστικό πλεονέκτημα του εγγράφου και πρέπει οπωσδήποτε να διατηρηθεί. Η πολυπλοκότητα αυτή, που αποδεικνύεται με απτά παραδείγματα και στοιχεία, μπορεί να συνεκτιμηθεί μόνο μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που να καλύπτει όλες τις πολιτικές. Συνεπώς, η αστική διάσταση δεν περιορίζεται μόνο στην πολιτική για τη συνοχή, αλλά θα πρέπει να λαμβάνεται ρητά υπόψη σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές·

1.12 **υπογραμμίζει** ιδιαίτερα το γεγονός ότι στο έγγραφο η συμβολή των πόλεων περιορίζεται σε 50 συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάληψη δράσης. Οι πόλεις μπορούν να στηριχθούν σε αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές για τον μελλοντικό προσανατολισμό συγκεκριμένων μέτρων·

1.13 **στηρίζει** τη διαδικασία διαβούλευσης που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το έγγραφο εργασίας, καθώς και την πρόθεσή της να συνεκτιμηθεί τα σημαντικότερα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής στην τελική διαμόρφωση των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή και να δημοσιεύσει το αναθεωρημένο έγγραφο εργασίας με τη μορφή ανακοίνωσης·

⁽¹⁾ «Εφαρμογή της εταιρικής σχέσης της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση: Η συμβολή των περιφερειών και των πόλεων. Έρευνα για τη συμμετοχή των περιφερειών και των πόλεων στην προετοιμασία των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας», DI CdR 45/2005.

⁽²⁾ Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, COM(2004) 492 της 14^{ης} Ιουλίου 2004.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Πολιτική της συνοχής για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης: Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας, 2007-2013», COM(2005) 299 τελικό της 5^{ης} Ιουλίου 2005.

⁽⁴⁾ Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής με τίτλο «Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις: η αστική συμβολή στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση στις περιφέρειες» της 23^{ης} Νοεμβρίου 2005, διατίθεται στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά στην ιστοσελίδα http://europa.eu.int/comm/regional_policy/consultation/urban/index_en.htm.

1.14 **συμμετέχει** στην περαιτέρω ενίσχυση της αστικής διάστασης μέσω της διοργάνωσης του Φόρουμ των Πόλεων, στις 25 Απριλίου 2006, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

1.15 **επικροτεί** το γεγονός ότι η πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ταμείου Συνοχής επιτρέπει στο Ταμείο αυτό να χρηματοδοτεί οικολογικούς τρόπους αστικών μεταφορών.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής «Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις: η αστική συμβολή στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση στις περιφέρειες»

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 **συγχαίρει** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ακρίβεια και τη λεπτομέρεια με την οποία αναφέρεται στα θέματα: Βιώσιμη αστική ανάπτυξη στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής, Ο ρόλος των πόλεων: Η σημασία των πόλεων, Ελκυστικές πόλεις, Η ενίσχυση της καινοτομίας, της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας και της οικονομίας της γνώσης, Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, Οι διαφορές μεταξύ των πόλεων, Διακυβέρνηση και χρηματοδότηση της ανανέωσης των πόλεων.

2.2 **επιδιοκίμαζει** το γεγονός ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δράσης καλούν τα κράτη μέλη να στηρίζουν τα μέτρα που λαμβάνουν οι πόλεις.

2.3 **ζητεί** να προστεθεί μια τέταρτη προτεραιότητα στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας, η οποία να εστιάζεται ειδικότερα στις πόλεις και στις αστικές περιοχές με σκοπό τη δημιουργία ασφαλών, συνεκτικών και βιώσιμων (από οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και εμπορική άποψη) κοινοτήτων ακόμα και στις πλέον μειονεκτικές αστικές ζώνες.

2.4 **εφιστά την προσοχή** στη διαφορετική κατάσταση των πόλεων, η οποία εξαρτάται από το μέγεθός τους, τη γεωγραφική τους θέση (αν βρίσκονται π.χ. σε απόκεντρες περιφέρειες), το εθνικό καθεστώς καταμερισμού των εξουσιών, καθώς και από το αν πρόκειται για πόλεις που βρίσκονται στα νέα ή στα παλαιά κράτη μέλη. **Συνιστά**, επιπλέον, να συυπολογιστεί ένα σημαντικό κριτήριο, συγκεκριμένα οι διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των πόλεων κάθε κράτους μέλους, οι οποίες προκύπτουν από τα διαφορετικά επίπεδα αστικοποίησης και οικονομικής ανάπτυξης εντός του εν λόγω κράτους.

2.5 **συμφωνεί** με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η γενική ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των πόλεων αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχημένη ανάπτυξή τους και τους δίνει τη δυνατότητα να συμβάλλουν σημαντικά στην περιφερειακή ανάπτυξη. Για τον σκοπό αυτό, οι πόλεις θα πρέπει να διαθέτουν, αφενός, συστήματα και μέσα που θα τους επιτρέπουν να αντιδρούν στις οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές και, αφετέρου, μια κρίσιμη μάζα οικονομικών πόρων, οι οποίοι θα μπορούσαν να τους χορηγούνται με τη μορφή συνολικών επιχορηγήσεων και τη μεταβίβαση των σχετικών αρμοδιοτήτων διαχείρισης όπως προβλέπεται στον νέο κανονισμό για το ΕΤΠΑ (άρθρα 36, 41 και 42).

2.6 **τονίζει** ότι, προκειμένου να υλοποιηθεί η στρατηγική της Λισαβόνας με ταχείς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης και αντα-

γωνιστικότητας, είναι ζωτικό να αναγνωριστεί η σημασία των πόλεων και των αστικών ζωνών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων, λόγω της κρίσιμης μάζας του πληθυσμού τους, των κέντρων αριστείας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της ικανότητάς τους να αξιοποιούν τα αποτελέσματα της έρευνας σε βιομηχανική κλίμακα. Κατά συνέπεια, ζητεί να προβλεφθεί μια αστική διάσταση της πολιτικής συνοχής, η οποία να αναγνωρίζει το δυναμικό των πόλεων ως κινητήριας δύναμης για μια οικονομία της καινοτομίας και της γνώσης.

2.7 **επισημαίνει** ότι, ειδικά σε ό,τι αφορά τη βελτίωση των βασικών προϋποθέσεων για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού κλίματος και της καινοτομίας, οι πόλεις θα μπορούν να ανταποκριθούν σε αυτό τον σημαντικό ρόλο, μόνον εάν διαθέτουν ικανοποιητικούς οικονομικούς πόρους. Αυτό αφορά, βέβαια, όλους τους προαναφερθέντες τομείς.

2.8 **υπογραμμίζει** τη σημασία μιας συντονισμένης προσέγγισης που να συνεκτιμά την πραγματικότητα στις «λειτουργικές περιφέρειες», προκειμένου να επιτευχθεί αειφόρος βελτίωση μέσω της εφαρμογής των προαναφερόμενων κατευθυντήριων γραμμών. Μόνο μέσω της συνεργασίας στο πλαίσιο μιας εταιρικής σχέσης πέραν διοικητικών συνόρων μπορούν να επιτευχθούν λύσεις και δυνατότητες αξιοποίησης του διαθέσιμου δυναμικού. Επειδή αυτή η μορφή συνεργασίας δεν είναι πάντα εύκολη στην πράξη, οι ευρωπαϊκές πολιτικές θα πρέπει να δημιουργήσουν ειδικά κίνητρα για την ενθάρρυνσή της, όπως η προώθηση σχεδίων στρατηγικής ανάπτυξης για τις μεγάλες περιοχές. Ιδιαίτερη σημασία έχει η δημιουργία νέων δικτύων συνεργασίας μεταξύ μητροπολιτικών και αστικών περιοχών, καθώς και η ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων. Χωριστή μνεία αξίζει η συνεργασία που αναπτύσσεται επί του παρόντος στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Interreg III και η οποία θα συνεχιστεί κατά την περίοδο 2007-2013 στο πλαίσιο του Στόχου «Εδαφική συνεργασία».

2.9 **τονίζει** τον σημαντικό ρόλο των πόλεων στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, λόγω του μεγέθους του πληθυσμού τους και της ικανότητάς τους να δημιουργούν αλλαγές σε μεγάλη κλίμακα, για παράδειγμα σε τομείς όπως οι υπηρεσίες δημοσίων συγκοινωνιών και η καινοτόμος χρήση της ενέργειας στα κτίρια· κατά συνέπεια, προτείνει να εισαχθεί μια περιβαλλοντική διάσταση στα προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων.

2.10 **τονίζει** τη σημασία της ανάπλασης και της πολεοδομικής ανάπτυξης εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών περιοχών και δημόσιων χώρων ως συμβολής στην ανακαίνιση επεκτεινόμενων πόλεων και στον περιορισμό την άναρχης αστικής εξάπλωσης. Για να επιτύχουν τον στόχο αυτό, οι πόλεις χρειάζονται τη στήριξη των εθνικών και των ευρωπαϊκών αρχών. Για να αντιμετωπίσουν τα ειδικά προβλήματά τους, οι μητροπολιτικές και οι αστικές περιοχές χρειάζονται, συνεπώς, κοινοτική στήριξη μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένων προγραμμάτων αναζωογόνησης των αστικών περιοχών σε παρακμή και της ενίσχυσης πρωτοβουλιών που συνεχίζουν το έργο που ξεκίνησε το URBAN.

2.11 **έχει επίγνωση** της σημασίας μιας ποικιλόμορφης πολιτικής που να καλύπτει όλους τους τομείς της δημόσιας διοίκησης. Η πολιτική αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την πλήρη αξιοποίηση του ειδικού δυναμικού που προσφέρουν άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και το οποίο παραμένει σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητο.

2.12 **επισημαίνει ιδιαίτερα** ότι οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας καθορίζουν την αποτελεσματικότητα των αστικών συστημάτων και την ελκυστικότητα των πόλεων. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη το δικαίωμα των τοπικών και περιφερειακών αρχών να επιλέγουν ελεύθερα τη μορφή παροχής των υπηρεσιών κοινής (οικονομικής) ωφέλειας, ως έκφραση της αρχής της επικουρικότητας. **Ζητεί** να επιτρέψει το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο και στο μέλλον τη δυνατότητα ίδιας παραγωγής ή άμεσης ανάθεσης σε εγχώριες επιχειρήσεις. Η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων και κρατικών ενισχύσεων χρειάζεται να είναι ιδιαίτερα ελαστική σε ό,τι αφορά τις πόλεις και τις περιφέρειες·

2.13 **συνιστά** να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη, σε όλους τους τομείς δράσης, οι ανάγκες των γυναικών, των νέων, των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες·

2.14 **φρονεί** ότι οι πόλεις πρέπει να καταστούν τόποι πιο «φιλικόι για τις γυναίκες» μέσω της υποστήριξης του επιχειρηματικού πνεύματος των γυναικών, καθώς και μέσω μέτρων ανάπτυξης και υποστήριξης των γυναικών ως ηγετικών και διαχειριστικών στελεχών στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα των πόλεων μέσω κατάλληλων υπηρεσιών εγγύτητας και ευημερίας·

2.15 **προτείνει** να συμπληρωθεί το έγγραφο με ένα ειδικό κεφάλαιο για την υγεία. Μολονότι το θέμα αυτό εξετάζεται και στο πλαίσιο των τριών βασικών αξόνων – προσπελασιμότητα και κινητικότητα, πρόσβαση στις υπηρεσίες και στους οργανισμούς, φυσικό περιβάλλον – θα πρέπει, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του, να αποτελέσει αντικείμενο ειδικών κατευθυντήριων γραμμών δράσης·

2.16 **υπογραμμίζει** την ιδιαίτερη σημασία της εξασφάλισης προσιτών δομών φύλαξης των παιδιών, σε όλες τις περιφέρειες, που να λειτουργούν με ωράρια προσαρμοσμένα στις ανάγκες του πληθυσμού. Οι δομές αυτές προσφέρουν στους γονείς και στους κηδεμόνες τη δυνατότητα να έχουν επαγγελματική δραστηριότητα, δημιουργούν σημαντικές προϋποθέσεις για την περαιτέρω εκπαίδευση των παιδιών και συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη διαφόρων πολιτισμικών ομάδων και παιδιών με ειδικές ανάγκες·

2.17 **επικρίνει** το γεγονός ότι, στο κεφάλαιο «Μέτρα για τις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις» των κατευθυντήριων γραμμών δράσης, η απλούστευση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση μέσω του επιμερισμού των κινδύνων θα πρέπει να εφαρμόζεται σε περιορισμένο βαθμό και με βάση πολύ αυστηρά κριτήρια. **Υπογραμμίζει** την ανάγκη αύξησης των επιχορηγήσεων των πολύ μικρών επιχειρήσεων·

2.18 **επισημαίνει** ότι η παιδεία και η εκπαιδευτική πολιτική, σε όλη τους την έκταση, συμπεριλαμβανομένης της «δια βίου μάθησης», δεν θα πρέπει να εξετάζονται μόνο υπό το πρίσμα της επίδρασής τους στην οικονομική μεγέθυνση και στην απασχόληση, αλλά και υπό το πρίσμα μιας κοινωνίας χαρακτηριζόμενης από κοινωνική αλληλεγγύη που προωθεί τη συμμετοχή όλων των πολιτών σε όλες τις κοινωνικές και όχι μόνο στις οικονομικές διεργασίες·

2.19 **έχει επίγνωση** του γεγονότος ότι η αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων θα συντελέσει στη μεγαλύτερη ανάπτυξη

τομέων όπως η περίθαλψη, η φροντίδα και οι «κοινωνικές» υπηρεσίες. Αυτές οι μεταβολές που σημειώνονται στην πυραμίδα των ηλικιών περικλείουν μεγάλες προκλήσεις για το μέλλον των πόλεων. Προσφέρουν, ωστόσο, και ευκαιρίες για οικονομική ανάπτυξη και ενίσχυση της απασχόλησης, π.χ. στον τομέα της περίθαλψης·

2.20 **τονίζει** ότι οι πολυάριθμοι μετανάστες που ζουν στις μητροπολιτικές και αστικές περιοχές της Ευρώπης αποτελούν σημαντική πρόκληση για τις περιοχές αυτές, αλλά και μια νέα αγορά όπου οι εν λόγω περιοχές θα πρέπει να αναζητήσουν νέες ευκαιρίες ανάπτυξης. Οι διάφορες δημόσιες διοικήσεις θα πρέπει να προωθήσουν την αξιοποίηση των εν λόγω ευκαιριών·

2.21 **υπογραμμίζει** την αυξανόμενη σημασία, ιδίως για τις πόλεις, της κοινωνικής οικονομίας ως αναπτυσσόμενης αγοράς εργασίας, παράλληλα με την πρώτη (την ιδιωτική) και τη δεύτερη (τη δημόσια) αγορά. **Ζητεί** να συνεκτιμηθεί ρητά στις κατευθυντήριες γραμμές δράσης η ανάγκη προώθησης των δυνατοτήτων που παρέχουν στην αγορά οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας (του «τρίτου τομέα»), όπως π.χ. η πρόσβαση στην ανάληψη δανείων μέσω κρατικών εγγυήσεων·

2.22 **τονίζει με έμφαση** ότι η δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας και η καταπολέμηση της ανεργίας έχει εξαιρετική σημασία για την περαιτέρω ανάπτυξη της ΕΕ γενικά. Μόνον με την προϋπόθεση ότι θα επιτευχθούν απτά αποτελέσματα στον τομέα αυτό, μπορεί να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη του πληθυσμού στην ΕΕ. Οι πόλεις βρίσκονται στο επίκεντρο των αναδιαρθρώσεων και, συνεπώς, πλήττονται ιδιαίτερα από το πρόβλημα της ανεργίας·

2.23 **ζητεί** να προσανατολιστεί η πολιτική των κρατών μελών για την αγορά εργασίας περισσότερο προς τις ανάγκες των αστικών περιοχών και να αναπτυχθούν για τον σκοπό αυτό κατάλληλα σχέδια, παράλληλα με τους καθιερωμένους τομείς αστικής απασχόλησης. Τούτο μπορεί να πραγματοποιηθεί με βάση τις επίσημες συμφωνίες και σύμφωνα για την κατάρτιση εθνικής, περιφερειακής ή τοπικής πολιτικής για την απασχόληση, π.χ. κατά το πρότυπο των τοπικών συμφώνων για την απασχόληση. Μέσω αυτών των συμφώνων, επιτυγχάνεται στενότερη σύνδεση μεταξύ της οικονομικής και της περιφερειακής πολιτικής και της πολιτικής στον τομέα της αγοράς εργασίας. Προτείνεται να αναπτυχθούν περαιτέρω και να χρηματοδοτούνται με πόρους της ΕΕ·

2.24 **συμφωνεί** με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι μεγάλοι αριθμοί αλλοδαπών που κατοικούν στις πόλεις παρέχουν ευκαιρίες και ότι οι πόλεις, για να είναι αποτελεσματικές, πρέπει να προσελκύουν και να υποστηρίζουν άτομα με μεγάλη ποικιλία δεξιοτήτων, συχνά δε οι μετανάστες καλύπτουν χρήσιμα κενά. Προσυπογράφει, συνεπώς, τη σύσταση που διατυπώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πρόσφατη έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, ήτοι «συνιστά στα κράτη μέλη να εξετάσουν προσεκτικά αν είναι αναγκαία η συνέχιση των περιορισμών αυτών, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της αγοράς εργασίας τους και τα στοιχεία της παρούσας έκθεσης»·

2.25 **τονίζει με έμφαση** ότι η ποιότητα των νέων θέσεων εργασίας έχει καθοριστική σημασία. Οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν την τελευταία περίοδο οφείλονται κυρίως στην αύξηση των θέσεων εργασίας με μερική απασχόληση και στην ανάπτυξη νέων μορφών απασχόλησης. Σε ορισμένους κλάδους η ποιότητα των διαθέσιμων θέσεων εργασίας επιδεινώνεται ή/και προσφέρονται σχέσεις εργασίας που δεν ανταποκρίνονται στα νόμιμα πρότυπα. Αυτές οι νέες μορφές απασχόλησης, που συνήθως δεν εξασφαλίζουν οικονομική σταθερότητα στον εργαζόμενο, δημιουργούν νέες κοινωνικές ανισότητες. Η ιδιωτική οικονομία και οι επιχειρήσεις καλούνται να προσφέρουν βιώσιμες θέσεις εργασίας. Η ελαστικότερη οργάνωση της αγοράς εργασίας σε βάρος της εργασιακής και κοινωνικής ασφαλείας, δεν αποτελεί βιώσιμο πρότυπο και, γι' αυτό, οι διάφορες δημόσιες διοικήσεις οφείλουν να αποτρέψουν την υλοποίησή της.

2.26 **υπογραμμίζει** ότι η εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού και των προβλημάτων που συνεπάγεται, από την περιθωριοποίηση έως την εγκληματικότητα, αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στο αστικό περιβάλλον. Οι δημόσιες διοικήσεις οφείλουν να αποδώσουν ιδιαίτερη σημασία σε εκείνες τις ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και προπαντός στους μετανάστες.

2.27 **τονίζει** ότι η συμπερίληψη κοινοτικών πρωτοβουλιών, όπως το Urban και το Equal, στα Εθνικά και στα Περιφερειακά Λειτουργικά Προγράμματα δεν πρέπει να υπονομεύσει τον καινοτόμο χαρακτήρα των προγραμμάτων και των πρωτοβουλιών της ΕΕ. Είναι, αντιθέτως, σκόπιμο να ενθαρρυνθεί ο καινοτόμος χαρακτήρας των αστικών πρωτοβουλιών στη νέα πολιτική συνοχής και να προωθηθεί η δικτύωση των ιδεών και της πρακτικής εφαρμογής τους.

2.28 προς τούτο, **ζητεί** από την Επιτροπή να είναι οι πρωτοβουλίες που αφορούν τις πόλεις συγκρίσιμες μεταξύ τους όταν πρόκειται για την εφαρμογή μιας κατευθυντήριας γραμμής της ΕΕ και να είναι η αποτελεσματικότητά τους μετρήσιμη ποσοτικά και ποσοτικά, δεδομένου του εμβληματικού και του μεταβιβάσιμου χαρακτήρα τους που είναι σκόπιμο να διατηρηθεί και κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

3. Οι συστάσεις της επιτροπής των περιφερειών

Η επιτροπή των περιφερειών

3.1 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη της την αστική διάσταση στο πλαίσιο όλων των κοινοτικών πολιτικών. Προς τούτο απαιτείται μια προσέγγιση η οποία να εντοπίζει, να αναλύει και να συνεκτιμά τα συγκεκριμένα προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος και να αξιολογεί τον αντίκτυπο των κοινοτικών πολιτικών στις πόλεις. Προκειμένου να επιτευχθεί μια τέτοια προσέγγιση, έχει ζωτική σημασία η συμμετοχή των δημοτικών αρχών σε όλα τα στάδια της χάραξης, της εφαρμογής και της αξιολόγησης των πολιτικών και των προγραμμάτων.

3.2 **επισημαίνει** ότι είναι αναγκαίο να βελτιωθεί ο συντονισμός μεταξύ όλων των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ιδιαίτερα μεταξύ της ΓΔ «Περιφερειακή Πολιτική», της ΓΔ «Περιβάλλον», της ΓΔ «Μεταφορές», της ΓΔ «Απασχόληση» και της ΓΔ

«Δημόσια υγεία» όσον αφορά την αστική διάσταση. Η αστική διάσταση θα πρέπει να συνεκτιμάται καλύτερα σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ, τόσο από οικονομική όσο και από εδαφική άποψη.

3.3 **τονίζει**, επίσης, την ανάγκη μεγαλύτερου συντονισμού μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου, προκειμένου να επιτευχθεί ένας σαφής προγραμματισμός των μέτρων της ΕΕ για τις πόλεις.

3.4 **συνιστά** στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει τη μόνιμη διύπηρεσιακή ομάδα εργασίας μέσω της συμμετοχής εμπειρογνομόνων σε αστικά θέματα, καθώς και μέσω της δημιουργίας μιας ειδικής διύπηρεσιακής ομάδας εργασίας, κατά το πρότυπο της κοινής ομάδας εργασίας των πολιτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επίσης, συνιστάται η διοργάνωση φόρουμ για τη διασφάλιση τακτικού διαλόγου με τις πόλεις σχετικά με τις πολιτικές που τις αφορούν, όπως το φόρουμ που διοργανώνεται ήδη για θέματα περιβάλλοντος.

3.5 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν τη διοργάνωση «εδαφικού διαλόγου», κατά το πρότυπο του κοινωνικού διαλόγου και του διαλόγου με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, χάρη στον οποίο οι διάφορες περιφερειακές και αστικές αρχές, καθώς και οι εθνικές και περιφερειακές τους ενώσεις, θα έχουν τη δυνατότητα να εκθέτουν τις θέσεις τους κατά την προετοιμασία, τη διαπραγμάτευση και την υιοθέτηση των πολιτικών και των μέτρων που αφορούν τις πόλεις και τις περιφέρειες και, συνεπώς, να συμβάλουν στη διαμόρφωση αυτών των μέτρων και των πολιτικών. Ο διάλογος που άρχισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2003, σε συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών, με τις ενώσεις των φορέων τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης σχετικά με τη διαμόρφωση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾, αποτελεί μόνο το πρώτο βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση.

3.6 **ζητεί** να διοργανώνεται συνεδρίαση υψηλού επιπέδου, από το συμβούλιο και τα κράτη μέλη, πριν από κάθε εαρινή σύνοδο κορυφής. Στη συνεδρίαση αυτή θα πρέπει να συμμετέχουν, εκτός από τους εκπροσώπους του «εδαφικού διαλόγου», ιδίως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, η επιτροπή των περιφερειών και τα δίκτυα πόλεων. Επίσης, **συνιστά** την καθιέρωση ετήσιας συνεδρίασης των αρμόδιων για αστικά θέματα υπουργών των κρατών μελών, της οποίας θα πρέπει να προηγείται συνάντηση με εκπροσώπους των δικτύων πόλεων και των ευρωπαϊκών και εθνικών ενώσεων αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών. Κατά τις συνεδριάσεις αυτές, η μόνιμη διύπηρεσιακή ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να παρουσιάζει έκθεση σχετικά με την πορεία των εργασιών της.

3.7 **καλεί** τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να συνεκτιμούν σε μεγαλύτερο βαθμό την αστική διάσταση στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών τους. Θα πρέπει ιδίως να υπάρξει μέριμνα ώστε οι πόλεις να διαθέτουν τους οικονομικούς πόρους που είναι απαραίτητοι για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Κρίνεται επίσης αναγκαίο να ενταθεί ο διάλογος με τις πόλεις και της ενώσεις τους και να καθιερωθεί ως ειδική διαδικασία επίσημης διαβούλευσης.

(¹) Ανακοίνωση της Επιτροπής «Διάλογος με τις ενώσεις φορέων τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης σχετικά με τη διαμόρφωση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης», COM(2003) 811 της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

3.8 **τονίζει** την εξαιρετική σημασία που έχει η έρευνα και η ανάπτυξη για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας. **Ζητεί**, συνεπώς, να ληφθεί υπόψη στο 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την επίδειξη, ο σημαντικός ρόλος των πόλεων στην πολιτική για την έρευνα, με την προσθήκη μιας «αστικής πτυχής». Η αστική διάσταση λαμβάνεται προς το παρόν δεόντως υπόψη μόνο στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να συμπεριληφθούν οι αστικές πτυχές της έρευνας σε όλους τους τομείς και σε όλα τα ειδικά προγράμματα. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για να ενισχυθεί περισσότερο η δικτύωση των πόλεων με τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ιδρύματα που λειτουργούν στο έδαφός τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί μια συνεργία για την ανάπτυξη των πόλεων και μια ευρύτερη ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης όσον αφορά την έρευνα και την ανάπτυξη. Ένα τέτοιο μέτρο θα μπορούσε να είναι π.χ. η διοργάνωση διαγωνισμού με τίτλο «Ευρωπαϊκή Πόλη της Επιστήμης».

3.9 το 7ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης θα πρέπει να ενισχύει τον ρόλο των πόλεων ως κέντρων ανταλλαγής πληροφοριών και γνώσεων, να εξασφαλίζει ότι η κατανομή των πόρων και των πολιτικών για την καινοτομία ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας γενικά και των πολιτών ειδικότερα και να εγγυάται την υποστήριξη διεθνικών ερευνών σχετικά με την αστική ανάπτυξη.

3.10 **τονίζει** τη σημασία της επικουρικότητας και τη σκοπιμότητα της συμμετοχής των υποεθνικών βαθμίδων διακυβέρνησης στον προγραμματισμό και στην υλοποίηση της πολιτικής για τη συνοχή. Η αποκέντρωση της διαχείρισης των Διαρθρωτικών Ταμείων δεν πρέπει να οδηγήσει στη συγκέντρωση της πολιτικής συνοχής στο επίπεδο των κρατών μελών.

3.11 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας κατά την εφαρμογή των μηχανισμών διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων που αναπτύσσουν οι πόλεις.

3.12 **ζητεί** να υπάρχει μεγαλύτερη και πιο διαφανής συμμετοχή των τοπικών αρχών στην προετοιμασία, την κατάρτιση και την εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και να συμπεριλαμβάνουν τα κράτη μέλη στις ετήσιες εκθέσεις τους προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ειδικό κεφάλαιο με τα μέτρα εκτέλεσης των εν λόγω προγραμμάτων σε τοπικό επίπεδο.

3.13 **επικροτεί** τη συνεκτίμηση της αστικής διάστασης στις προτάσεις κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2007-2013.

3.14 **ζητεί** να ενισχυθεί η αστική διάσταση στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή για την περίοδο 2007-2013. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να μεριμνήσει για την πραγματική συνεκτίμηση της αστικής διάστασης, π.χ. μέσω της σαφούς αναφοράς της αστικής διάστασης τόσο στις εκθέσεις εφαρμογής των κρατών μελών όσο και στην ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως προβλέπεται στα άρθρα 27 και 28 της πρότασης περί καθορισμού γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία ⁽¹⁾.

3.15 **υπογραμμίζει** τον θεμελιώδη ρόλο των διερευνητικών και στρατηγικών πρωτοβουλιών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από τις δημοτικές αρχές, ιδίως με τη μορφή προτάσεων για τη δημιουργία εναλλακτικών θέσεων εργασίας στις αποκαλούμενες «νέες πηγές απασχόλησης», για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανεργίας. Για το λόγο αυτό, **ζητεί**, κατά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των προγραμμάτων για την απασχόληση, όχι μόνο να λαμβάνεται υπόψη η αστική πτυχή, αλλά και να παρέχονται στις πόλεις οι απαραίτητες αρμοδιότητες, μέσα διαχείρισης και δημοσιονομικοί πόροι.

3.16 **επιδοκιμάζει** τις κοινές πρωτοβουλίες JEREMIE, JASPERS και JESSICA της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ETE). Η διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης όλων των βαθμίδων διακυβέρνησης σε αυτά τα συστήματα χρηματοδότησης αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την επιτυχία τους.

3.17 **συνιστά** να εκπονούνται, να προσαρμόζονται στην επικαιρότητα και να διαδίδονται στοιχεία και αναλύσεις που απεικονίζουν την πολύπλοκη κατάσταση των πόλεων και διευκολύνουν την εκτίμηση της κατάστασης που επικρατεί στις πόλεις. Επιδοκιμάζονται ιδιαίτερα πρωτοβουλίες όπως τα προγράμματα ESPON ή URBAN AUDIT.

3.18 **υποστηρίζει** την περαιτέρω ανάπτυξη δικτύων μεταξύ πόλεων με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να αξιοποιηθούν υφιστάμενα δίκτυα όπως το πρόγραμμα URBACT, το πρότυπο σχέδιο «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Γνώσης για τον Αστικό Χώρο» (EUKN: European Urban Knowledge Network), η διαπεριφερειακή αστική συνεργασία σε επιλεγμένους τομείς, το πρόγραμμα Eurocities κ.ά. Αλλά και οι πρωτοβουλίες των εθνικών και ευρωπαϊκών ενώσεων που εκπροσωπούν συμφέροντα των πόλεων θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη.

3.19 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ζητήσει από τα κράτη μέλη που λαμβάνουν ενισχύσεις από το Ταμείο Συνοχής να αφιερώσουν σημαντικό τμήμα αυτών των ενισχύσεων σε σχέδια που αφορούν βιώσιμες αστικές μεταφορές.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 2006

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE

⁽¹⁾ Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, COM(2004) 492 της 14ης Ιουλίου 2004.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Διάλογος μεταξύ των κοινωνιών των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υποψηφίων χωρών»

(2006/C 206/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Διάλογος μεταξύ των κοινωνιών των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υποψηφίων χωρών» (COM(2005) 290 τελικό),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Επιτροπής της 29^{ης} Ιουνίου 2005 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΠΠ σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτη παράγραφος της ΣΕΚ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προέδρου της ΕΠΠ, της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» την επεξεργασία γνωμοδότησης σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας διεύρυνσης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της για τις δημοσιονομικές προοπτικές: ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος - Προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013, COM(2004) 101 τελικό, CdR 162/2004 (1) fin, (εισηγητής: Albert BORE, μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Μπέρμινγκχαμ (UK/PSE)),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της σχετικά με «Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόοδο της Τουρκίας προς την προσχώρηση» COM(2004) 656 τελικό, CdR 495/2005 (εισηγήτρια: Helene LUND, μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Farum (DK/PSE)),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της σχετικά με την Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τις αρχές, τις προτεραιότητες και τους όρους που εμπεριέχονται στην ευρωπαϊκή εταιρική σχέση με την Κροατία COM (2004) 275 τελικό, CdR 499/2004, (εισηγητής: Isidoro GOTTARDO, Σύμβουλος της περιφέρειας Friuli Venezia Giulia (IT/PPE)),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσω διαδικτύου με θέμα «Το μελλοντικό πρόγραμμα για την προώθηση της συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά 2007-2013»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιανουαρίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για την προώθηση της συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά (Συμμετοχή του πολίτη) (2004/100/CE),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της (CdR 50/2006) που υιοθετήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2006 από την επιτροπή «εξωτερικές σχέσεις και αποκεντρωμένες συνεργασίες» (εισηγητής **Isidoro GOTTARDO**, Σύμβουλος της περιφέρειας Friuli Venezia Giulia (IT/PPE)), και

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ:

- 1) τον θεμελιώδη ρόλο που διαδραματίζουν οι κοινωνίες των πολιτών των υποψηφίων προς ένταξη χωρών για να γνωστοποιήσουν το σχέδιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στους πολίτες και για να υποστηρίξουν τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές που εμπλέκονται στις αναγκαίες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές προσπάθειες προκειμένου να φέρουν σε αίσιο πέρας τη διαδικασία ένταξης,

(1) EE C 164 της 5.7.2005, σελ. 4

- 2) την αναγκαιότητα του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών της ΕΕ και των υποψήφιων χωρών για την επιτάχυνση και εμπέδυνση της διεργασίας της αμοιβαίας κοινωνικοπολιτικής γνώσης και του αμοιβαίου σεβασμού των πολιτιστικών αξιών,
- 3) το πλεονέκτημα διασφάλισης της αποκεντρωμένης προσέγγισης κατά τη θέσπιση δικτύων που να βασίζονται στις αντίστοιχες κοινωνίες των πολιτών και να αποσκοπούν στην αμοιβαία γνώση και στη διάδοση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης,

κατά την 64η σύνοδο ολομελείας της, της 26ης και 27ης Απριλίου 2006, (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου) υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Η θέση της Επιτροπής των Περιφερειών

1.1 Γενικές παρατηρήσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1.1 **χαιρετίζει** την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπεί στο να καταστήσει λειτουργικό τον «τρίτο πυλώνα» της στρατηγικής της που βασίζεται στον διάλογο με την κοινωνία των πολιτών και απευθύνεται στην Τουρκία, στην Κροατία και σε άλλες μεταγενέστερες υποψήφιες προς ένταξη χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.1.2 **συμμεριζεται** ειδικότερα την ανάγκη για τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να μεταθέσουν την προσοχή τους προς τους πολίτες των υποψήφιων χωρών, που στο παρελθόν φάνηκε ότι τέθηκαν σε δεύτερη μοίρα όσον αφορά τις αποφάσεις, τις συνέπειες και τις σκοπιμότητες των προηγούμενων διευρύνσεων, κατάσταση που συνέβαλε ώστε να επικρατήσει η αντίληψη ότι η διαδικασία της ολοκλήρωσης είναι «ξαφνική» παρά «συμφωνημένη».

1.1.3 **αναφέρει** την απόφαση του Συμβουλίου της 3.10.2005, στην οποία υπογραμμίζεται η ανάγκη για διασφάλιση της σύμφωνης γνώμης των πολιτών όσον αφορά τη διαδικασία ένταξης, και **εκτιμά** ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις μιας προοδευτικής διεύρυνσης της Κοινότητας δεν πρέπει να ανακοινώνονται μόνο στους πολίτες των υποψήφιων χωρών, αλλά πρέπει να ενημερώνονται και οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών των κρατών μελών. Η ικανότητα της Κοινότητας να ενσωματώσει νέα κράτη μέλη, ως βασικό κριτήριο ένταξης, αξιολογείται και με βάση το βαθμό αποδοχής των μελλοντικών διευρύνσεων από τους πολίτες της Ένωσης.

1.1.4 **συμφωνεί** με την επιλογή της Επιτροπής να εντάξει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στον πολιτικό διάλογο που πρέπει να αναπτυχθεί με όλες τις υποψήφιες χώρες κατά τη διάρκεια της πορείας τους για τη ένταξή τους στην ΕΕ. **θεωρεί** ωστόσο ότι είναι προνομιούχος συνομιλητής στο πλαίσιο του Τρίτου Πυλώνα της στρατηγικής της Επιτροπής εφόσον καλείται άμεσα να συμβάλει στην πρόοδο του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών. **ζητεί συνεπώς** να συμμετέχει άμεσα στις μελλοντικές δραστηριότητες της Επιτροπής, στο πλαίσιο του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών, με ιδιαίτερη προσοχή για τα μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας.

1.1.5 **επισημαίνει** την έλλειψη ισορροπίας που υπάρχει στην ανακοίνωση της Επιτροπής που έχει αφιερώσει το σύνολο σχεδόν του κειμένου μόνον στην Τουρκία· **υποστηρίζει** ότι θα ήταν πιο

σκόπιμο να προβλεφθεί μία περισσότερο οριζόντια ανακοίνωση για τον Τρίτο Πυλώνα, που να ισχύει για όλες τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, πέρα από την Τουρκία και την Κροατία.

1.1.6 ειδικότερα, **επισημαίνει** την ανισότητα της δημοσιονομικής προσέγγισης που προβλέπεται στην ανακοίνωση η οποία, αν και προσωρινή, καθορίζει ένα ελάχιστο πλαίσιο αναφοράς για τις δραστηριότητες που αφορούν την Τουρκία, ενώ είναι ανύπαρκτη για τις δράσεις για την Κροατία.

1.1.7 **θεωρεί** απαραίτητο να έχουν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δικαίωμα απόφασης για τους όρους αντιμετώπισης του σχεδιασμού μιας πολιτικής επικοινωνίας και ολοκλήρωσης για τους πολίτες των υποψήφιων χωρών που διαμένουν στην επικράτειά τους, ενώ **θεωρεί** πιο σύμφωνο με το ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την προετοιμασία μιας κοινής προσέγγισης που να αφορά τους λόγους, τη σημασία και τις δυνατότητες της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που να ισχύει για τις υφιστάμενες και πιθανές αργότερα υποψήφιες χώρες, και να εφαρμόζεται μέσω ενός σχεδίου επικοινωνίας που να απευθύνεται στους πολίτες όλων των υποψήφιων χωρών, και να διαρθρώνεται μέσω των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

1.1.8 **υπογραμμίζει** εν προκειμένω την ανάγκη ανάθεσης, με κατάλληλες χρηματοδοτήσεις, σε ένα «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνίας των Πολιτών» που να είναι ενεργό στην κοινωνία των πολιτών της υποψήφιας χώρας και στα σχολεία και στα πανεπιστήμια των υποψήφιων χωρών, του έργου της παρουσίασης στους πολίτες των επί μέρους υποψήφιων χωρών, της ιστορίας, των θεσμών, των λόγων και των προοπτικών της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, και ειδικότερα της σημασίας της ευρωπαϊκής ιδιγένειας που θα προστεθεί στην εθνική ιδιγένεια από τη στιγμή που θα ολοκληρωθεί η διαδικασία ένταξης.

1.1.9 **προτείνει** επίσης να προβλεφθούν και να θεσμοθετηθούν συναντήσεις μεταξύ των αρετών εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλων των υποψήφιων χωρών, πράγμα που σήμερα δεν ισχύει ούτε για την Κροατία ούτε για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, εν δυνάμει υποψήφιες, σύμφωνα με τα πρώτα υποδείγματα των Συμφωνιών Σύνδεσης και Σταθεροποίησης (ΣΣΣ).

1.2 Τρέχουσες και νέες δραστηριότητες: Τουρκία

1.2.1 **Επαναλαμβάνει** την πεποίθησή της για τη χρησιμότητα μιας μικτής συμβουλευτικής επιτροπής με τις τοπικές αρχές της Τουρκίας, αλλά **επισημαίνει** με ανησυχία ότι οι εθνικές τουρκικές αρχές δεν έχουν ακόμη προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία μιας επιτροπής με την ΕΤΠ.

1.2.2 **σημειώνει** την πρόταση της Επιτροπής να συμμετέχουν οι ΜΚΟ στη διαδικασία ενσωμάτωσης των τούρκων πολιτών στο εσωτερικό των κρατών μελών της Ένωσης, αλλά **υπογραμμίζει** ότι για να διευκολυνθεί η διαδικασία αυτή απαιτείται αποκεντρωμένη προσέγγιση με τη συμμετοχή των τοπικών αρχών·

1.2.3 **υπογραμμίζει** τη χρησιμότητα μιας ειδικής ετήσιας έκθεσης της Επιτροπής για τον σεβασμό των δικαιωμάτων των μειονοτήτων στην Τουρκία και **θεωρεί** σκόπιμη την πρόβλεψη σταθερής ποσόστωσης των προενταξιακών χρηματοδοτήσεων υπέρ των ΜΚΟ και των ενώσεων των τοπικών εκπροσώπων που αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και στη χρήση των μειονοτικών και περιφερειακών γλωσσών·

1.2.4 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για την προσέγγιση της Επιτροπής που υπεραμύνεται των οργανώσεων που προστατεύουν τα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των ευκαιριών και **υπογραμμίζει** την ανάγκη προώθησης και εποπτείας της πραγματικής συμμετοχής των γυναικών στον ενεργό πολιτικό βίο σε τοπικό επίπεδο·

1.2.5 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για τη συμμετοχή τούρκων σπουδαστών στα κοινοτικά προγράμματα Jean Monnet, αλλά **κρίνει** απαραίτητη – ακόμη και μέσω των νέων τεχνολογιών - την αποκέντρωση και την επέκταση της προσέγγισης αυτής με στόχο τη συμμετοχή, αφενός, των περιφερειακών πανεπιστημίων και, αφετέρου, των σπουδαστών που σταματούν τις σπουδές τους πριν από το πανεπιστήμιο·

1.2.6 **χαιρετίζει** την ανάπτυξη των διαπολιτισμικών ανταλλαγών που μπορούν να καταστούν ο θεμέλιος λίθος του διαλόγου με την ΕΕ και **παροτρύνει** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ειδικότερα την αντιπροσωπεία της στην Άγκυρα, να υιοθετήσει μία αποκεντρωμένη προσέγγιση που να λαμβάνει υπόψη τις μη κυβερνητικές περιφερειακές οργανώσεις που προέρχονται από περιοχές της Τουρκίας όπου ομιλούνται μειονοτικές γλώσσες οι οποίες πρέπει να προστατευθούν, ακόμη και μέσω των κοινοτικών προγραμμάτων *Cultura* και *Media*·

1.2.7 **συμφωνεί** με την ανάγκη προώθησης του διαλόγου μεταξύ θρησκευτικών κοινοτήτων και ενώσεων για τον οποίο **αναμένει** να ενημερωθεί καταλλήλως μέσω των μελλοντικών ανακινήσεων σχετικά με τον διάλογο της κοινωνίας των πολιτών·

1.2.8 **κρίνει** χρήσιμο να συμμετέχει ενεργά στην προώθηση των δημόσιων συζητήσεων μέσω δικτύου συμμετέχοντα στις τηλεματικές δραστηριότητες που θα διοργανώσει η Επιτροπή στην ιστοθέση Web και θα παρέχει πληροφορίες για την Τουρκία.

1.3 Τρέχουσες και νέες δραστηριότητες: Κροατία

1.3.1 **Εκφράζει τη λύπη της** για τη διατύπωση της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) με την Κροατία όπου δεν προβλέπεται η σύσταση μικτής συμβουλευτικής επιτροπής μεταξύ της ΕΤΠ και των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Κροατίας και **επισημαίνει** στην Επιτροπή την ανάγκη να στηρίξει το αίτημά της προκειμένου να αποφευχθεί στο μέλλον η επανάληψη παρόμοιων λαθών για τις άλλες πιθανές υποψήφιες χώρες της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων·

1.3.2 **σημειώνει** την αύξηση της συμμετοχής της Κροατίας στα κοινοτικά προγράμματα και **εύχεται** την ενίσχυση του μέσου των

αδελφοποιήσεων πόλεων της Κροατίας με ευρωπαϊκές πόλεις, μέσω του προγράμματος «Πολίτες για την Ευρώπη», και μεταξύ κομητειών της Κροατίας και ευρωπαϊκών περιφερειών, ιδιαίτερα των περιφερειών του στόχου 1 των κρατών που έγιναν μέλη της ΕΕ το 2004, ακόμη και μέσω του προγράμματος Leonardo da Vinci·

1.3.3 **επισημαίνει** στην Επιτροπή την αναγκαιότητα να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση, εντός της κοινωνίας των πολιτών της Κροατίας, του σεβασμού των μειονοτικών γλωσσών και της διγλωσσίας καθώς και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων·

1.3.4 **εκφράζει την ικανοποίησή της**, για την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συμπεριλάβει, στα χρηματοδοτικά της σχέδια τηλεοπτικά προγράμματα για την παροχή στο ευρύ κοινό πληροφοριών για την Ένωση, καθώς και τα προγράμματα τοπικών και περιφερειακών ευρωπαϊκών μέσων μαζικής ενημέρωσης· εν προκειμένω και για να διασφαλιστεί η επιτυχία, **υπογραμμίζει** τη σημασία της χρήσης των περιφερειακών ή μειονοτικών εθνικών γλωσσών·

1.3.5 **θεωρεί** απαραίτητη, μεταξύ των νέων δραστηριοτήτων που πρέπει να αναπτυχθούν με την ενεργό συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών της Κροατίας, την ενθάρρυνση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως μέσω της προαγωγής των Ευρωπεριφερειών και του διαδερσκευτικού διαλόγου·

1.3.6 **λαμβάνει γνώση** της βούλησης της κυβέρνησης της Κροατίας να αναπτύξει μια «εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών» και της δημιουργίας ενός συμβουλίου για την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών με στόχο τη διασφάλιση της αναγκαίας διαφάνειας κατά την αξιολόγηση της κατανομής των εθνικών πόρων για τις δραστηριότητες της κοινωνίας των πολιτών της Κροατίας.

2 Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

2.1 Γενικές συστάσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1.1 **Κρίνει σκόπιμο**, από το 2006, η Επιτροπή να συντάσσει ετησίως ένα έγγραφο συνολικά για την πορεία του διαλόγου με τις κοινωνίες των πολιτών, πιο ισορροπημένο και το οποίο να σέβεται τις διαφορετικές πραγματικότητες όλων των υποψήφιων χωρών και να περιλαμβάνει μία ειδική έκθεση σχετικά με τον διάλογο μεταξύ των κοινοτήτων και των θρησκευτικών ενώσεων·

2.1.2 **Ζητεί**, στις μελλοντικές ανακοινώσεις για τον διάλογο με την κοινωνία των πολιτών, να επισυνάπτεται ένα χρηματοοικονομικό πλαίσιο, ειδικό για κάθε υποψήφια χώρα, σχετικά με την ετήσια χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών·

2.1.3 **προτείνει** στην Επιτροπή να εκτιμήσει τη δυνατότητα δημιουργίας ενός «Ευρωπαϊκού δικτύου της κοινωνίας των πολιτών» για την αμοιβαία γνώση της ιστορίας, των πολιτισμών και της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που να σέβεται τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και πολιτιστικές διαφορές της ΕΕ, στο οποίο να έχουν πρόσβαση οι πολίτες των υποψήφιων χωρών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω των σχολείων και των πανεπιστημίων·

2.1.4 **υπογραμμίζει** ότι ο διάλογος πρέπει να εστιασθεί στις θετικές πτυχές της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·

2.1.5 **ζητεί** από την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει το δίκτυο Citecom και τους τοπικούς ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς που υπάρχουν στις ευρωπαϊκές περιφέρειες και πόλεις και στις υποψήφιες χώρες για την εκπόνηση τηλεοπτικών προγραμμάτων για το ευρύ κοινό με στόχο την ανάπτυξη του διαλόγου με τις κοινωνίες των πολιτών της ΕΕ και των υποψήφιων χωρών· **καλεί** εξάλλου την Επιτροπή να προωθήσει τη συμμετοχή των δημοσιογράφων του τοπικού, περιφερειακού και εθνικού τύπου της Κροατίας και της Τουρκίας, συμπεριλαμβανομένου και του τύπου των μειονοτήτων, στις εργασίες της συνόδου ολομέλειας της ΕΤΠ·

2.1.6 **εκτιμά** ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο σεβασμό της ιδιότητας των ευκαιριών και στον ρόλο των γυναικείων οργανώσεων και προτείνει για το λόγο αυτό η Επιτροπή να δώσει προτεραιότητα στα σχέδια που έχουν υποβάλει οι ΜΚΟ και τα οποία αποσκοπούν στον σεβασμό της ιδιότητας των ευκαιριών και στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στις πολιτικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Εν προκειμένω **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέψει ειδικά προγράμματα για τις υποψήφιες χώρες με στόχο την καταπολέμηση φαινομένων άμεσων ή έμμεσων διακρίσεων τόσο στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό βίο όσο και στους τομείς της εκπαίδευσης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης·

2.1.7 **εφιστά** την προσοχή στο γεγονός ότι η Κροατία δεν συμπεριλαμβάνεται σήμερα στο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης που αποσκοπεί στην υποστήριξη οργανισμών που δρουν στον τομέα συμμετοχής του ευρωπαϊού πολίτη στα κοινά (Συμμετοχή του πολίτη).

2.2 Τουρκία

2.2.1 **Λαμβάνει γνώση** των εκτιμήσεων που πραγματοποίησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τις απαιτούμενες δημοσιονομικές προσπάθειες για την κάλυψη του κόστους του προγραμματισμού του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών για το 2006, που αντιστοιχεί σε 40 εκατομμύρια ευρώ· εν προκειμένω **κρίνει σκόπιμη** μία ενδιάμεση αξιολόγηση της χρήσης των κεφαλαίων που διατέθηκαν και **θεωρεί** πιο λειτουργική μία προσέγγιση που να λαμβάνει υπόψη τις συγκεκριμένες ανάγκες και όχι την διάθεση ενός σταθερού ποσοστού όπως προτείνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, εκτός από ένα προκαθορισμένο και πολυετές ποσοστό για την ενθάρρυνση των ΜΚΟ και των οργανώσεων των τοπικών εκπροσώπων που ασχολούνται με την προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και της χρήσης των μητρικών τους γλωσσών·

2.2.2 **καλεί** τις τουρκικές αρχές να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία μιας μικτής συμβουλευτικής επιτροπής μεταξύ τοπικών τουρκικών αρχών και της ΕΤΠ·

2.2.3 **παροτρύνει** την Επιτροπή να χρηματοδοτήσει τα προγράμματα Jean Monnet και τη Δράση Jean Monnet «διδασκαλία για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση στα πανεπιστήμια» ακόμη και εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων και των μεγαλύτερων τουρκικών πανεπιστημίων· ως προς τούτο **κρίνει** σκόπιμη την εκπόνηση

παρόμοιων προγραμμάτων και για τους σπουδαστές που δεν φοιτούν ακόμη σε πανεπιστήμια·

2.2.4 **συνιστά**, για να καταστεί δυνατή η συμμετοχή των ΜΚΟ των περιφερειών της Τουρκίας, την ενίσχυση των σχέσεων με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τις τοπικές αρχές και με τα τοπικά και περιφερειακά μέσα μαζικής ενημέρωσης·

2.2.5 **παροτρύνει** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εντείνει τις εκκλήσεις της προς τις τουρκικές αρχές προκειμένου να υπάρξει η δέουσα εκπροσώπηση των γυναικών στις τοπικές πολιτικές αρχές· ως προς τούτο **εύχεται** τη θέσπιση ετήσιας ευρωπαϊκής διάκρισης με στόχο την επιβράβευση της ενεργού δράσης των γυναικών στην τοπική πολιτική της Τουρκίας·

2.2.6 **προτείνει** στην Επιτροπή, για να προωθηθεί η πρακτική της αδελφοποίησης μεταξύ τουρκικών και ευρωπαϊκών πόλεων, να ενθαρρύνει τα μέλη της ΕΤΠ που θα μπορούσαν να «υιοθετήσουν» έναν ορισμένο αριθμό δήμων κάθε έτος και να τους αδελφοποιούν με αντίστοιχο αριθμό ευρωπαϊκών δήμων, με την ευκαιρία, για παράδειγμα, μιας Ετήσιας Διάσκεψης που θα προωθεί η Επιτροπή σε συνεργασία με την ΕΤΠ·

2.2.7 **ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να της δώσει τη δυνατότητα να συμμετέχει στην τηλεματική δραστηριότητα για την προαγωγή δημόσιων συζητήσεων μέσω δικτύου, στην υλοποίηση και έναρξη λειτουργίας της ιστοθέσης Web που θα παρέχει πληροφορίες για τη διεύρυνση και για τις δράσεις που προωθούνται στο πλαίσιο του διαλόγου μεταξύ των κοινωνιών των πολιτών στην Τουρκία.

2.3 Κροατία

2.3.1 **Ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέψει τη χρηματοδότηση των δράσεων σχετικά με τον διάλογο των κοινωνιών των πολιτών από το οικονομικό έτος 2006 και τούτο μέσω ειδικής κατανομής των δαπανών του ετήσιου ποσού που διατίθεται στο πλαίσιο του προγράμματος προενταξιακής βοήθειας·

2.3.2 **επαναλαμβάνει** το ενδιαφέρον της για τον διάλογο με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Κροατίας και **ζητεί** να προβλεφθεί, στις ΣΣΣ με τις άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, η ρητή σύσταση μικτών συμβουλευτικών επιτροπών με την ΕΤΠ·

2.3.3 **προτείνει** την εκπόνηση ειδικών προγραμμάτων αδελφοποίησης των δημόσιων διοικήσεων των κομητειών της Κροατίας με τις ευρωπαϊκές περιοχές του στόχου 1 (Στόχος Σύγκλισης από το 2007) για την ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τη χρήση των προενταξιακών κοινοτικών πόρων και κυρίως την πρόβλεψη ειδικού προγραμματισμού των περιφερειακών αδελφοποιήσεων μέσω του προγράμματος κατάρτισης Leonardo da Vinci·

2.3.4 **προτείνει** την εκπόνηση ενημερωτικού προγράμματος για την αμοιβαία γνώση και την προώθηση του ευρωπαϊκού μηνύματος σε τοπικό επίπεδο ακόμη και στις γλώσσες των μειονοτήτων με τη συμμετοχή των περιφερειακών μέσων μαζικής ενημέρωσης της Κροατίας, συμπεριλαμβανομένων και όσων εκπροσωπούν τις εθνικές μειονότητες·

2.3.5 **Ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προστατεύσει το έργο της κοινωνίας των πολιτών που εκπροσωπεί τις εθνικές μειονότητες στην Κροατία και να εκπονεί ετήσια έκθεση για τον σεβασμό των δικαιωμάτων των εθνικών μειονοτήτων, με ιδιαίτερη προσοχή στη χρήση της διγλωσσίας, όταν προβλέπεται, στην τοπική και περιφερειακή διοίκηση.

2.3.6 **προτείνει** να μπορεί να συμμετέχει η Κροατία από το 2007 στο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την υποστήριξη των

οργανισμών που δρουν στον τομέα προώθησης της συμμετοχής του ευρωπαϊού πολίτη στα κοινά (Συμμετοχή του πολίτη).

2.3.7 **προτείνει** η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ζητήσει τη συμμετοχή ενός εκπροσώπου της κοινωνίας των πολιτών της ΕΕ, ως παρατηρητή, στο Συμβούλιο για την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών που θέσπισε η κυβέρνηση της Κροατίας.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2006

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για τα εξής θέματα

- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Κοινό Πρόγραμμα για την Ένταξη - Πλαίσιο σχετικά με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση»
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Μετανάστευση και ανάπτυξη: συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές»
- Πρόταση Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών

(2006/C 206/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη τις Ανακοινώσεις της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την «Μετανάστευση και ανάπτυξη: συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές» COM(2005)390 τελικό και για το «Κοινό Πρόγραμμα για την Ένταξη - Πλαίσιο σχετικά με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση» COM(2005) 389 τελικό.

έχοντας υπόψη την Πρόταση Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών COM (2005)391 τελικό.

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2004 να ζητήσει από την ΕΤΠ την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της 3ης Νοεμβρίου 2004 να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις», την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης.

έχοντας υπόψη το Άρθρο 63 της Συνθήκης ΕΚ·

έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απατρίδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους·

έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργιας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές·

έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την «Πράσινη Βίβλο για μια κοινοτική προσέγγιση της διαχείρισης της οικονομικής μετανάστευσης» (CdR 82/2005 fin)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση» (CdR 223/2003 fin)- ΕΕ ΕΚ αριθ. 109 της 30/04/2004, (σελ. 0046-0049)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 51/2006) της επιτροπής «Εξωτερικές σχέσεις και Αποκεντρωμένη Συνεργασία – Χώρος Ασφάλειας, Ελευθερίας και Δικαιοσύνης» (Εισηγητής: κ. Andreas SCHIEDER (AT/SPE))·

Υιοθέτησε, κατά την 64^η σύνοδο της ολομέλειάς της, της 26^{ης} και 27^{ης} Απριλίου 2006 (συνεδρίαση της 27^{ης} Απριλίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

I. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ «ΚΟΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΎΝΤΑΞΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΎΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ» COM (2005)389 ΤΕΛΙΚΟ

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **Χαιρετίζει** το γεγονός ότι, με την παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή ανταποκρίνεται στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την υποβολή προτάσεων για τη θέσπιση ενός συνεκτικού ευρωπαϊκού πλαισίου για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών

1.2 **Διαπιστώνει** ότι η Επιτροπή επικεντρώνεται καταρχάς και κυρίως στη διατύπωση προτάσεων για τη θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων που αποσκοπούν στην συνεπή εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών της Κοινότητας σχετικά με την ένταξη, καθώς και στους βοηθητικούς μηχανισμούς της Ε.Ε. (νέες δυνατότητες δράσης σε επίπεδο Ε.Ε. και κρατών μελών, νέες μέθοδοι για την εξασφάλιση της συνεκτικότητας των μέτρων που θεσπίζονται από την Ε.Ε. και από τα κράτη μέλη).

1.3 **Αναγνωρίζει** ότι ο πίνακας με τα υποδειγματικά μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό αλλά και σε κοινοτικό επίπεδο για την εφαρμογή των κοινών βασικών αρχών για την κοινωνική ένταξη (που αποφασίσθηκαν τον Νοέμβριο του 2004 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο), ο οποίος περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση, στηρίζεται στο εγχειρίδιο για την ένταξη, σε προκαταρκτικά μέτρα της INTI

και στις προετοιμασίες για τη σύσταση ευρωπαϊκού ταμείου για την ένταξη.

1.4 **Αναγνωρίζει δυστυχώς** ότι η σειρά υποβολής των προτάσεων της Επιτροπής δεν αντιστοιχεί σε σειρά προτεραιότητας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτεραιότητες πρέπει να τεθούν από τα ίδια τα κράτη μέλη.

1.5 **Επιδιοκμάζει** την άποψη της Επιτροπής ότι η ένταξη είναι μια αμφίδρομη διαδικασία.

1.6 **Θεωρεί** ότι είναι σημαντικό να θεσπιστούν μέτρα για την ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής του πληθυσμού της χώρας υποδοχής (κατά την έννοια της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης, της μετάδοσης γνώσεων και της αποδοχής της μετανάστευσης), μαζί με την ενίσχυση του ρόλου που διαδραματίζουν ιδιωτικές οργανώσεις για τη διαχείριση της πολυμέρειας και τη συνεργασία με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (προώθηση εδελούσιων κωδικών δεοντολογίας).

1.7 **Επιδιοκμάζει** την άποψη ότι η ένταξη πρέπει να επιτευχθεί με βάση την τήρηση των θεμελιωδών αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Η περίπτωση αυτή αφορά κυρίως τα πολιτικά στοιχεία των ενταξιακών προγραμμάτων.

1.8 **Εκφράζει** την ικανοποίησή της για την προσοχή που προσδίδει η Ανακοίνωση στην εκπαίδευση και υπογράμμισε την ανάγκη θέσπιση συνθηκών μέτρων και μέσων στον τομέα της εκπαίδευσης, προκειμένου να επιτραπεί η πλήρης ενσωμάτωση των μεταναστών στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας υποδοχής και, συνεπώς, στο σύνολο της κοινωνίας·

1.9 **Υπογραμμίζει** ότι η απασχόληση πρέπει να θεωρηθεί ως ουσιαστικό στοιχείο της διαδικασίας κοινωνικής ενσωμάτωσης. Ιδιαίτερη σημασία έχουν κυρίως οι καινοτόμες αντιλήψεις για την αποφυγή των διακρίσεων, η αναγνώριση πιστοποιητικών εκπαιδευσης και επαγγελματικής εμπειρίας (με τη θέσπιση κοινών διαδικασιών αναγνώρισης σε όλα κράτη μέλη), η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στα μέτρα, η ενίσχυση του εκπαιδευτικού δυναμικού μικρών επιχειρήσεων, επαγγελματικών οργανώσεων και συνδικάτων, καθώς και η θέσπιση μέτρων για την προαγωγή της πρόσληψης μεταναστών. Τονίζει ότι πρέπει να θεσπιστούν ενιαία, σαφή και ισότιμα κριτήρια σε ολόκληρη της ΕΕ για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συστημάτων των επιμέρους χωρών και την επαγγελματική εμπειρία των πολιτών των κρατών μελών της Ένωσης.

1.10 **Τονίζει** ότι η ένταξη είναι μια δυναμική και αμφίδρομη διαδικασία αμοιβαίων παραχωρήσεων. Σημαντικά μέσα για την προαγωγή της διαδικασίας αυτής είναι οι πρωτοβουλίες υποδοχής και η προσφορά βοήθειας για την τόνωση της εμπιστοσύνης.

1.11 **Τονίζει** ότι έχει ιδιαίτερη σημασία να προαχθεί η ευαισθητοποίηση των μεταναστών αλλά και του γηγενούς πληθυσμού έναντι των θεμελιωδών αξιών της Ε.Ε..

1.12 **Τονίζει** ότι βασικοί συντελεστές της ενταξιακής διαδικασίας είναι η καλύτερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση, καθώς και η αναγνώριση πιστοποιητικών εκπαίδευσης και επαγγελματικής εμπειρίας.

1.13 **Επιδοκιμάζει** την άποψη ότι πρέπει να ενισχυθεί η ικανότητα των παρεχόντων δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες να συνδιαλλάσσονται με υπηκόους τρίτων χωρών μέσω διερμηνείας και μετάφρασης, καλλιέργειας διαπολιτισμικών δεξιοτήτων, διαχείρισης της ένταξης και της πολυμορφίας και με την εκτέλεση προγραμμάτων επιτήρησης.

1.14 **Συμφωνεί** ότι πρέπει να προωθηθούν οι συχνές επαφές μεταξύ μεταναστών και αυτόχθονος πληθυσμού, η διοργάνωση κοινών φόρουμ και διαπολιτισμικού διαλόγου, η εκπαίδευση για την καλύτερη γνωριμία με τους μετανάστες και τον πολιτισμό τους, καθώς και η δημιουργία συνθηκών διαβίωσης που ευνοούν την ενσωμάτωση στο αστικό περιβάλλον.

1.15 **Τονίζει** ότι ο Ευρωπαϊκός χάρτης θεμελιωδών δικαιωμάτων εγγυάται την πολιτισμική πολυμέρεια και το δικαίωμα της ελεύθερης άσκησης θρησκευτικών πρακτικών, εφόσον δεν αντικεινται σε άλλα, απαραβίαστα ευρωπαϊκά δικαιώματα, στην Παγκόσμια Διακήρυξη για τα δικαιώματα του ανθρώπου, ή στην εθνική νομοθεσία.

1.16 **Υπογραμμίζει** τη σημασία που έχει η συμμετοχή των μεταναστών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στη θέσπιση πολιτικών και μέτρων ένταξης, ιδιαίτερος σε τοπικό επίπεδο:

1.17 **Επικροτεί** το γεγονός ότι ο κατάλογος των υποδειγματικών μέτρων είναι ολοκληρωμένος και καλύπτει όλους τους σημαν-

τικούς τομείς της ένταξης. Κατ' αυτή την έννοια, μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο σημείο αναφοράς για τον συντονισμό των ενταξιακών πολιτικών στα κράτη μέλη.

1.18 **Τονίζει** ότι πρέπει να οριστούν σαφείς στόχοι. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να κριθούν με την ανάπτυξη δεικτών και μηχανισμών αξιολόγησης, έτσι ώστε να μπορούν να προσαρμοστούν τα μέτρα, να αξιολογηθεί η πρόοδος που σημειώνεται σε ό,τι αφορά την ένταξη και να διαμορφωθεί η ροή πληροφοριών με περισσότερο αποτελεσματικό τρόπο.

1.19 **Θεωρεί** ότι η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών έχουν **εξαιρετική σημασία** (εθνικά σημεία επαφής για την προαγωγή της ένταξης - ΕΣΣΕ, εγχειρίδιο ένταξης, ιστοσελίδα γύρω από τη θεματική της ένταξης).

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 **Τονίζει** ότι η επιλογή, ο τρόπος και η μέθοδος εφαρμογής των μέτρων ενδείκνυται να γίνουν σύμφωνα με τα δεδομένα και τις παραδόσεις του εκάστοτε κράτους μέλους. Όμως, οι προτάσεις βρίσκονται στο επίκεντρο όλων των ενταξιακών πολιτικών που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.

2.2 **Υποστηρίζει** ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με το φύλο καθώς και στην κατάσταση των νέων και των παιδιών από οικογένειες μεταναστών.

2.3 **Συμφωνεί** ότι οι βασικές γνώσεις της γλώσσας, της ιστορίας και των θεσμών της κοινωνίας υποδοχής είναι απαραίτητες για την ένταξη.

2.4 **Ζητά** να γίνουν προσπάθειες στον τομέα της εκπαίδευσης για την προετοιμασία των μεταναστών να επιτύχουν και να συμμετάσχουν ενεργά στην κοινωνία, π.χ. με την κατάρτιση σχολικών προγραμμάτων που αντανακλούν την πολυμορφία και με την ιδιαίτερη υποστήριξη των νέων μεταναστών στο σχολείο. Επίσης, πρέπει να τονιστεί τη σημασία που έχουν η προσχολική εκπαίδευση και η ανάγκη σύστασης σχεδίων για τη διευκόλυνση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία, ζήτημα για το οποίο πρέπει να ζητηθεί η θέσπιση των κατάλληλων προγραμμάτων στα κράτη μέλη.

2.5 **Υπογραμμίζει** ότι εκτός από την ανάγκη για τη «λήψη αποτελεσματικών μέτρων κατά της εγκληματικότητας των νέων μεταναστών», όπως αναφέρει η Επιτροπή, θα πρέπει να προωθηθεί μια αποτελεσματική πολιτική πρόληψης και ενημέρωσης.

2.6 **Υπογραμμίζει** ότι πρέπει να προωθηθεί η ισότιμη πρόσβαση των μεταναστών στα δημόσια και ιδιωτικά αγαθά και υπηρεσίες, διότι αποτελεί βασική προϋπόθεση της ένταξης..

2.7 **Τονίζει** ότι η αποδοχή άλλων τρόπων ζωής και νοοτροπιών προσκρούει σε ένα απαράβατο όριο, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η καταπολέμηση κάθε είδους διακρίσεων, ιδίως λόγω φύλου, εγγράφεται στην ευρωπαϊκή και την διεθνή νομοθεσία. Είναι απαραίτητο να χορηγηθεί ιδιαίτερη προστασία στις μετανάστες και να διασφαλιστεί η πλήρης πρόσβασή τους, σε συνθήκες ισότητας, στην απασχόληση, την κατάρτιση και την πολιτική ζωή της ευρωπαϊκής δημοκρατικής κοινωνίας καθώς επίσης και να προστατευθεί η ελεύθερη αυτοδιάθεση τους, αποφεύγοντας τους καταναγκαστικούς γάμους, καταπολεμώντας την εννοει οικογενειακή βία, διασφαλίζοντας τα γενετήσια και αναπαραγωγικά δικαιώματά τους, απαγορεύοντας βασανιστικές πρακτικές όπως η κλειτοριδεκτομή κτλ. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι διαπραγματεύσιμα και η παραβίαση τους δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από οποιαδήποτε έθιμα και/ή παράδοση. Για τον λόγο αυτό, χρειάζεται να σχεδιαστούν και να διαμορφωθούν ειδικά μέτρα ενημέρωσης, πρόληψης, στήριξης και ευαισθητοποίησης με στόχο την καταπολέμηση κάθε πρακτικής ή εθίμου που αποτελεί διάκριση και/ή βασανιστήριο και, με τον τρόπο αυτό, να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την ίση πρόσβαση στις ευκαιρίες για τους μεταναστές τόσο άνδρες όσο και γυναίκες·

2.8 **Υπογραμμίζει** το γεγονός ότι το περιεχόμενο της ανακοίνωσης τείνει να προσλάβει έναν τυχαίο και μη δεσμευτικό χαρακτήρα, με αναλυτική ανακρίβεια. Έτσι, εντύπωση προξενεί το γεγονός ότι «ήπια μέτρα», (όπως ο διάλογος, η διοργάνωση φόρουμ, η παροχή πληροφοριών κ.τλ.) ευρίσκονται στο προσκήνιο της ανακοίνωσης, των οποίων η σημασία δεν πρέπει βέβαια να παραγνωρίζεται. Αντίθετα, σημαντικά διαρθρωτικά μέτρα που είναι απολύτως απαραίτητα για την ένταξη, όπως η συμμετοχή των μεταναστών στα πολιτικά δρώμενα, περιέρχονται στο περιθώριο (αρχή 9).

2.9 **Ζητά** τον σαφή διαχωρισμό και την κατάταξη των μέτρων με βάση τις εκάστοτε πολιτικές, νομικές, διαρθρωτικές και θεσμικές αρμοδιότητες, και τους αντίστοιχους φορείς της κοινωνίας υποδοχής, αλλά και με βάση τη βαρύτητα των μέτρων αυτών. Κατ'αυτή την έννοια, πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω οι κοινές βασικές αρχές και να μετατραπούν έτσι σε ισχυρότερο μέσο.

2.10 **Υποστηρίζει** τις προσπάθειες για μία συνεκτική προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ: Πρέπει να συγκεκριμενοποιηθεί το νομικό πλαίσιο για τη χορήγηση άδειας εισόδου και διαμονής, μαζί με τα σχετικά δικαιώματα και υποχρεώσεις.

2.11 **Διαπιστώνει** ότι η προβληματική του φύλου προβάλλεται ως σημαντικό θέμα στην ανακοίνωση. Για το λόγο αυτό, το υπό συζήτηση έγγραφο πρέπει να είναι διατυπωμένο σε γλώσσα που αντιστοιχεί στις ιδιαιτερότητες της θεματικής αυτής.

2.12 **Ζητά** να υπάρξει μέριμνα ούτως ώστε σε κάθε μέσο που εντάσσεται στο νομικό πλαίσιο που θα θεσπιστεί για την χορήγηση άδειας εισόδου και διαμονής να συνεκτιμώνται η ίση μεταχείριση και τα δικαιώματα των μεταναστών.

2.13 **Υπογραμμίζει** τη σημασία που έχουν - κυρίως από την άποψη της ένταξης - η συμμετοχή των ομάδων συμφερόντων καθώς και η ιδέα για τη σύσταση ευρωπαϊκού φόρουμ για την ένταξη με τη συμμετοχή των συντονιστικών οργανώσεων της Ε.Ε. (διαβούλευση, συστάσεις, στενή επαφή με το ΝΚΡΙ). Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή Περιφερειών θα κληθούν να συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη. Το Ευρωπαϊκό φόρουμ για την

ένταξη πρέπει να συμμετάσχει στην προπαρασκευαστική διάσκεψη για την έκδοση των επόμενων εγχειριδίων για την ένταξη. Η ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση και την ένταξη πρέπει να συνεχίσει να εκδίδεται και να αναπτυχθεί περαιτέρω.

2.14 **Τονίζει** ότι πολλά από τα μέτρα που προτείνονται (πρωτοβουλίες υποδοχής, προσφορά βοήθειας, βελτίωση των γνώσεων των εγκατεστημένων μεταναστών, προσφορά μαθημάτων, ...) πρέπει να υλοποιηθούν από τοπικούς φορείς. Κατά συνέπεια, οι φορείς αυτοί πρέπει οπωσδήποτε να διαθέτουν τους απαιτούμενους πόρους. Το ίδιο ισχύει και σε περιφερειακή κλίμακα (δημιουργία μέσων πληροφόρησης, προγράμματα παρουσίασης, πολιτιστικά προγράμματα, ...).

2.15 **Ζητά** να διατεθούν στις περιφέρειες και τις κοινότητες τα οικονομικά μέσα που χρειάζονται για την υλοποίηση των μέτρων για την ένταξη.

2.16 **Προτείνει** να συγκροτηθεί τράπεζα δεδομένων (π.χ. για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την αναγνώριση εκπαιδύσεων και πτυχίων, σχετικά με τις ανάγκες των μεταναστών, ...).

2.17 **Τονίζει** ότι οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς έχουν μια σημαντική και απαραίτητη συμβολή στο χώρο της ένταξης και διαθέτουν ευρύτατες γνώσεις και «τεχνογνωσία». Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να συμμετέχουν σε πολύ πρώιμο στάδιο και σε ευρεία κλίμακα στην προσπάθεια για τη χάραξη στρατηγικών και στα πλαίσια της συνολικής διαδικασίας.

2.18 **Ζητά** να ληφθούν μέτρα και να δοθούν κίνητρα στους μετανάστες να αξιοποιήσουν τα μέτρα που προτείνονται (π.χ. κίνητρα για την αναζήτηση εργασίας και την εκπαίδευση).

2.19 **Τονίζει** την ανάγκη να βελτιωθούν οι μέθοδοι υπολογισμού του αριθμού των μεταναστών, προκειμένου να προσαρμοστούν και να αναπτυχθούν τα κατάλληλα μέτρα ενσωμάτωσης που πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή.

II. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ «ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ» COM (2005)390 ΤΕΛΙΚΟ

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **Διαπιστώνει** ότι στην ανακοίνωση περιλαμβάνονται προτάσεις για τη βελτίωση της επίδρασης που ασκεί η μετανάστευση στην ανάπτυξη. Υπόβαθρο είναι η ανακοίνωση του Δεκεμβρίου 2002. Το επίκεντρο του ενδιαφέροντος είναι η μετανάστευση στον άξονα βορρά-νότου.

1.2 **Σημειώνει** ότι, παράλληλα με την επίδραση της μετανάστευσης στην ανάπτυξη των χωρών προέλευσης, είναι επίσης σημαντικό να μελετηθούν οι επιπτώσεις της συνεργασίας για την ανάπτυξη στην ίδια την μετανάστευση, δεδομένου ότι βρίσκεται στη βάση της. Μόνο εάν βοηθηθούν οι χώρες προέλευσης των μεταναστών ώστε να μπορέσουν να παρέχουν τις κατάλληλες ευκαιρίες στους πολίτες τους, θα μπορέσουν να ελεγχθούν μακροπρόθεσμα οι μεταναστευτικές ροές·

1.3 **Αναγνωρίζει** ότι η ανακοίνωση στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην προώθηση της περιορισμένης διάρκειας και της εικονικής επιστροφής, με στόχο τη μεταφορά τεχνολογίας και εμπειριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη χώρα προέλευσης για την ανάπτυξη της (κυκλοφορία αντί για διαρροή εγκεφάλων).

1.4 **Επικροτεί** το γεγονός ότι η διασύνδεση της μεταναστευτικής με την αναπτυξιακή πολιτική, η χρησιμότητα των παλινοστώντων μεταναστών για την ανάπτυξη, η διευκόλυνση της μεταφοράς κεφαλαίων και εμβασμάτων από το εξωτερικό, καθώς και η συγχρηματοδότηση σχεδίων που στηρίζονται στα εμβασμάτων από το εξωτερικό θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία.

1.5 **Επιδιοκμαίνει** το γεγονός ότι στην ανακοίνωση υποστηρίζεται εντελώς γενικά η διατήρηση των επαφών μεταξύ μεταναστών και των κρατών από τα οποία προέρχονται (η τάση αυτή διαγράφεται ολοένα και περισσότερο στην εφαρμοζόμενη πολιτική πολιτογράφησης).

1.6 **Υπογραμμίζει** τη σημασία που έχει η ενίσχυση της προοπτικής στα πλαίσια της οποίας οι μετανάστες θεωρείται ότι γεφυρώνουν την απόσταση με τις χώρες προέλευσης. Αυτή η προσέγγιση θα πρέπει να χρησιμεύσει ως επιχείρημα για τη συμπλήρωση της εκπαίδευσης που προσφέρεται στη γλώσσα της χώρας υποδοχής, με μαθήματα αλφαριθμητικού και την εκπαίδευση στη μητρική τους γλώσσα.

1.7 **Επιμένει** ότι, από τις συζητήσεις γύρω από την πράσινη βίβλο για τη νόμιμη μετανάστευση, προκύπτει ότι στο μέλλον το ενδιαφέρον θα επικεντρωθεί κατά κύριο λόγο στην προώθηση της προσωρινής απασχόλησης και της μετανάστευσης εργαζομένων με υψηλά προσόντα..

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 **Επιμένει** ότι οι χρηματοοικονομικές ροές μπορούν να συμβάλλουν στην υλοποίηση αναπτυξιακών στόχων. Ωστόσο, ο χαρακτήρας τους είναι καθαρά ιδιωτικός, πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τις κρατικές ενισχύσεις για την ανάπτυξη. Η κατάσταση αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον δέοντα τρόπο.

2.2 **Τονίζει** ότι τα τέλη και οι προϋποθέσεις για τη διεκπεραίωση εμβασμάτων δεν προξενούν ικανοποίηση. Προτείνεται η θέσπιση μέτρων για τη μείωση των τελών, τη βελτίωση της ασφάλειας και την ταχύτερη διεκπεραίωση των εμβασμάτων. Όλα αυτά μπορούν να γίνουν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Όμως, ο επηρεασμός της ανάπτυξης πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί μακροπρόθεσμο στόχο.

2.3 **Προτείνει** να καθορισθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- προώθηση φθηνότερων, ταχύτερων και ασφαλέστερων εμβασμάτων
- βελτίωση δεδομένων
- διαφάνεια
- νομικό πλαίσιο της πρότασης
- τεχνικό πλαίσιο της πρότασης

— πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες

2.4 **Επικροτεί** την παραδοχή ότι πρέπει να δοθεί βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες για τον εντοπισμό της διασποράς τους και την ανάπτυξη επαφών. Πρέπει να αξιοποιηθούν οι ελίτ της διασποράς με τη συγκρότηση τραπεζών δεδομένων για την παροχή πληροφοριών στις κυβερνήσεις των χωρών προέλευσης. Σε περίπτωση ανάγκης, οι ελίτ θα μπορούν να προσκληθούν να επιστρέψουν. Πρέπει όμως να διευκρινιστεί ότι η καταχώρηση της διασποράς σε τράπεζες δεδομένων πρέπει να γίνεται μόνο σε εθελούσια βάση.

2.5 **Αναγνωρίζει** ότι η περιορισμένης διάρκειας μετανάστευση θα συμβάλει στη βελτίωση του δυναμικού στις χώρες προέλευσης. Αυτό όμως δεν πρέπει να χρησιμεύσει ως γενικότερο πλαίσιο για την εποχική απασχόληση.

2.6 **Τονίζει** ότι το θέμα της κυκλικής μετανάστευσης και η περιορισμένης διάρκειας ή εικονική επιστροφή με βάση το ισχύον νομικό καθεστώς (οδηγία 2003/109/EK του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με τους υπηκόους τρίτων χωρών με δικαίωμα μακρόχρονης διαμονής) δεν είναι εφικτή, επειδή οι γυναίκες μετανάστες που έχουν απεριόριστο δικαίωμα διαμονής χάνουν το καθεστώς αυτό στην περίπτωση που παραμείνουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα εκτός του κράτους υποδοχής. Συνεπώς, **επιδιοκμαίνεται** η πρόθεση της Επιτροπής, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση, να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να αποφύγουν την απώλεια του δικαιώματος παραμονής, μολονότι επιστρέφουν προσωρινά στη χώρα προέλευσης στο πλαίσιο προγράμματος εθελούσιας επιστροφής.

2.7 **προτείνει** τη θέσπιση κοινής ρύθμισης που να επιτρέπει στους μετανάστες που διαθέτουν άδεια παραμονής αορίστου διάρκειας ή την δικαιούνται, να ταξιδεύουν στις χώρες καταγωγής τους για όσο χρονικό διάστημα κρίνουν σκόπιμο, χωρίς τούτο να οδηγεί στην απώλεια του καθεστώτος υπηκόου τρίτης χώρας με άδεια παραμονής μακράς ή απεριόριστου διάρκειας.

2.8 **Αναγνωρίζει** ότι η παρούσα ανακοίνωση αντανακλά τη συζήτηση που διεξάγεται με διαρκώς μεγαλύτερη ένταση στο διεθνή χώρο σχετικά με τη θεώρηση των μεταναστών ως παραγόντων ανάπτυξης (εμβάσματα των μεταναστών από το εξωτερικό, μεταφορά τεχνολογίας, ...). Υπ' αυτό το πρίσμα, η προσωρινή μετανάστευση κρίνεται θετική, αλλά θα πρέπει ως πρώτο βήμα να εξετάζονται κυρίως μέτρα που έχουν ως βάση την εθελούσια επιστροφή ή ένα σύστημα με κίνητρα.

2.9 Με βάση αυτά τα δεδομένα, **ζητά** να εξεταστεί εκ νέου ποια είναι η σημασία του διεθνισμού για την ενταξιακή πολιτική.

2.10 **Αναγνωρίζει** ότι η ανακοίνωση στηρίζεται σε μια ενδιαφέρουσα προοπτική, σύμφωνα με την οποία οι χώρες προέλευσης θεωρούνται μέτοχοι στη διαχείριση της μετανάστευσης. Αυτές οι θετικές πτυχές της προσωρινής μετανάστευσης και επιστροφής προϋποθέτουν, ωστόσο, το απεριόριστο δικαίωμα επιστροφής των μεταναστών που έχουν εγκατασταθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα σε μια άλλη χώρα (άποψη διαμετρικά αντίθετη προς την οδηγία 2003/109/EK του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 για τους υπηκόους τρίτων χωρών με δικαίωμα μακρόχρονης διαμονής, η οποία προβλέπει την αυτόματη κατάργησή του ήδη αποκτηθέντος δικαιώματος διαμονής σε περίπτωση απουσίας από την επικράτεια της Ε.Ε.).

2.11 **Εκφράζει την ικανοποίησή της** για την επικέντρωση της ανακοίνωσης στη στήριξη της προσωρινής μετανάστευσης, στο μέτρο που έχει εθελούσιο χαρακτήρα και στηρίζεται σε ένα σύστημα κινήτρων. Η προσωρινή μετανάστευση μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο μέσο στις αναπτυσσόμενες χώρες του τρίτου κόσμου.

2.12 **Πιστεύει** ότι η προσωρινή μετανάστευση μπορεί να έχει θετικά αποτελέσματα μόνο εάν οι μετανάστες έχουν τη δυνατότητα επανεισόδου στη χώρα υποδοχής μετά από μια προσωρινή επιστροφή στη χώρα προέλευσής τους. Για το λόγο αυτό, ζητά από τα κράτη μέλη που επί του παρόντος δεν επιτρέπουν τις πολλαπλές εισόδους στο έδαφός τους να επανεξετάσουν το θέμα της απαγόρευσης αυτής.

2.13 **Αναγνωρίζει** ότι η εποχική απασχόληση προσφέρει βραχυπρόθεσμα ορισμένα πλεονεκτήματα στους ενδιαφερόμενους, στο μέτρο που αυτή είναι σε θέση να αποταμιεύσει σε σύντομο χρονικό διάστημα χρήματα και να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία. Όμως, οι ενδιαφερόμενοι επιστρέφουν στην πατρίδα τους χωρίς να έχουν ελπίδα ότι θα βελτιωθεί η οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση. Η Επιτροπή των Περιφερειών είναι της γνώμης ότι πρέπει να προτιμηθεί μια περισσότερο μακροσκοπική προοπτική.

2.14 **Επιδοκιμάζει** τη στήριξη των προγραμμάτων επιστροφής. Για να φέρει όμως αποτέλεσμα η στήριξη αυτή, πρέπει να ασκηθεί μια αποτελεσματική αναπτυξιακή πολιτική, με την ενίσχυση συντονισμένων παρεμβάσεων αποκεντρωμένης συνεργασίας.

2.15 **Ζητά** λοιπόν να υπάρξει μέριμνα για την πραγματοποίηση επαρκών επενδύσεων σε μέτρα υποδομών και εκπαίδευσης, καθώς και για τον έλεγχο της επιτόπιας χρήσης των πόρων.

2.16 Σε ό,τι αφορά τη μετανάστευση εποχικών εργαζόμενων που όντως μπορεί να είναι πιο εκτεθειμένοι στον κίνδυνο της εκμετάλλευσης, **συνιστά** να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για την εξάλειψη του κινδύνου.

2.17 **Διαβλέπει** ότι οι προτάσεις που περιλαμβάνονται στην υπό συζήτηση ανακοίνωση περιλαμβάνουν ορισμένα στοιχεία που οδηγούν στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί και είναι προσανατολισμένα στο μέλλον. Ωστόσο, πρέπει να γίνει μια προσπάθεια για να αρθούν οι αντιφάσεις που προαναφέρθηκαν.

2.18 **Τονίζει** ότι πρέπει να εξασφαλισθεί ότι δεν θα υπεριοχύσουν οι περιοριστικές αντιλήψεις στην Ε.Ε..

2.19 **Υπογραμμίζει** ότι δεν πρέπει να επιτραπεί η αρνητική εξέλιξη κατά την οποία θα νομιμοποιούνται εκτεταμένα μέτρα για την υποχρεωτική επιστροφή με επιχείρημα την προαγωγή της ανάπτυξης, χωρίς να υπάρχει ένα σύστημα το οποίο να προσφέρει δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης στους ενδιαφερόμενους, ανεξαρτήτως προσόντων (βλ. πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση κοινών κανόνων και διαδικασιών για την επαναπροώθηση παράνομων διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, COM(2005)391).

2.20 **επισημαίνει** ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη στήριξη της ανάπτυξης των χωρών προέλευσης των μεταναστών, καθώς και στη μέσω συμφωνιών και ειδικών προγραμμάτων προαγωγή της συνεργασίας με τις χώρες αυτές σε όλους τους τομείς.

2.21 **Τονίζει** ότι οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς προσφέρουν μια σημαντική και απαραίτητη συμβολή στο χώρο της ένταξης και διαθέτουν ευρύτατες γνώσεις και «τεχνογνωσία». Για τον λόγο αυτό, πρέπει να συμμετέχουν σε πολύ πρώιμο στάδιο και σε ευρεία κλίμακα στην προσπάθεια για τη χάραξη στρατηγικών αλλά και στα πλαίσια της συνολικής διαδικασίας.

III. ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ COM (2005)391 ΤΕΛΙΚΟ

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **Υπογραμμίζει** ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την καλή και αξιόπιστη διαχείριση της πολιτικής μετανάστευσης είναι μια αποτελεσματική πολιτική επιστροφής.

1.2 **Τονίζει** ότι η οδηγία πρέπει να εξασφαλίζει μια δίκαιη και διαφανή διαδικασία.

1.3 **Διαπιστώνει** ότι η αρχή της εθελουσίας επιστροφής (κίνητρα) θα υλοποιηθεί με την καθιέρωση μιας εναρμονισμένης διαδικασίας δύο σταδίων (απόφαση για την επιστροφή - έκδοση και εφαρμογή απόφασης απομάκρυνσης).

1.4 **Επικροτεί** το γεγονός ότι η απαγόρευση της επανεισόδου με ισχύ σε όλη την Ε.Ε. προσφέρει τη βάση για τη δημιουργία κοινής βάσεως δεδομένων (SIS II).

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 **Υποστηρίζει** ότι οι αρχές του κράτους δικαίου και το δικαίωμα σε «δίκαιη δίκη» δεν πρέπει να θυσιάζονται στο βωμό της ξενοφοβίας και του οικονομισμού.

2.2 **Τονίζει** ότι, με την εισαγωγή στοιχειωδών διαδικαστικών εγγυήσεων, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αναλογικότητα των κυρώσεων. Επειδή σε πολλές περιπτώσεις οι μετανάστες αντιμετωπίζουν σοβαρά αντίποινα όταν επιστρέφουν στη χώρα τους, θα πρέπει να υιοθετηθούν τα απαραίτητα μέτρα για τη διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στην προστασία τους έναντι της εκτέλεσης αποφάσεων επαναπατρισμού.

2.3 **Εκφράζει τη λύπη της** που δεν γίνεται αναφορά σε ειδικά πρότυπα προστασίας για τις γυναίκες και τους ανήλικους, ούτε τα άτομα με αναπηρίες.

2.4 **Ζητά** από την Ε.Ε. να προστατεύει τα θύματα και τους μάρτυρες περιπτώσεων εμπορίου ανθρώπων και άλλων παράνομων πράξεων που έχουν σχέση με τη μετανάστευση.

2.5 **Υποστηρίζει** ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως καθορίζονται στο κοινοτικό δίκαιο και κυρίως στη σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών – ΣΠΑΔΘΕ, και όπως αναφέρονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να χρησιμεύσουν ως βάση για τη δημιουργία νέων προτύπων. Με τη ρητή και δεσμευτική παραπομπή σε συγκεκριμένα άρθρα της ΣΠΑΔΘΕ και του Χάρτη διασφαλίζεται η συνεκτίμηση των θεμάτων αυτών κατά την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας από τα κράτη μέλη. Αόριστες διατυπώσεις (υπό μορφή υποχρεώσεων, σε συμφωνία με) εγκυμονούν τον κίνδυνο να ερμηνευθούν ως περαιτέρω περιθώρια κινήσεων, πράγμα το οποίο αντενδεικνύεται.

2.6 **Υποστηρίζει** ότι η παράνομη διαμονή στην επικράτεια κράτους μέλους δεν μπορεί από μόνη της να θεωρείται ως καθοριστικής σημασίας ένδειξη για την ύπαρξη κινδύνου διαφυγής. Σε διαφορετική περίπτωση, θα προέκυπτε ανεπίτρεπτη προκατάληψη που θα ερχόταν σε αντίθεση με το άρθρο 6 της ΣΠΑΔΘΕ (δικαίωμα σε δίκαιη διαδικασία).

2.7 **Τονίζει** τη σημασία που έχει η προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων περιπτώσεων εμπορίου ανθρώπων. Τα θύματα και οι μάρτυρες δεν πρέπει απλώς να χρησιμεύουν ως μέσα για την προώθηση ποινικών διαδικασιών. Αυτό που πρέπει πολύ περισσότερο να γίνει είναι να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση που επικρατεί στη χώρα προέλευσης, έτσι ώστε να μη δημιουργούνται καταστάσεις που επιτρέπουν τον εκβιασμό και την εκτόξευση σοβαρών απειλών εκ μέρους των υπαίτιων.

2.8 **Υποστηρίζει ότι** στην έννοια «απειλή για τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια» πρέπει να υπάγονται μόνο σημαντικές παραβάσεις εναντίον των συμφερόντων των κρατών μελών οι οποίες μπορεί να αποτελέσουν λόγο για την απαγόρευση της επανεισόδου. Στην περίπτωση παραβάσεων που έχουν περιορισμένες επιπτώσεις για το κοινό συμφέρον, όπως είναι για παράδειγμα η αδιευκρίνιστη παράνομη διαμονή, δεν πρέπει να επιβάλλεται αυτή η κύρωση.

2.9 **Συνιστά** να χορηγείται νομική βοήθεια σε πρόσωπα τα οποία δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, ανεξάρτητα από την πρό-

βλεψη της αναγκαιότητας της πράξης αυτής. Το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να αξιολογηθεί με σοβαρότητα εκ των προτέρων, κατά τη διάρκεια μιας εξελισσόμενης διαδικασίας. Συνεπώς, η διαπίστωση της έλλειψης πόρων πρέπει να καθορίζει την παροχή νομικής βοήθειας.

2.10 **Ζητά** να εξασφαλιστεί η αναλογικότητα των κυρώσεων, επειδή οι γυναίκες μετανάστες, όταν επιστρέφουν στη χώρα από την οποία προέρχονται, πρέπει να υπολογίζουν ότι θα αντιμετωπίσουν σοβαρά αντίποινα. Ορισμένα πρόσωπα τείνουν προς την επίδειξη ακραίας συμπεριφοράς. Αυτή ακριβώς είναι η περίπτωση που δεν πρέπει να λησμονούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

2.11 **Διευκρινίζει** ότι τα κράτη μέλη πρέπει να υποχρεούνται να εξασφαλίζουν τη δέουσα ιατρική περίθαλψη στους χώρους προσωρινής κράτησης.

2.12 **Υποστηρίζει** ότι πρέπει να εφαρμοστούν πλήρως οι διατάξεις της σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού, της 20ης Νοεμβρίου 1989. Ιδιαίτερος, πρέπει να τονιστούν τα δικαιώματα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκευτικής πίστης, η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η προστασία από τη βία, την κακομεταχείριση και την παραμέληση, το δικαίωμα στην προστασία της υγείας, το δικαίωμα στη μόρφωση, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση και η προστασία των μειονοτήτων.

2.13 **Υπογραμμίζει** ότι, για να λειτουργήσει το σύστημα της υπό συζήτηση οδηγίας, πρέπει να εξασφαλιστεί η αναγνώριση και η επίδοση εγγράφων άλλων κρατών μελών στην επικράτεια του κάθε κράτους μέλους. Αυτό πρέπει να γίνει με τη σύναψη διμερών ή πολυμερών συμφωνιών, οι οποίες θα καλύπτουν και την αναγκαία διοικητική υποστήριξη.

2.14 **Τάσεται υπέρ** της δημιουργίας ενός κεντρικού συστήματος ΤΠ για την καταχώρηση προσωπικών δεδομένων. Τα εκτελεστικά όργανα στα κράτη μέλη πρέπει να έχουν πρόσβαση στο σύστημα αυτό και να υποχρεούνται να πραγματοποιήσουν τη μεταφορά των απαραίτητων δεδομένων.

Σύσταση 1

Άρθρο 5

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Οικογενειακές σχέσεις και συμφέρον του παιδιού</p> <p>Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη φύση και τη σταθερότητα των οικογενειακών σχέσεων του υπηκόου τρίτης χώρας, τη διάρκεια παραμονής τους στο κράτος μέλος και την ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του. Λαμβάνουν επίσης υπόψη τα συμφέροντα του παιδιού σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού.</p>	<p>Οικογενειακές σχέσεις και συμφέρον του παιδιού</p> <p>Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη ~~τη φύση και τη σταθερότητα των οικογενειακών σχέσεων τις οικογενειακές σχέσεις~~ του υπηκόου τρίτης χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 8 της σύμβασης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών – ΣΠΑΔΘΕ, τη διάρκεια παραμονής του στο κράτος μέλος και την ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του. Λαμβάνουν επίσης υπόψη τα συμφέροντα του παιδιού σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού.</p>

Αιτιολογική έκθεση

Η Επιτροπή των Περιφερειών ενδιαφέρεται όλως ιδιαιτέρως για μια εξέλιξη σύμφωνα με την οποία τα ανθρώπινα δικαιώματα που προσδιορίζονται στις κοινοτικές νομοθετικές διατάξεις και κυρίως στη σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών – ΣΠΑΔΘΕ, θα χρησιμεύσουν ως βάση για τη δημιουργία νέων προτύπων. Με τη ρητή και δεσμευτική παραπομπή σε συγκεκριμένα άρθρα της ΣΠΑΔΘΕ, διασφαλίζεται η συνεκτικότητα των θεμάτων αυτών κατά την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας από τα κράτη μέλη. Αόριστες διατυπώσεις (υπό μορφή υποχρεώσεων, σε συμφωνία με) εγκυμονούν τον κίνδυνο να ερμηνευθούν ως περαιτέρω περιθώρια ελιγμών, πράγμα το οποίο αντενδείκνυται.

Σύσταση 2

Άρθρο 6: 2

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 6</p> <p>Απόφαση επιστροφής</p> <p>2. Στην απόφαση επιστροφής προβλέπεται κατάλληλη προθεσμία έως τεσσάρων εβδομάδων για την εκούσια αναχώρηση του ενδιαφερόμενου, εκτός εάν εύλογα θεωρείται ότι μπορεί να διαφύγει κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα. Κατά τη διάρκεια αυτής της προθεσμίας μπορεί να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος διαφυγής, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση οικονομικής εγγύησης, η κατάθεση εγγράφων ή η υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος.</p>	<p>Άρθρο 6</p> <p>Απόφαση επιστροφής</p> <p>2. Στην απόφαση επιστροφής προβλέπεται κατάλληλη προθεσμία έως τεσσάρων εβδομάδων για την εκούσια αναχώρηση του ενδιαφερόμενου, εκτός εάν εύλογα θεωρείται ότι μπορεί να διαφύγει κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα. Κατά τη διάρκεια αυτής της προθεσμίας μπορεί να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος διαφυγής, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση οικονομικής εγγύησης, η κατάθεση εγγράφων ή η υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος.</p> <p><u>2.α) Δεν θεωρείται ότι υπάρχει κίνδυνος διαφυγής στην περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας διαμένει απλώς παράνομα στην επικράτεια κράτους μέλους.</u></p>

Αιτιολογική έκθεση

Με την προσθήκη που προτείνεται, διασαφηνίζεται ότι η παράνομη διαμονή στην επικράτεια κράτους μέλους δεν μπορεί από μόνη της να θεωρηθεί ως καθοριστικής σημασίας ένδειξη για την ύπαρξη κινδύνου διαφυγής. Σε διαφορετική περίπτωση, θα προέκυπτε ανεπίτρεπτη προκατάληψη που θα ερχόταν σε αντίθεση με το άρθρο 6 της ΣΠΑΔΘΕ (δικαίωμα σε δίκαιη διαδικασία).

Σύσταση 3

Άρθρο 6, παρ.5

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 6</p> <p>Απόφαση επιστροφής</p> <p>5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ανά πάσα στιγμή να χορηγήσουν αυτόνομη άδεια διαμονής ή άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής για ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους, σε υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος παραμένει παράνομα στο έδαφός τους. Στην περίπτωση αυτή δεν εκδίδεται απόφαση επιστροφής ή, εφόσον έχει ήδη εκδοθεί, ανακαλείται.</p>	<p>Άρθρο</p> <p>Απόφαση επιστροφής</p> <p>5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ανά πάσα στιγμή να χορηγήσουν αυτόνομη άδεια διαμονής ή άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής για ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους, σε υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος παραμένει παράνομα στο έδαφός τους. Στην περίπτωση αυτή δεν εκδίδεται απόφαση επιστροφής ή, εφόσον έχει ήδη εκδοθεί, ανακαλείται.</p> <p><u>5.α) Τα κράτη μέλη προστατεύουν τα θύματα και τις μάρτυρες περιπτώσεων εμπορίου ανθρώπων. Στις περιπτώσεις αυτές, είτε δεν εκδίδεται απόφαση επαναπροώθησης ή, σε περίπτωση που έχει εκδοθεί, αποσύρεται, όσον δεν έχει εξασφαλιστεί ότι τα θύματα και οι μάρτυρες εμπορίου ανθρώπων μπορούν να επαναπροωθηθούν σε ασφαλή τρίτη χώρα. Προκειμένου να διευκολυνθεί η κατάλληλη ανάπτυξη, εκ μέρους των κρατών μελών, των δραστηριοτήτων προστασίας των δικαιωμάτων των μεταναστών, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να διαμορφώσει διάφορους μηχανισμούς χρηματοδοτικής στήριξής τους.</u></p>

Αιτιολογική έκθεση

Με την τροποποίηση που προτείνει, η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να τονίσει τη σημασία που έχει η προστασία αυτής της ομάδας. Τα θύματα και οι μάρτυρες περιπτώσεων εμπορίου ανθρώπων δεν πρέπει απλώς να χρησιμεύουν ως μέσα για την προώθηση ποινικών διαδικασιών. Αυτό που πρέπει πολύ περισσότερο να γίνει είναι να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση που επικρατεί στη χώρα προέλευσης, έτσι ώστε να μη δημιουργούνται καταστάσεις που επιτρέπουν τον εκβιασμό και την εκτόξευση σοβαρών απειλών εκ μέρους των υπαιτίων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αναλάβει μέρος των ευθυνών σε όλες τις πολιτικές καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης, η οποία δεν είναι σήμερα χωριστό πρόβλημα της κάθε χώρας, αλλά μία πρόκληση για την Ένωση, στο σύνολό της. Οι Δημοσιονομικές προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2007-2013 προβλέπουν μηχανισμούς οικονομικής ενίσχυσης στο πλαίσιο του προγράμματος για τον Χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Συγκεκριμένα μέρη αυτού του προγράμματος αφιερώνονται στις πολιτικές για τη μετανάστευση και την ενσωμάτωση και μπορούν, εν μέρει, να χρησιμεύσουν για τους σκοπούς αυτούς.

Σύσταση 4

Άρθρο 8, παρ. 2

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p style="text-align: center;">Άρθρο 8 Αναβολή</p> <p>1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλουν την εκτέλεση απόφασης επιστροφής για εύλογο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη αναβάλλουν την εκτέλεση της απόφασης απομάκρυνσης, για όσο χρόνο επικρατούν οι ακόλουθες περιστάσεις:</p> <p>(α) αδυναμία του υπηκόου τρίτης χώρας να ταξιδέψει ή να μεταφερθεί στη χώρα επιστροφής λόγω της φυσικής ή διανοητικής του κατάστασης</p> <p>(β) τεχνικοί λόγοι, όπως απουσία μέσων μεταφοράς ή ύπαρξη άλλων δυσχερειών που καθιστούν αδύνατη την αναγκαστική απομάκρυνση υπό ανθρώπινες συνθήκες και με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του υπηκόου τρίτης χώρας</p> <p>(γ) μετά από εκτίμηση των συνθηκών υπό τις οποίες θα επιστρέψει ένας ασυνόδευτος ανήλικος, απουσία εγγυήσεων ότι μπορεί να παραδοθεί κατά την άφιξη ή την αναχώρησή του σε μέλος της οικογένειάς του, σε αντίστοιχο αντιπρόσωπο, κηδεμόνα ή αρμόδιο υπάλληλο της χώρας επιστροφής.</p> <p>3. Εάν αναβληθεί η εκτέλεση απόφασης επιστροφής ή απομάκρυνσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις στον ενδιαφερόμενο υπηκόο τρίτης χώρας, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος διαφυγής του, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση οικονομικής εγγύησης, η κατάθεση εγγράφων ή η υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 8 Αναβολή</p> <p>1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλουν την εκτέλεση απόφασης επιστροφής για εύλογο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη αναβάλλουν την εκτέλεση της απόφασης απομάκρυνσης, για όσο χρόνο επικρατούν οι ακόλουθες περιστάσεις:</p> <p>(α) αδυναμία του υπηκόου τρίτης χώρας να ταξιδέψει ή να μεταφερθεί στη χώρα επιστροφής λόγω της φυσικής ή διανοητικής του κατάστασης</p> <p>(β) τεχνικοί λόγοι, όπως απουσία μέσων μεταφοράς ή ύπαρξη άλλων δυσχερειών που καθιστούν αδύνατη την αναγκαστική απομάκρυνση υπό ανθρώπινες συνθήκες και με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του υπηκόου τρίτης χώρας</p> <p>~~(γ) μετά από εκτίμηση των συνθηκών υπό τις οποίες θα επιστρέψει ένας ασυνόδευτος ανήλικος, απουσία εγγυήσεων ότι μπορεί να παραδοθεί κατά την άφιξη ή την αναχώρησή του σε μέλος της οικογένειάς του, σε αντίστοιχο αντιπρόσωπο, κηδεμόνα ή αρμόδιο υπάλληλο της χώρας επιστροφής.~~</p> <p><u>2.α) Οποσδήποτε τα κράτη μέλη πρέπει να αναβάλουν την εκτέλεση της απόφασης για την απομάκρυνση ασυνόδευτου ανήλικου μέχρις ότου υπάρχουν εγγυήσεις ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος μπορεί να παραδοθεί κατά την άφιξη ή την αναχώρησή του σε μέλος της οικογένειάς του, σε αντίστοιχο αντιπρόσωπο, κηδεμόνα ή αρμόδιο υπάλληλο της χώρας επιστροφής, μετά από εκτίμηση του συμφέροντος του ανήλικου και των συνθηκών επαναπατριsmού.</u></p> <p>3. Εάν αναβληθεί η εκτέλεση απόφασης επιστροφής ή απομάκρυνσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις στον ενδιαφερόμενο υπηκόο τρίτης χώρας, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος διαφυγής του, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση οικονομικής εγγύησης, η κατάθεση εγγράφων ή η υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος.</p>

Αιτιολογική έκθεση

Θα ήταν σοβαρό λάθος και σε αντίθεση προς όλες τις συμβάσεις για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και ιδιαίτερα της Σύμβασης της Νέας Υόρκης για τα δικαιώματα των παιδιών, να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να προβαίνουν σε επαναπατρισμό των ανηλικών χωρίς αυτή την επαλήθευση που είναι ουσιώδης προκειμένου να αξιολογηθεί το συμφέρον του ανηλικού, που αποτελεί το βασικό κριτήριο για κάθε απόφαση που αφορά ανηλικούς.

Σύσταση 5

Άρθρο 9, παρ. 3

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 9.: 3</p> <p>Απαγόρευση επανεισόδου</p> <p>3. Η απαγόρευση επανεισόδου μπορεί να ανακληθεί, ιδίως σε περιπτώσεις που ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας:</p> <p>(α) αποτελεί αντικείμενο απόφασης επιστροφής ή απομάκρυνσης για πρώτη φορά·</p> <p>(β) εμφανίστηκε ενώπιον προξενικής αρχής κράτους μέλους·</p> <p>(γ) κατέβαλε όλα τα έξοδα της προηγούμενης διαδικασίας επιστροφής του</p>	<p>Άρθρο 9.: 3</p> <p>Απαγόρευση επανεισόδου</p> <p>3. Η απαγόρευση επανεισόδου μπορεί να ανακληθεί <u>ανά πάσα στιγμή και ώρα</u>, ~~ιδίως σε περιπτώσεις που ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας:~~</p> <p>~~(α) αποτελεί αντικείμενο απόφασης επιστροφής ή απομάκρυνσης για πρώτη φορά·~~</p> <p>~~(β) εμφανίστηκε ενώπιον προξενικής αρχής κράτους μέλους·~~</p> <p>~~(γ) κατέβαλε όλα τα έξοδα της προηγούμενης διαδικασίας επιστροφής του~~</p>

Αιτιολογική έκθεση

Με την τροποποίηση που προτείνεται, διευκρινίζεται η διάταξη. Ιδιαίτερα η ρητή διασύνδεση της επανεισόδου με την καταβολή των εξόδων της διαδικασίας επιστροφής, (στο εδάφιο γ), θα μπορούσε να αποτελέσει αδικαιολόγητη διάκριση υπέρ των πλουσιών ή ακόμη και των οικονομικά ισχυρών συμμοριών λαθρεμπόρων. Η Επιτροπή των Περιφερειών διερωτάται επίσης αν έχει νόημα η υποχρέωση της εμφάνισης ενώπιον προξενικής αρχής κράτους-μέλους.

Σύσταση 6

Άρθρο 12, παρ. 3

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 12</p> <p>Ένδικα μέσα</p> <p>3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν στον ενδιαφερόμενο υπήκοο τρίτης χώρας τη δυνατότητα να ζητήσει νομικές συμβουλές, να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο και, εν ανάγκη, να ζητήσει γλωσσική συνδρομή. Στα πρόσωπα που δεν έχουν επαρκείς πόρους εξασφαλίζεται νομική βοήθεια, εφόσον είναι αναγκαία για την αποτελεσματική πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη.</p>	<p>Άρθρο 12</p> <p>Ένδικα μέσα</p> <p>3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν στον ενδιαφερόμενο υπήκοο τρίτης χώρας τη δυνατότητα να ζητήσει νομικές συμβουλές, να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο και, εν ανάγκη, να ζητήσει γλωσσική συνδρομή. Στα πρόσωπα που δεν έχουν επαρκείς πόρους εξασφαλίζεται νομική βοήθεια, ~~εφόσον είναι αναγκαία για την αποτελεσματική πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη.~~</p>

Αιτιολογική έκθεση

Η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά να χορηγείται νομική βοήθεια σε πρόσωπα τα οποία δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, ανεξάρτητα από την πρόβλεψη της αναγκαιότητας της πράξης αυτής. Το στοιχείο αυτό, δεν μπορεί να αξιολογηθεί με σοβαρότητα εκ των προτέρων, κατά τη διάρκεια μιας εξελισσόμενης διαδικασίας. Συνεπώς, η διαπίστωση της έλλειψης πόρων πρέπει να καθορίζει την παροχή νομικής βοήθειας.

Σύσταση 7

Άρθρο 14, παρ. 1

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 14 Προσωρινή κράτηση</p> <p>1. Εφόσον υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι υπάρχει κίνδυνος διαφυγής και ότι δεν θα αρκούσε η εφαρμογή λιγότερο αυστηρών μέτρων, όπως η τακτική εμφάνιση ενόπιων των αρχών, η κατάθεση χρηματικής εγγύησης, η παράδοση εγγράφων, η υποχρέωση παραμονής σε υποδεικνυόμενο μέρος ή άλλα μέτρα για την αποτροπή του κινδύνου αυτού, τα κράτη μέλη θέτουν σε προσωρινή κράτηση τον υπήκοο τρίτης χώρας για τον οποίο έχει ή πρόκειται να εκδοθεί απόφαση απομάκρυνσης ή επιστροφής. Οι αποφάσεις προσωρινής κράτησης εκδίδονται από τις δικαστικές αρχές.</p>	<p>Άρθρο 14 Προσωρινή κράτηση</p> <p>1. Εφόσον υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι υπάρχει κίνδυνος διαφυγής και ότι δεν θα αρκούσε η εφαρμογή λιγότερο αυστηρών μέτρων, όπως η τακτική εμφάνιση ενόπιων των αρχών, η κατάθεση χρηματικής εγγύησης, η παράδοση εγγράφων, η υποχρέωση παραμονής σε υποδεικνυόμενο μέρος ή άλλα μέτρα για την αποτροπή του κινδύνου αυτού, τα κράτη μέλη θέτουν σε προσωρινή κράτηση τον υπήκοο τρίτης χώρας για τον οποίο έχει ή πρόκειται να εκδοθεί απόφαση απομάκρυνσης ή επιστροφής. Οι αποφάσεις προσωρινής κράτησης εκδίδονται από τις δικαστικές αρχές. <u>Ισχύει το άρθρο 6, παρ.2α.</u></p>

Αιτιολογική έκθεση

Με την προσθήκη που προτείνεται, διασαφηνίζεται ότι η παράνομη διαμονή στην επικράτεια κράτους μέλους δεν μπορεί από μόνη της να θεωρηθεί ως καθοριστικής σημασίας ένδειξη για την ύπαρξη κινδύνου διαφυγής. Σε διαφορετική περίπτωση, θα προέκυπτε ανεπίτρεπτη προκατάληψη που θα ερχόταν σε αντίθεση με το άρθρο 6 της ΣΠΑΔΘΕ (δικαίωμα σε δίκαιη διαδικασία).

Σύσταση 8

Άρθρο 15, παρ. 1

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 15 Όροι προσωρινής κράτησης</p> <p>1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπήκοοι τρίτων χωρών που τίθενται υπό προσωρινή κράτηση να έχουν ανθρώπινη και αξιοπρεπή μεταχείριση, με σεβασμό των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων και σύμφωνα με το διεθνές και εθνικό δίκαιο. Εφόσον το ζητήσουν, μπορεί να τους επιτραπεί να έρθουν το ταχύτερο σε επαφή με τους νόμιμους αντιπροσώπους τους, τα μέλη της οικογένειάς τους και τις αρμόδιες προξενικές αρχές, καθώς και με σχετικές διεθνείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.</p>	<p>Άρθρο 15 Όροι προσωρινής κράτησης</p> <p>1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπήκοοι τρίτων χωρών που τίθενται υπό προσωρινή κράτηση να έχουν ανθρώπινη και αξιοπρεπή μεταχείριση, <u>με σεβασμό του άρθρου 3 της ΣΠΑΔΘΕ των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων</u> και σύμφωνα με το διεθνές και εθνικό δίκαιο. <u>Λαμβάνεται ιδιαίτέρως υπόψη η αναλογικότητα των απαραίτητων κυρώσεων.</u> Εφόσον το ζητήσουν, μπορεί να τους επιτραπεί να έρθουν το ταχύτερο σε επαφή με τους νόμιμους αντιπροσώπους τους, τα μέλη της οικογένειάς τους και τις αρμόδιες προξενικές αρχές, καθώς και με σχετικές διεθνείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.</p>

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση που προτείνεται εξυπηρετεί τη διευκρίνιση της υποχρέωσης που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3 της ΣΠΑΔΘΕ σύμφωνα με την οποία κανείς δεν μπορεί να υποστεί βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή υποτιμητική ποινή ή μεταχείριση.

Το αίτημα σχετικά με την αναλογικότητα των κυρώσεων τονίζεται όλως ιδιαίτέρως από την Επιτροπή των Περιφερειών, επειδή οι γυναίκες μετανάστες, όταν επιστρέφουν στη χώρα από την οποία προέρχονται, πρέπει να αναμένουν ότι θα αντιμετωπίσουν σοβαρά αντίποινα. Ορισμένα πρόσωπα τείνουν προς την επίδειξη ακραίας συμπεριφοράς. Αυτή ακριβώς είναι η περίπτωση που δεν πρέπει να λησμονούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Σύσταση 9

Άρθρο 15, παρ. 2

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 15</p> <p>Όροι προσωρινής κράτησης</p> <p>2. Η προσωρινή κράτηση γίνεται σε ειδικές εγκαταστάσεις προσωρινής κράτησης. Εφόσον το κράτος μέλος δεν μπορεί να εξασφαλίσει διαμονή σε ειδικές εγκαταστάσεις προσωρινής κράτησης και είναι υποχρεωμένο να χρησιμοποιεί σωφρονιστικό κατάστημα, μεριμνά για τον μόνιμο φυσικό διαχωρισμό των υπηκόων τρίτων χωρών υπό προσωρινή κράτηση από τους κρατούμενους του κοινού δικαίου.</p> <p>Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις περιπτώσεις εύλωτων ατόμων. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ανήλικοι να μην τίθενται σε προσωρινή κράτηση σε συνήθη σωφρονιστικά καταστήματα. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι διαχωρίζονται από τους ενήλικες, εκτός εάν κρίνεται ότι αυτό είναι προς το συμφέρον του παιδιού.</p>	<p>Άρθρο 15</p> <p>Όροι προσωρινής κράτησης</p> <p>2. Η προσωρινή κράτηση γίνεται σε ειδικές εγκαταστάσεις προσωρινής κράτησης. Εφόσον το κράτος μέλος δεν μπορεί να εξασφαλίσει διαμονή σε ειδικές εγκαταστάσεις προσωρινής κράτησης και είναι υποχρεωμένο να χρησιμοποιεί σωφρονιστικό κατάστημα, μεριμνά για τον μόνιμο φυσικό διαχωρισμό των υπηκόων τρίτων χωρών υπό προσωρινή κράτηση από τους κρατούμενους του κοινού δικαίου. <u>Διασφαλίζεται η παροχή της κατάλληλης ιατρικής περίθαλψης στην περίπτωση ψυχικών ή σωματικών προβλημάτων. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην περίθαλψη προσώπων που έχουν υποστεί τραυματικές εμπειρίες.</u></p> <p><u>Λαμβάνονται ιδιαίτερος υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών. Έτσι, λαμβάνεται οποσδήποτε μέριμνα για τον διαχωρισμό αυτών από τους άνδρες στους χώρους προσωρινής κράτησης.</u></p> <p>Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις περιπτώσεις εύλωτων ατόμων. <u>Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την τήρηση της σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού, της 20ης Νοεμβρίου 1989.</u> Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ανήλικοι να μην τίθενται σε προσωρινή κράτηση σε συνήθη σωφρονιστικά καταστήματα. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι διαχωρίζονται από τους ενήλικες, εκτός εάν κρίνεται ότι αυτό είναι προς το συμφέρον του παιδιού.</p>

Αιτιολογική έκθεση

με τις τροποποιήσεις που προτείνονται, διευκρινίζεται ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εξασφαλίζουν τη δέουσα ιατρική περίθαλψη στους χώρους προσωρινής κράτησης.

Πρέπει να ληφθούν ρητώς υπόψη τα δικαιώματα των γυναικών και των νεανίδων.

Πρέπει να τηρηθούν πλήρως οι διατάξεις της σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού, της 20ης Νοεμβρίου 1989. Ιδιαίτερος, πρέπει να τονιστούν τα δικαιώματα στην ελευθερία της σκέψης, συνείδησης και θρησκευτικής πίστης, η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η προστασία από τη βία, την κακομεταχείριση και την παραμέληση, το δικαίωμα την προστασία της υγείας, το δικαίωμα στη μόρφωση, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση και η προστασία των μειονοτήτων.

Σύσταση 10

Άρθρο 11, παράγραφος 1

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2005)391 τελικό – 2005/0167 (COD)	Τροπολογία
<p>Άρθρο 11</p> <p>Τύπος</p> <p>1. Οι αποφάσεις επιστροφής και απομάκρυνσης εκδίδονται εγγράφως.</p> <p>Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε στη σχετική απόφαση να αναφέρονται οι νομικοί και πραγματικοί λόγοι και να ενημερώνεται γραπτώς ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας σχετικά με τα διαθέσιμα ένδικα μέσα.</p>	<p>Άρθρο 11</p> <p>Τύπος</p> <p>1. Οι αποφάσεις επιστροφής και απομάκρυνσης εκδίδονται εγγράφως.</p> <p>Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε στη σχετική απόφαση να αναφέρονται οι νομικοί και πραγματικοί λόγοι και να ενημερώνεται γραπτώς ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας σχετικά με τα διαθέσιμα ένδικα μέσα.</p> <p><u>1α Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν και επιτρέπουν την επίδοση επίσημων εγγράφων και αποφάσεων άλλων κρατών μελών στα πλαίσια των τηρουμένων διαδικασιών.</u></p>

Αιτιολογική έκθεση

Για να λειτουργήσει το σύστημα της υπό συζήτηση οδηγίας, πρέπει τα να εξασφαλισθεί η αναγνώριση και η επίδοση εγγράφων άλλων κρατών μελών στην επικράτεια του κάθε κράτους μέλους. Αυτό πρέπει να γίνει με τη σύναψη διμερών ή πολυμερών συμφωνιών, οι οποίες θα καλύπτουν και την αναγκαία διοικητική υποστήριξη.

Σύσταση 11

Άρθρο 16α

Βρυξέλλες,
COM (2005)391 τελικό

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών

Μέχρι στιγμής, το προαναφερόμενο έγγραφο περιλαμβάνει τα κεφάλαια I έως VI.

Η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει να συμπληρωθεί το κείμενο με την προσθήκη του ακόλουθου κεφαλαίου V.α:

Κεφάλαιο V.α**ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΠ**

Άρθρο 16α

Κεντρικό σύστημα ΤΠ για την καταχώρηση προσωπικών δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη καταχωρούν και ενημερώνουν σε ένα κεντρικό σύστημα ΤΠ που διατίθεται από την ΕΕ τα σχετικά με τις διαδικασίες προσωπικά δεδομένα παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών που επαναπωδήθηκαν ή πρέπει να επαναπωδήθουν από κάποιο κράτος μέλος.
2. Τα εκτελεστικά όργανα στα κράτη μέλη έχουν πρόσβαση στο σύστημα αυτό και υποχρεούνται να πραγματοποιήσουν τη μεταφορά δεδομένων που αναφέρεται στο σημείο 1.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2006

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διακρατική κινητικότητα εντός της Κοινότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης: Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα

(2006/C 206/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διακρατική κινητικότητα εντός της Κοινότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης: Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα, COM(2005) 450 τελικό·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 10ης Οκτωβρίου 2005 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της ΕΤΠ, της 10ης Νοεμβρίου 2005, να αναθέσει τις σχετικές εργασίες στην επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία»·

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της επιτροπής «Πολιτισμός και παιδεία» που υιοθετήθηκε την 1η Μαρτίου 2006 (CdR 34/206 rev. 1) με βάση την εισηγητική έκθεση του. κ. **Luciano, Προέδρου της Αυτόνομης Περιφέρειας Valle d'Aosta (IT/ALDE)**·

υιοθέτησε κατά την 64η σύνοδο ολομέλειας της 26^{ης} και 27^{ης} Απριλίου 2006 (συνεδρίαση της 27^{ης} Απριλίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

1.1 **σημειώνει** ότι η Ευρώπη ορίζει, στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, την διά βίου μάθηση ως ακρογωνιαίο λίθο της ανθρώπινης και επαγγελματικής ανάπτυξης. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση, όχι μόνο για την προπαρασκευή της σταδιοδρομίας, αλλά καθ'όλη τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου, θα έχουν αποφασιστική σημασία από τη σκοπιά της τεχνολογικής καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας, τόσο για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης όσο και για την προπαρασκευή των ατόμων που θα τις καταλάβουν,

1.2 **τονίζει** ότι η μάθηση καθίσταται εξόχως αποτελεσματική όταν αντιμετωπίζεται και βιώνεται ως ενεργός διαδικασία και όχι ως παθητική ταμίευση περιεχομένων. Ακόμη και σήμερα οι δραστηριότητες κατάρτισης των ενηλίκων αποβαίνουν εξαιρετικά αποτελεσματικές όταν οι συνεπαγόμενες αλλαγές κινητοποιούν τις ικανότητες και αρμοδιότητες που απαιτούνται από τη σύγχρονη κοινωνία προκειμένου το άτομο να ανταποκρίνεται ενσυνείδητως στον ρόλο του ως πολίτη και στο επαγγελματικό του μέλλον. Η συμμετοχή σε δραστηριότητες κατάρτισης αποκτά σημασία εφόσον το άτομο προγραμματίζει το επαγγελματικό και υπαρξιακό του μέλλον κατά τρόπον ώστε να αναπτύσσεται ως άτομο και παράλληλα να συμβάλλει στην πρόοδο της κοινωνίας,

1.3 **τονίζει** ότι οι εμπειρίες από τη συμμετοχή ενός ατόμου σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης σε άλλη χώρα αποτελούν μέσον αναστοχασμού των ιδίων γνωστικών στρατηγικών του, το γεγονός δε ότι προσπαθεί να εστιάσει και να προσαρμόσει τα προσόντα του σε ένα διαφορετικό πλαίσιο, βελ-

τώνει τις στρατηγικές διαχείρισης των πνευματικών του πόρων, αξιοποιεί και ενισχύει την αυτονομία του καθώς και τις δυνατότητες επικοινωνίας που διαθέτει,

1.4 **επιβεβαιώνει** ότι η εκπαιδευτική ή επαγγελματική κατάρτιση σε άλλη χώρα, εάν υπάρχει προετοιμασία με την κατάλληλη κατεύθυνση και βοήθεια, αποκτά εκπαιδευτική μια σημασία που υπερβαίνει την επαγγελματική καταξίωση και εισέρχεται σε πολύ ευρύτερη σφαίρα. Εάν με την έννοια παιδεία δεν εννοούμε απλώς την απόκτηση μιας σειράς γνώσεων, αλλά το σύνολο συμπεριφορών, αξιών, λειτουργικών γνώσεων μιας δεδομένης ομάδας ατόμων, τότε η εμπειρία από τη διαμονή στο εξωτερικό μπορεί να αποτελέσει την καλύτερη βάση για τη δημιουργία μιας αυθεντικής παιδείας της ΕΕ,

1.5 **σημειώνει** ότι η υιοθέτηση μιας διαπολιτισμικής προσέγγισης της πραγματικότητας προϋποθέτει πνεύμα συναλλαγής και συμπάθειας, η δε εργασία και η κατάρτιση αποτελούν προνομιούχα πεδία για την αντιμετώπιση της πολυμέρειας και την αναγνώριση του σύνθετου χαρακτήρα κάθε πολιτιστικής παράδοσης. Πράγματι, χάρη στην αξία που τους αποδίδεται, στις ποικίλες και ελαστικές μορφές οργάνωσης και στις πτυχές διαπροσωπικής σχέσης βοηθούν στο ξεπέραςμα των προκαταλήψεων και των γενικεύσεων,

1.6 **θεωρεί** ότι η αύξηση της ποιότητας των εμπειριών κινητικότητας σημαίνει διασφάλιση των προϋποθέσεων που καθιστούν δυνατή την πλήρη αναγνώριση του ρόλου που διαδραματίζουν τα άτομα για την εξύψωση του επιπέδου συνείδησης και δεξιοτήτων της χώρας προέλευσης καθώς και την εισαγωγή νέων γνώσεων, πολιτιστικών κινήτρων, παραδόσεων και γλωσσών στη φιλοξενούσα χώρα,

1.7 **επικροτεί** την πρόταση της Επιτροπής διότι, κατά τη λογική που εκτέθηκε, αναβαθμίζει τη γενική στάθμη ποιότητας της ευρωπαϊκής κατάρτισης, προτείνοντας ένα πρότυπο το οποίο, με βάση την ιδέα ότι πρώτησιμη σημασία έχει το ενδιαφερόμενο άτομο, να διασφαλίζει την καλύτερη δυνατή κάρπωση και τον θετικότερο αντίκτυπο της ευκαιρίας κατάρτισης τόσο στο ίδιο το άτομο όσο και στην κοινωνία γενικότερα,

1.8 **τονίζει** ότι πρέπει να υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ της αξίας που αποδίδουν τα άτομα στις εμπειρίες ανταλλαγής και της αξίας που οι χώρες προέλευσης και υποδοχής αποδίδουν με τη σειρά τους στις μεμονωμένες εμπειρίες καθώς και στα προγράμματα κινητικότητας στο σύνολό τους. Οι ενδείξεις που περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό χάρτη ποιότητας για την κινητικότητα αποτελούν από την άποψη αυτή προϋπόθεση προκειμένου να είναι θετική η εμπειρία των συμμετεχόντων, τόσο στη χώρα υποδοχής όσο και στη χώρα προέλευσης, μετά την επιστροφή τους. Το παράδειγμα αυτό μπορεί να γίνει πολύ αισθητό ανάλογα με τις δυνατότητες διαχείρισης και συντονισμού της κινητικότητας που διαθέτουν οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς,

1.9 **φρονεί** ότι η διασφάλιση ορθής και εμπειριστατωμένης πληροφόρησης εξαρτάται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες μπορούν να παρακινήσουν το άτομο να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία μιας επιμορφωτικής διαμονής στο εξωτερικό και να την εντάξει στο πλαίσιο της επαγγελματικής του ανάπτυξης και να μεταφέρει τις δεξιότητες που απέκτησε στη χώρα προέλευσης. Οι τοπικοί φορείς αυτοδιοίκησης μπορούν συνεπώς να διαδραματίσουν σημαντικότατο ρόλο όσον αφορά την ποιότητα και αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων κινητικότητας,

1.10 **σημειώνει ότι** οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι σε θέση να εξασφαλίζουν αποτελεσματικότερα δράσεις ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού γενικότερα και των νέων ειδικότερα, με τις οποίες διασαφηνίζονται οι ευκαιρίες κινητικότητας που παρέχονται για την πολιτιστική και επαγγελματική ανάπτυξη. Πράγματι, η κινητικότητα καθιστά δυνατή την υπέρβαση όχι μόνο των οικονομικών εμποδίων που αντιμετωπίζει το άτομο για την πλήρη

πραγμάτωση της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας, αλλά και την υπέρβαση των πολιτιστικών εμποδίων,

1.11 επιπλέον, η ΕΤΠ **θεωρεί** ότι είναι απαραίτητο να παρέχεται στους συμμετέχοντες όχι μόνο η κατάλληλη γλωσσολογική, παιδαγωγική και πρακτική προετοιμασία, αλλά και υποστήριξη επαγγελματικού προσανατολισμού για την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος πολιτιστικής και επαγγελματικής ανάπτυξης. Πράγματι, σήμερα περισσότερο από άλλοτε, τα ευρωπαϊκά προγράμματα επαγγελματικής κινητικότητας πρέπει να καταστούν ιδιαίτερα εξατομικευμένα και να αποτελέσουν πόρο που θα διοχετεύεται στον κόσμο της εργασίας. Για τον λόγο αυτό, μετά την επιστροφή, θα είναι απαραίτητο να διευκολύνεται η αναγνώριση των αποκτηθέντων προσόντων και η χρησιμοποίησή τους στο πλαίσιο εργασίας βάσει ισχυόντων μέσων αναγνώρισης και αξιοποίησης των αποκτηθέντων προσόντων (όπως π.χ. το μέσο Κινητικότητα - Europass),

1.12 **διαβεβαιώνει** ότι εκτός του συντονιστικού ρόλου και των επαφών με τους οργανισμούς των χωρών υποδοχής με σκοπό τη διασφάλιση ποιότητας της διοικητικής μέριμνας και κηδεμονίας, πρωταρχική σημασία έχει η παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων της κινητικότητας στον πληθυσμό συνολικά, στα εκπαιδευτικά συστήματα καθώς και στο σύστημα παραγωγής. Φαίνεται συνεπώς ότι έχει θεμελιώδη σημασία η δημιουργία συνεργειών μεταξύ υπηρεσιών, φορέων κατάρτισης, σχολείων και πανεπιστημίων. Τα τελευταία θα πρέπει να αξιοποιούν στον τομέα τους τις τυπικές και άτυπες γνώσεις που απέκτησαν οι συμμετέχοντες,

1.13 **τονίζει** ότι δεν πρέπει να υποτιμάται το γεγονός ότι κατά την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού χάρτη ποιότητας για την κινητικότητα προβλέπεται ανταλλαγή γνώσεων και σύγκριση μεταξύ των διαφόρων φορέων και ειδικευμένων υπηρεσιών των κρατών μελών προκειμένου να προσδιορισθεί ένας κοινός και συμμετοχικός τρόπος λειτουργίας. Το αποτέλεσμα των διαδικασιών αυτών θα είναι αναμφισβήτητη προάγγελος επωφελών εφαρμογών και σε άλλους τομείς, από την εδαφική οικονομική ανάπτυξη έως την κατάρτιση και την ανταλλαγή των εργαζομένων, και έτσι θα δημιουργηθούν νέες σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεργασίας ως βάση της αμοιβαίας αναγνώρισης.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Παρατήρηση 1

Παράρτημα, σημείο 1

Σχέδιο γνωμοδότησης	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>1. Καθοδήγηση και πληροφόρηση</p> <p>Οι πιθανοί υποψήφιοι για την κινητικότητα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστες πηγές καθοδήγησης και πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας και τους όρους στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να πραγματοποιηθεί.</p>	<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>1. Καθοδήγηση και πληροφόρηση</p> <p>Οι πιθανοί υποψήφιοι για την κινητικότητα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστες πηγές καθοδήγησης και πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας και τους όρους στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να πραγματοποιηθεί.</p> <p>Το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο διαδραματίζει κεντρικό ρόλο για την πρόσβαση στην πληροφόρηση και, όπου απαιτείται, στα προγράμματα κινητικότητας των συμμετεχόντων πρέπει να περιλαμβάνονται επαφές με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.</p>

Αιτιολογία

Στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο απευθύνονται κατά προτεραιότητα οι πιθανοί συμμετέχοντες στα προγράμματα ανταλλαγής για να πληροφορηθούν και να λάβουν κατευθύνσεις. Πρόκειται για το εγγύτερο προς τους πολίτες επίπεδο και αυτό που γνωρίζει καλύτερα τις ανάγκες του πληθυσμού του και συνεπώς μπορεί να υποδεικνύει τις υπάρχουσες ευκαιρίες, να προγραμματίζει δράσεις και να παρέχει υπηρεσίες καθοδήγησης και υποστήριξης προς τους ενδιαφερομένους, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των δημοτών και η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων.

Παρατήρηση 2

Παράρτημα, σημείο 3

Σχέδιο γνωμοδότησης	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>3. Εξατομίκευση</p> <p>Η κινητικότητα που αναλαμβάνεται για σκοπούς εκπαίδευσης ή κατάρτισης πρέπει να ταιριάζει κατά το δυνατό περισσότερο με την προσωπική πορεία μάθησης, τις δεξιότητες και κίνητρα των συμμετεχόντων και να σχεδιάζεται για την ανάπτυξη ή τη συμπλήρωσή τους.</p>	<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>3. Εξατομίκευση</p> <p>Η κινητικότητα που αναλαμβάνεται για σκοπούς εκπαίδευσης ή κατάρτισης πρέπει να ταιριάζει κατά το δυνατό περισσότερο με την προσωπική πορεία μάθησης, τις δεξιότητες και κίνητρα των συμμετεχόντων και να σχεδιάζεται για την ανάπτυξη ή τη συμπλήρωσή τους, <u>τόσο στα πλαίσια της επίσημης όσο και της ανεπίσημης εκπαίδευσης, με βάση την παιδαγωγική αρχή του μη αποκλεισμού και με την απόδοση ιδιαίτερης σημασίας στην επίδραση που έχει η ανεπίσημη εκπαίδευση στους νέους.</u></p>

Αιτιολογία

Πρέπει να αποδίδεται η ίδια σημασία στην επίσημη όσο και στην ανεπίσημη εκπαίδευση.

Παρατήρηση 3

Παράρτημα, σημείο 5

Σχέδιο γνωμοδότησης	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>5. Γλωσσικές πτυχές</p> <p>Οι γλωσσικές δεξιότητες είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική μάθηση. Οι συμμετέχοντες και οι οργανώσεις τους αποστολής και υποδοχής, πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη γλωσσική προετοιμασία. Οι ρυθμίσεις κινητικότητας πρέπει να περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> — πριν από την αναχώρηση, τη γλωσσική αξιολόγηση και την ευκαιρία παρακολούθησης κύκλου μαθημάτων στη γλώσσα της χώρας υποδοχής καθώς και στη γλώσσα διδασκαλίας, εάν είναι διαφορετική· — στη χώρα υποδοχής, τη γλωσσική υποστήριξη και την παροχή συμβουλών. 	<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>5. Γλωσσικές πτυχές</p> <p>Οι γλωσσικές δεξιότητες είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική μάθηση. Οι συμμετέχοντες και οι οργανώσεις τους αποστολής και υποδοχής, πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη γλωσσική προετοιμασία <u>στις ζώνες όπου ομιλούνται μειονοτικές γλώσσες, προκειμένου να διευκολυνθεί μεγαλύτερη ένταξη.</u> Οι ρυθμίσεις κινητικότητας πρέπει να περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> — πριν από την αναχώρηση, τη γλωσσική αξιολόγηση και την ευκαιρία παρακολούθησης κύκλου μαθημάτων στη γλώσσα της χώρας υποδοχής καθώς και στη γλώσσα διδασκαλίας, εάν είναι διαφορετική· — στη χώρα υποδοχής, τη γλωσσική υποστήριξη και την παροχή συμβουλών.

Αιτιολογία

Οι εθνικοί και κοινοτικοί φορείς πρέπει να συνεργάζονται στενά με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τα πανεπιστήμια στις ζώνες όπου ομιλούνται μειονοτικές γλώσσες και να ενθαρρύνουν περισσότερους σπουδαστές να παρακολουθούν μαθήματα των γλωσσών αυτών πριν αρχίσουν τα προγράμματα ανταλλαγής που έχουν επιλέξει.

Παρατήρηση 4

Παράρτημα, σημείο 8

Σχέδιο γνωμοδότησης	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>8. Αναγνώριση</p> <p>Εάν μια περίοδος σπουδών ή τοποθέτησης στο εξωτερικό αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα επίσημου προγράμματος σπουδών ή κατάρτισης, αυτό το γεγονός πρέπει να αναφερθεί στο σχέδιο μάθησης και οι συμμετέχοντες πρέπει να λάβουν βοήθεια προκειμένου να εξασφαλισθεί η επαρκής αναγνώριση και πιστοποίησή της. Ο τρόπος με τον οποίο θα λειτουργεί η αναγνώριση πρέπει να καθορισθεί στο σχέδιο μάθησης. Για άλλα είδη κινητικότητας και ιδίως εκείνα στο πλαίσιο της ανεπίσημης εκπαίδευσης και κατάρτισης, πρέπει να εκδίδεται ένα πιστοποιητικό έτσι ώστε ο συμμετέχων να είναι σε θέση να καταδείξει την ενεργό συμμετοχή του/της και τα αποτελέσματα μάθησης κατά ικανοποιητικό και αξιόπιστο τρόπο.</p>	<p>Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα</p> <p>8. Αναγνώριση</p> <p>Εάν μια περίοδος σπουδών ή τοποθέτησης στο εξωτερικό αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα επίσημου προγράμματος σπουδών ή κατάρτισης, αυτό το γεγονός πρέπει να αναφερθεί στο σχέδιο μάθησης και οι συμμετέχοντες πρέπει να λάβουν βοήθεια προκειμένου να εξασφαλισθεί η επαρκής αναγνώριση και πιστοποίησή της. Ο τρόπος με τον οποίο θα λειτουργεί η αναγνώριση πρέπει να καθορισθεί στο σχέδιο μάθησης. Για άλλα είδη κινητικότητας και ιδίως εκείνα στο πλαίσιο της ανεπίσημης εκπαίδευσης και κατάρτισης, πρέπει να εκδίδεται ένα πιστοποιητικό έτσι ώστε ο συμμετέχων να είναι σε θέση να καταδείξει την ενεργό συμμετοχή του/της και τα αποτελέσματα μάθησης κατά ικανοποιητικό και αξιόπιστο τρόπο.</p> <p><u>Η ΕΤΠ τονίζει την σπουδαιότητα της αναγνώρισης και ζητεί από τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τα ισχύοντα μέσα αναγνώρισης ή να τα δημιουργήσουν σε περίπτωση που δεν υπάρχουν. Τα υφιστάμενα μέσα αναγνώρισης πρέπει να αξιολογηθούν πλήρως και ιδιαίτερα το έγγραφο «Κινητικότητα Europass» προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχής περάτωση της εμπειρίας των συμμετεχόντων.</u></p>

Αιτιολογία

Τονίζεται η σημασία της αναγνώρισης των προσόντων και τίτλων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια ενός προγράμματος ανταλλαγής για να επιταθεί η διαφάνεια των προσόντων και να αυξηθεί συνεπώς η κινητικότητα εργαζομένων και φοιτητών. Η ΕΤΠ καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν στην πράξη τα υφιστάμενα μέσα αναγνώρισης.

Παρατήρηση 5

Παράρτημα, σημείο 9

Σχέδιο γνωμοδότησης	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>9. Επανάταξη και αξιολόγηση</p> <p>Κατά την επιστροφή τους στη χώρα προέλευσης, οι συμμετέχοντες πρέπει να λάβουν καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο κάνουν χρήση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους. Πρέπει να διατίθεται η κατάλληλη βοήθεια όσον αφορά την επανένταξη στο κοινωνικό, εκπαιδευτικό ή επαγγελματικό περιβάλλον της χώρας προέλευσης στα άτομα που επιστρέφουν ύστερα από μακροχρόνια κινητικότητα. Η εμπειρία που αποκτήθηκε πρέπει να αξιολογηθεί κατάλληλα από τους συμμετέχοντες, από κοινού με τις αρμόδιες οργανώσεις, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο έχουν τηρηθεί οι στόχοι του σχεδίου μάθησης.</p>	<p>9. Επανάταξη και αξιολόγηση</p> <p>Κατά την επιστροφή τους στη χώρα προέλευσης, οι συμμετέχοντες πρέπει να λάβουν καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο κάνουν χρήση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους. Πρέπει να διατίθεται η κατάλληλη βοήθεια όσον αφορά την επανένταξη στο κοινωνικό, εκπαιδευτικό ή επαγγελματικό περιβάλλον της χώρας προέλευσης στα άτομα που επιστρέφουν ύστερα από μακροχρόνια κινητικότητα. Η εμπειρία που αποκτήθηκε πρέπει να αξιολογηθεί κατάλληλα από τους συμμετέχοντες, από κοινού με τις αρμόδιες οργανώσεις, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο έχουν τηρηθεί οι στόχοι του σχεδίου μάθησης.</p> <p><u>Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να απασχολούν ή να προσλαμβάνουν, όποτε είναι δυνατόν, επιτυχείς συμμετέχοντες οι οποίοι θα δρουν ως «πρεσβευτές της κινητικότητας» και θα ενθαρρύνουν και άλλους να ακολουθήσουν το παράδειγμα τους και θα τους παρέχουν συμβουλές από την προσωπική τους εμπειρία.</u></p>

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2006

Ο Πρόεδρος
Της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος διαπολιτισμικού διαλόγου (2008)»

(2006/C 206/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου (2008) (COM(2005) 467 τελικό)

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2005, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για το θέμα σύμφωνα με το άρθρο 128 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της, της 12ης Απριλίου 2005, να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία» την επεξεργασία της σχετικής γνωμοδότησης

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 151 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το οποίο ορίζει ότι «Η Κοινότητα όταν αναλαμβάνει δράσεις δυνάμει άλλων διατάξεων της παρούσας Συνθήκης, λαμβάνει υπόψη τις τις πολιτισμικές πτυχές, αποβλέποντας ειδικότερα στο σεβασμό και στην προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών της»

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 22 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης, το οποίο ορίζει ότι «Η Ένωση σέβεται την πολιτισμική, θρησκευτική, και γλωσσική πολυμορφία»

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη σύμβαση της UNESCO της 20ής Οκτωβρίου 2005 για την προστασία της πολυμορφίας της καλλιτεχνικής έκφρασης

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση της επιτροπής «Πολιτισμός και παιδεία», της 1ης Μαρτίου 2006 (CdR 44/2006 rev.1) (Εισηγητής: ο κ. András Mátyás, Δήμαρχος Szirák (HU/UEN-EA))

κατά την 64η σύνοδο ολομέλειάς της, της 26ης και 27ης Απριλίου 2006 (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

των σημαντικότερων ανταλλαγών με τον υπόλοιπο κόσμο, μέσω του εμπορίου, της εκπαίδευσης, της αναψυχής και της παγκοσμιοποίησης, γενικά, αυξάνει τη διάδραση των πολιτών στην Ευρώπη

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **τονίζει** ότι η δύναμη της Ευρώπης έγκειται στην ποικιλομορφία της και ότι ο σεβασμός της πολιτισμικής, γλωσσικής, εθνοτικής, και θρησκευτικής και πολυμορφίας είναι μια από τις θεμελιώδεις αρχές που υποστηρίζουν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, στόχος της οποίας δεν είναι η ισοπέδωση των διαφορών ή η δημιουργία ομοιόμορφων ταυτοτήτων, αλλά η προώθηση της μεγαλύτερης συνεργασίας και της καλύτερης αμοιβαίας κατανόησης των λαών της Ευρώπης

1.2 **σημειώνει** την έκταση της μετανάστευσης στην ΕΕ. Οι διάφορες δημόσιες διοικήσεις πρέπει να θέσουν στη διάθεση των μεταναστών όλα τα μέσα που θα τους επιτρέψουν να μετατραπούν σε πηγή διαπολιτισμικής ανταλλαγής, προκειμένου να ενταχθούν πλήρως στις κοινωνίες μας

1.3 **διαπιστώνει** ότι ο αντίκτυπος των διαδοχικών διευρύνσεων της Ένωσης, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη κινητικότητα λόγω της ενιαίας αγοράς των παλαιών και νέων μεταναστευτικών ροών,

1.4 **επικροτεί** την πρωτοβουλία της Επιτροπής όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Έτος διαπολιτισμικού διαλόγου 2008 και εγκρίνει τον κύριο στόχο της που συνίσταται στην ευαισθητοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτών και όλων όσων ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τις κοινές πολιτισμικές αξίες της Ευρώπης και τη σημασία της ανάπτυξης μιας ενεργού ευρωπαϊκής ιθαγένειας ανοικτής στον κόσμο, σεβόμενης την πολιτισμική ποικιλομορφία, και βασιζόμενης στις αξίες που είναι κοινές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένα Ευρωπαϊκό Έτος αφιερωμένο στον διαπολιτισμικό διάλογο αποτελεί μοναδικό μέσο ευαισθητοποίησης και εμπλοκής των πολιτών, όπου με την έννοια διαπολιτισμικός διάλογος νοείται ένας διάλογος στον οποίο θα συμμετέχουν όλες οι συνιστώσες και οι ομάδες της κοινωνίας

1.5 **επιδοκιμάζει** το γεγονός ότι οι υποψήφιες χώρες θα συνδεθούν στενά με το σχέδιο μέσω άλλων πρωτοβουλιών για την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και υποστηρίζει την προσπάθεια που καταβάλλεται για να διασφαλιστεί ώστε το Ευρωπαϊκό Έτος διαπολιτισμικού διαλόγου και οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται σε συνεργασία με τις χώρες ΕΖΕΣ, τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, και τις χώρες εταίρους που συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή πολιτική καλής γειτονίας, να αλληλοσυμπληρώνονται

1.6 **υπογραμμίζει** το γεγονός ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές:

- διαθέτουν ευρείες αρμοδιότητες για την προώθηση διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων και διαλόγου και αναλαμβάνουν μείζονες ευθύνες δημιουργίας και υποστήριξης της μεγάλης πολιτισμικής πολυμορφίας μας καθώς και ένταξης στην κοινωνία των διαφόρων κοινωνικών ομάδων που ζουν σε αυτή
- διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διάδοση και στην εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών και των ανταλλαγών εμπειριών στον τομέα αυτό, διότι εξασφαλίζουν κυρίως τον συντονισμό των πολυδιάστατων τοπικών και περιφερειακών δικτύων στον πολιτισμικό τομέα, συνδέοντας σε αυτά το σύνολο των ενδιαφερόμενων φορέων.

2. Σημασία του διαπολιτισμικού διαλόγου

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 **επαναλαμβάνει** ότι η αρχή που υποστηρίζει τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης είναι ο σεβασμός και η προαγωγή της πολιτισμικής πολυμορφίας. Η πολιτισμική πολυμορφία αποτελεί πηγή πλούτου που πρέπει να διαφυλαχθεί και ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής ιδιγένειας· κατά συνέπεια, οι αξίες που αντιπροσωπεύει πρέπει να διαφυλαχθούν. Ο διαπολιτισμικός διάλογος αποτελεί, εν προκειμένω, σημαντικό μέσο για την καλύτερη κατανόηση της πολιτισμικής πολυμορφίας

2.2 **υπογραμμίζει** ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση, ειδικότερα των πολιτισμικών παραδόσεων, των θρησκευτικών δοξασιών και της ιστορίας. Η προσέγγιση αυτή μπορεί, επίσης, να μας προφυλάξει από τον διπλό κίνδυνο της πολιτισμικής αδιαφορίας και της ισοπέδωσης, αφενός, και της ανόδου τάσεων μισαλλοδοξίας και ξενοφοβίας, αφετέρου, που ευνοούν την αντικοινωνική συμπεριφορά. Η ΕΠΠ επαναλαμβάνει ότι πρέπει να ενισχυθεί η διαπολιτισμική συνεργασία προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολιτισμικές διαφορές αποτελούν το μέσο ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ των πολιτών στην Ευρώπη της πολυγλωσσίας και της πολιτισμικής πολυμορφίας (*)

2.3 **τονίζει** με έμφαση ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος συμβάλλει, επίσης, στην τροχοπέδηση των ακραίων τάσεων ορισμένων κοινωνικών ομάδων

2.4 **τονίζει** ότι επιθυμεί ειδικότερα την αποτελεσματικότερη ένταξη των μεταναστών

2.5 **δίδει έμφαση** στο γεγονός ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος συμβάλλει στη διάδοση των θεμελιωδών αξιών του ιδιωτικού, κοινωνικού και δημόσιου βίου, που είναι η αλληλεγγύη, η ανοχή, η δημοκρατία, και η κατανόηση της πολιτισμικής πολυμορφίας. Ο διαπολιτισμικός διάλογος προάγει την ικανότητα επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων πολιτισμικών ομάδων καθώς και τη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης δημοκρατικών αποφάσεων. Ο διάλογος αυτός είναι ζωτικής σημασίας τη στιγμή που εντείνονται η μισα-

λοδοξία, η ξενοφοβία και οι εντάσεις. Το δικαίωμα στη διαφορά δεν σημαίνει διαφορές δικαιωμάτων ενώπιον του νόμου

2.6 **επισημαίνει** ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος μπορεί να συμβάλει στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού, της απομόνωσης και της περιθωριοποίησης των μειονεκτικών κοινωνικών ομάδων και ιδιαίτερα των μεταναστών. Ο πολιτισμός και η συμμετοχή στις πολιτισμικές δραστηριότητες παρέχουν στις ομάδες αυτές νέες δυνατότητες ενίσχυσης της ταυτότητάς τους και του αυτοσεβασμού τους, καθώς απόκτησης νέου καθεστώτος στους κόλπους της κοινωνίας

2.7 **ζητά** να συσταθεί μόνιμο όργανο υποστήριξης για την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και των σχετικών δραστηριοτήτων σε τοπική κλίμακα με στόχο την υποστήριξη των διαφόρων τρεχουσών πρωτοβουλιών και την ενίσχυση των πολιτισμικών ανταλλαγών μεταξύ των πολιτών με μέτρα για τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, τους νέους, κλπ.

2.8 **προτείνει** να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ένταξη του πολιτισμού σε όλους τους τομείς της πολιτικής και ιδιαίτερα στην παιδεία, την κοινωνική πολιτική, την πολιτική απασχόλησης, και στην πολιτική για τον αθλητισμό

3. Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου

Η Επιτροπή των Περιφερειών

3.1 **απευθύνει έκκληση** για την προαγωγή των λιγότερο διαδεδωμένων γλωσσών και των περιφερειακών γλωσσών της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσών ορισμένων μικρών κρατών μελών

3.2 **υπογραμμίζει** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, λόγω της εγγύτητάς τους με τους πολίτες, είναι στρατηγικά οι πλέον κατάλληλες για να ανταποκριθούν στις ειδικές ανάγκες των διαφόρων πολιτισμικών ομάδων που υπάρχουν στην ΕΕ, καθώς και για να κινητοποιήσουν αποτελεσματικά τις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες υπέρ της προαγωγής ενός καλύτερου διαπολιτισμικού διαλόγου

3.3 **καλεί** τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να δεσμευτούν πραγματικά για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου και, ειδικότερα, για τη διεξαγωγή ενημερωτικών εκστρατειών σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα. Λόγω των προνομιακών σχέσεων που διατηρούν με τις τοπικές κοινότητες και λόγω του ότι τις αντιπροσωπεύουν, οι τοπικές αρχές είναι οι μόνες που μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι πολίτες και ειδικότερα οι λιγότερο ευνοημένες ομάδες, θα επωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότερο από τις δράσεις, προκειμένου να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που τους παρέχονται

3.4 **υπογραμμίζει** ότι ακόμη σημαντικότερη είναι, ίσως διότι πιο περίπλοκη, η θέσπιση σε τοπική και σε περιφερειακή κλίμακα ορισμένων ρυθμίσεων και προγραμμάτων για την καταπολέμηση του κοινωνικού και πολιτισμικού αποκλεισμού

(*) CdR 227/98 fin.

3.5 **υπογραμμίζει** ότι, προκειμένου να προωθηθεί αποτελεσματικά ο διαπολιτισμικός διάλογος, είναι απαραίτητος ο συντονισμός των ενδιαφερομένων φορέων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και ειδικότερα των κοινωνικών εταιριών, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ιδρυμάτων κατάρτισης, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των οργανώσεων της νεολαίας, και των αθλητικών, πολιτισμικών, και θρησκευτικών οργανώσεων

3.6 **τονίζει** την ολοένα και αυξανόμενη σημασία του διαπολιτισμικού διαλόγου σε διεθνές επίπεδο

3.7 σχετικά με το σημείο αυτό, επιθυμεί να **τονίζει** τη σημασία της σύμβασης της UNESCO της 20ής Οκτωβρίου 2005 για την προστασία και προώθηση της πολυμορφίας της πολιτισμικής έκφρασης με την οποία για πρώτη φορά επιτεύχθηκε συναίνεση σε μια σειρά κατευθυντηρίων γραμμών και εννοιών όσον αφορά την πολιτισμική πολυμορφία, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο των αποφάσεων εμπορικής πολιτικής και δημιούργησε μια βάση για ένα νέο παγκόσμιο πλάνο διακυβέρνησης στον πολιτισμικό τομέα

3.8 **επικροτεί** τη δράση του ιδρύματος Anna-Lindh για την προώθηση του ευρωμεσογειακού διαλόγου μεταξύ των πολιτισμών και εκφράζει την ελπίδα ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα συμπεριληφθούν στις εργασίες του εν λόγω ιδρύματος

3.9 **τονίζει** τη σημαντική συμβολή των υφισταμένων προγραμμάτων συνεργασίας περιφερειών ή/και τοπικών αρχών και αδελφοποίησης πόλεων όσον αφορά τον εμπλουτισμό της πολιτισμικής συνεργασίας των πόλεων

3.10 **επισημαίνει** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να συμβάλουν στην προαγωγή του διαπολιτισμικού διαλόγου που έχει αναπτυχθεί σε συντονισμό με τους άλλους πολιτικούς τομείς όπως η εκπαίδευση, η κατάρτιση, και οι στρατηγικές για τις επιχειρήσεις και την απασχόληση

3.11 Επισημαίνει ότι, παράλληλα με όλα αυτά τα μέτρα διαπολιτισμικής ανταλλαγής, η ΕΕ βασίζεται σε πολιτισμικά στοιχεία που είναι κοινά σε όλους τους Ευρωπαίους, τα οποία προέρχονται από τις επιμέρους παραδόσεις τους, και αποτελούν, στο σύνολό τους, αυτό που θα μπορούσε να ονομαστεί «ευρωπαϊκός πολιτισμός».

4. Ειδικές παρατηρήσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

4.1 **καλεί** οι εκδηλώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου να πλαισιωθούν με τρόπο ώστε τα διδάγματα που θα συναχθούν από τις εμπειρίες και τις δράσεις που θα αναληφθούν κατά το τρέχον έτος να χρησιμεύσουν αργότερα για μια σε βάθος ανάλυση με στόχο την ανάπτυξη ενός μέσου επικοινωνίας και ανταλλαγής για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές

4.2 **συνιστά** την εντατικοποίηση της διάδρασης και την προώθηση ενός διαλόγου ανοικτού σε όλους της πολίτες της Ένωσης

στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους προκειμένου να προαχθεί η έννοια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και οι αξίες που αυτή μεταφέρει· υπογραμμίζει, επίσης, ότι δεν αρκεί η προβολή ορισμένων παραδειγμάτων επιτυχών σχεδίων και συνιστά την κατάρτιση σχεδίου που θα επιτρέψει μεσοπρόθεσμα την εφαρμογή επιτυχών προτύπων σε θέματα ανταλλαγών

4.3 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη τις εμπειρίες του Ευρωπαϊκού Έτους στο πλαίσιο πολυετών προγραμμάτων δράσης, όπως για παράδειγμα το πρόγραμμα Culture 2007, τα οποία σχετίζονται ειδικότερα με τον διαπολιτισμικό διάλογο

4.4 για τον σκοπό αυτό, **ζητά** από τα κράτη μέλη να εντάξουν τον πολιτισμικό διάλογο και πολιτισμικά προγράμματα στο νομοθετικό έργο των διαφόρων εθνικών κοινοβουλίων και, ειδικότερα, σε σχέση με την εθνική παιδεία, την προαγωγή του πολιτισμού, και τις πρωτοβουλίες των πολιτών

4.5 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασαφηνίσει το περιεχόμενο των δράσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (δράση Α και Β) και να παράσχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν

4.6 **επισημαίνει** ότι, όσον αφορά την κατανομή των πόρων που υπάρχουν στο παράρτημα του σχεδίου πρότασης, μεγάλο τμήμα του προτεινόμενου προϋπολογισμού για το Ευρωπαϊκό Έτος διατίθεται για συμβολικές δράσεις μεγάλης εμβέλειας σε κοινοτικό επίπεδο (προβλέπονται 8 δράσεις – δράση (β)). Η ΕΤΠ ζητά να δοθεί έμφαση, κυρίως στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο, σε δράσεις μεσαίου μεγέθους με βιώσιμες συνέπειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στις κοινότητες και οι οποίες θα αποφέρουν σημαντική προστιθέμενη αξία στις πολιτισμικές δράσεις της ΕΕ. Πλήθος μικρότερων δημιουργικών τοπικών πρωτοβουλιών δεν μπορεί να υλοποιηθεί λόγω ανεπάρκειας πόρων. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ συνιστά οι τοπικές πρωτοβουλίες να αποτελέσουν μια από τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Έτους και να τους παρασχεθεί η απαραίτητη υποστήριξη

4.7 **καλεί** να υποστηριχθούν οι δραστηριότητες του ευρωπαϊκού δικτύου μετανάστευσης, ως βήματος διαλόγου σε ευρωπαϊκή κλίμακα, για τα θέματα της μετανάστευσης και της περιθωριοποίησης ομάδων μεταναστών, με στόχο την καταπολέμηση των πολιτισμικών παρεξηγήσεων και την κατάλληλη ενημέρωση των υπευθύνων για την λήψη αποφάσεων και των πολιτών

4.8 **ζητά** να αναγνωριστεί η θετική δράση των κοινωνικών δικτύων των τοπικών κοινοτήτων ως πολύ σημαντικών ενδιάμεσων, κινητήριων δυνάμεων και καταλυτικών φορέων στον διάλογο μεταξύ των διαφόρων πολιτισμών

4.9 **υπογραμμίζει** ότι η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Έτους φαίνεται να είναι το αποτελεσματικότερο μέσο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα αγγίξει τους ευρωπαίους πολίτες. Για να στεφθεί με επιτυχία το Ευρωπαϊκό Έτος, πρέπει να έχει τοπική και περιφερειακή διάσταση

4.10 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου και, ειδικότερα, στην διεξαγωγή των ενημερωτικών εκστρατειών σε τοπική και σε περιφερική κλίμακα

4.11 **Ζητά** την κατά προτεραιότητα υποστήριξη των προγραμμάτων που προωθούν μια συνολική πολιτισμική προσέγγιση και στο πλαίσιο των οποίων συνυπάρχουν οι διάφορες μορφές τέχνης – ενδεχομένως συνδεδεμένες στο πλαίσιο μιας ενιαίας προσέγγισης

4.12 **Ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επινοήσει ένα σύντομο μήνυμα ή μια σαφή κεντρική ιδέα για το Ευρωπαϊκό Έτος 2008, μέσω της οποίας να καθίσταται κατανοητή σε όλους

τους Ευρωπαίους πολίτες η σημασία του συνθήματος «ενότητα στην πολυμορφία» **Ζητά** ακόμη **την** ιδιαίτερη υποστήριξη σχεδίων που εστιάζονται στον προσδιορισμό κοινών ευρωπαϊκών πολιτισμικών παραδόσεων ή/και προσεγγίσεων που προσανατολίζονται προς το μέλλον

4.13 **Ζητά** τα μέτρα διαπολιτισμικής ένταξης που αναπτύσσονται από τα διάφορα κοινοτικά όργανα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου να αξιολογηθούν προκειμένου να εξακριβωθεί με ποιον τρόπο συνέβαλαν, μέσω του πολιτισμού και της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών, ώστε να καταστούν οι τελευταίοι πλούτος μάλλον παρά πρόβλημα για την Ευρώπη.

5. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύσταση αριθ. 1

Άρθρο 5

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Άρθρο 5</p> <p>Συνεργασία των κρατών μελών</p> <p>Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν εθνικό οργανισμό συντονισμού, ή έναν αντίστοιχο διοικητικό οργανισμό, επιφορτισμένο με την οργάνωση της συμμετοχής του συγκεκριμένου κράτους στο Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι αυτός ο οργανισμός διασφαλίζει την κατάλληλη συμμετοχή των διαφόρων φορέων που λαμβάνουν μέρος στο διαπολιτισμικό διάλογο σε εθνικό επίπεδο. Ο οργανισμός αυτός εξασφαλίζει το συντονισμό, σε εθνικό επίπεδο, των δράσεων των σχετικών με το Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου.</p>	<p>Άρθρο 5</p> <p>Συνεργασία των κρατών μελών</p> <p>Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν εθνικό οργανισμό συντονισμού, ή έναν αντίστοιχο διοικητικό οργανισμό, επιφορτισμένο με την οργάνωση της συμμετοχής του συγκεκριμένου κράτους στο Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι αυτός ο οργανισμός διασφαλίζει την κατάλληλη συμμετοχή των διαφόρων φορέων που λαμβάνουν μέρος στο διαπολιτισμικό διάλογο σε εθνικό επίπεδο, <u>συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών</u>. Ο οργανισμός αυτός εξασφαλίζει το συντονισμό, σε εθνικό επίπεδο, των δράσεων των σχετικών με το Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου.</p>

Βρυξέλλες 27 Απριλίου 2006.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE